

Nr. 15

Zitting van donderdag 20 oktober 2022

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heren B.C.S. Bahlmann en A. Boutachkourt, A.H.A. Foppen, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren W.G. den Hartog, M.C. Houtepen, A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak en A. Krol, de dames W. Loderus en G. Metz, de heer T.I. van der Meijden, mevrouw J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan en de heren N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir, D. van Veen en C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heren M. de Boer, mevrouw A. Mager en mevrouw M.J. Molengraaf (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

Afwezig: de heer J.C. Oostrum.

*

1. Opening (19.30 uur)	2
2. Ingekomen stukken.	3
3. Vaststellen van de agenda.	3
4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Stevens (2022-829846).	6
5. Vaststelling notulen.	7
6. Vragenuurtje raadsleden / informatie vanuit college.	7
7. Hamerstukken.....	11
7a. 1 ^e burap en begrotingswijzigingen DG&J 2022 (2022-823230).....	11
7b. Raadsagenda: bepalen thema's (2022-830075)	11
7c. Afstemming accountantscontroleplan 2022 en kaders rechtmatigheidsverantwoording 2023 (2022-811750)	11
7d. VTH-Beleid 2019-2022 handhaving, het toezicht en vergunningverlening met betrekking tot Wabo en APV (2022-809577).....	11
8. Besprekingsstukken.....	11
8b. Ontwerp bestemmingsplan Vakcollege het Gilde (2022-824678)	11
8c. Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (2022-827855)	20
8d. Zoekgebied Wind Avelingen (2022-828547).....	45
8e. Bestrijding energiearmoede (2022-826404)	74
9. Overzicht begrotingswijzigingen oktober 2022 (2022-830177)	80
10. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag.....	80
11. Sluiting.	80

1. Opening (19.30 uur).

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, leden van de raad, ook een goedenavond voor al degenen die hier op de publieke tribune zitten en natuurlijk ook een hele goedenavond voor al diegenen die via de stream op internet meekijken; mooi dat dat tegenwoordig ook kan en ik weet dat velen dat ook doen.

Ik zie nu overal nog heel ontspannen en lachende gezichten, ik hoop dat dat aan het eind van deze vergadering ook nog het geval is, want ik zag hier en daar in de appgroepen al berichten voorbijkomen dat er een spannende agenda aan de orde is: spannend misschien ook politiek – dat gaan we zien –, maar in ieder geval als het gaat over de tijd. Er staan een aantal fikse onderwerpen op de agenda en we zullen met elkaar moeten proberen daarover besluiten te nemen zonder dat het extreem laat wordt. De agendacommissie had op 13 september al een beetje een vooruitziende blik en heeft aangegeven dat de voorzitter de vergadering strak zal moeten leiden, maar het is natuurlijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid en van de fracties mag ook discipline verwacht worden. Daarnaast heeft de griffie in het maandagochtendbericht nog even aandacht gevraagd voor de volle agenda en opgeroepen het aantal mondelinge vragen en moties vreemd aan de orde van de dag te beperken. We hebben er wel een paar gekregen, maar laten we met elkaar in de gaten houden dat het niet al te laat wordt. Mocht het op een gegeven moment toch veel te laat dreigen te worden, dan lijkt het me goed dat maar eens even aan de orde te stellen en bij u af te tasten hoe u daarmee verder wilt gaan. Vooralsnog beginnen we natuurlijk optimistisch met elkaar. Laten we hopen dat we alle onderwerpen die u wenst te behandelen ook inderdaad kunnen behandelen.

In deze openbare vergadering wil ik ook even stilstaan bij de familie Tekir, waar opnieuw een zoon is geboren. Ook vanaf deze plek nogmaals van harte gefeliciteerd! (*Applaus*) Een bloemetje is uiteraard uw kant opgekomen en graag kom ik u ook nog persoonlijk thuis feliciteren. Daarvoor is reeds een afspraak gemaakt.

Moties en amendementen kunnen, voor zover ze nog niet zijn ingediend, worden toegestuurd aan griffie@gorinchem.nl.

Afwezig met kennisgeving is de heer Oostrum.

Voor het uitspreken van de tekst van het Regionaal Archief begeef ik mij even naar het spreekgestoelte. Ik heb zo meteen nog een vraag voor de leden van de ChristenUnie/SGP, hoewel ook anderen mogen reageren. Dus let op!

In deze vergadering staat armoede, energiearmoede, bij een aantal onderwerpen centraal, en ook wel energie. Wat dat betreft hebben we van René van Dijk van het Regionaal Archief Gorinchem weer een heel mooi stukje ontvangen, dat hij als titel heeft meegegeven ‘Arm als Job’.

Allerlei soorten armoede stapelden zich op bij Kees Kozijn. Een ervan, energiearmoede, ging letterlijk in rook op. Zijn woning, een houten keetje aan de Haarweg, brandde in 1892 finaal af. Daar stond hij dan, met zwangere vrouw en vier zoontjes, maar zonder enig bezit. Er zat niets anders op dan slapen onder de blote hemel. Als Kees geen analfabeet was geweest, had hij zich kunnen herkennen in het Bijbelboek Job. Maar van crisisopvang had toen niemand gehoord. Pas na een maand leek een burgerinitiatief iets te kunnen betekenen voor dit diep beklagenswaardige gezin, niet alleen door crowdfunding, maar ook door structurele hulp. Men wees hem namelijk op de mogelijkheid om aardappels te gaan rooien. Echter, Kees zag daartoe geen kans. Waarom

weten we niet, wellicht vanwege zijn rug, maar het werd uitgelegd als luiheid. Bovendien kwamen de gulle gevers erachter dat hij van het Burgerlijk Ambestuur drie broden en 25 cent per week kreeg, peilloos diep onder de armoedegrens, maar de donateurs eisten hun geld terug. Kees bleef achter in doffe ellende. Gelukkig konden zijn kinderen bedelen als de besten. Natuurlijk was er na vier jaar gaan aantoonbaar verband tussen de gezinssituatie en het feit dat Kees met longontsteking in het ziekenhuis kwam. Hij had er de tijd van zijn leven. Boven de gewone voeding genoot hij in die week zeven eieren, zes liter melk, vier koppen bouillon, zes glazen wijn en zeven glazen cognac. Onbegrijpelijk dat hij op 53-jarige leeftijd toch overleed. De diagnose luidde inanitie, een ander woord voor uitputting door verhongering.

En dan komt nu de vraag. Met Job uit het Bijbelboek kwam het beter dan ooit. Na alle tegenslagen leefde hij... hoeveel jaren nog in voorspoed?

De heer Krol: Die laat ik graag aan mijn fractievoorzitter!

De voorzitter: Het komt zeker omdat er niemand van de SGP in de raad zit! Maar het is eigenlijk ook te gedetailleerd voor woorden. Ik zou het zelf ook niet weten trouwens-

De heer De Pagter: Ik zeg 70.

De voorzitter: 7 is sowieso een heel mooi Bijbels getal, maar in dit geval zou ik het verdubbelen: 140 jaar.

De vergadering is geopend.

2. Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform de door de agendacommissie geadviseerde afdoening.

3. Vaststellen van de agenda.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Mevrouw de voorzitter. Ik zou de raad graag willen verzoeken het bespreekstuk onder agendapunt 8.a, de tussentijdse rapportage gemeente Gorinchem 2022, te verplaatsen naar de volgende raadsvergadering, gelet enerzijds op de tijdsdruk van vanavond en anderzijds de aandacht die mijn fractie hieraan wil besteden en twee voorgenomen moties. Ik had het van tevoren al aangekondigd en heb in ieder geval vanuit de raad geen bezwaren ontvangen.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Geen bezwaar, hoor ik, maar ik wil vanuit onze fractie wel aangetekend hebben dat we het niet heel wenselijk vinden om de turap na de begrotingsraad te behandelen, niet omdat we het niet helder vinden, want we krijgen dan twee moties, maar daar is nog niet een en ander over, en dat heb ik ook aan de fractie van D66 laten weten. Ik kreeg er wel een tipje van de sluier over en in die zin wil ik me op dat punt best collegiaal opstellen, maar ik wil wel aangetekend hebben dat wij dat procedureel niet juist vinden.

De voorzitter: Ik wil daar even bij aanhaken. In de agendacommissie hebben we afgesproken dat we geen extra stukken gaan toevoegen aan de agenda voor de begrotingsraad, want die is over het algemeen toch al aardig gevuld. We zouden natuurlijk kunnen besluiten het dan maar door te schuiven naar de vergadering daarna, maar dat is echt heel gek, zeker omdat u moties heeft waarvan ik in ieder geval de inhoud niet ken. Het zou zomaar consequenties in financiële zin kunnen hebben en dan hebben we net daarvoor de begrotingsraad gehad. Dus dat is wel heel vreemd. Misschien zou het een tussenoplossing kunnen zijn dat we de turap nu vaststellen en dat u de moties indient in de begrotingsraad.

De heer Van der Meijden: Mag ik daarop reageren, voorzitter?

De voorzitter: Uiteraard.

De heer Van der Meijden: Dank u. Ik ga daar toch niet voor pleiten en dat komt mede omdat ik dit punt eerder heb aangegeven, en uw college was daarvan ook op de hoogte. Ik heb eerder niet vernomen waarom het niet zou kunnen. Ik heb er wel kennis van genomen dat er geen bezwaren zijn geweest, daarom hebben wij de moties nu ook niet voorbereid. Ze hebben betrekking op de turap en niet op de begroting, dus we willen ze graag ook bij de turap behandelen. Kijkend naar de agenda voor deze avond, lijkt het me niet wenselijk dat we de vergadering voor de turap nog moeten schorsen zodat we die moties op papier kunnen zetten. Ik zou u daarom echt willen verzoeken deze behandeling te verplaatsen. Ik heb zomaar de verwachting dat we vanavond niet alles gaan behandelen en dat we voor de begrotingsbehandeling nog een keer bij elkaar komen, zodat we het dan kunnen behandelen.

De voorzitter: Ik hoor u een paar dingen zeggen. Eén, als het gaat over het feit dat u geen reactie heeft gehoord van het college: nee, want u heeft even gesondeerd in de gemeenteraadsapp of er al dan niet bijval voor zou zijn, en in die app zit het college niet. Twee: wij houden ons hier gewoon aan de voorstellen die komen vanuit de agendacommissie. Vanuit de agendacommissie is dit het voorstel en ik zou het ook een beetje vreemd vinden als ik als voorzitter van uw raad opeens afwijkend van wat in de agendacommissie is besproken een voorstel zou moeten doen. Ten derde: ik hoor u zeggen dat u de moties nog niet helemaal hebt voorbereid. Mocht dat kloppen, dan denk ik, even scherp gezegd, dat uw agendaprobleem niet het agendaprobleem van de raad hoeft te worden.

De heer Van der Meijden: Voorzitter, voor de laatste keer en dan komen we, denk ik, tot een afronding. U bent nu degene die aan het reageren is op mijn voorstel-

De voorzitter: De afronding van dit onderwerp bepaal ik. Dank u.

De heer Van der Meijden: U bent degene die nu reageert op mijn verzoek. U zit ook in die raadsapp, dus u had het ook kunnen doen en had er al eerder kennis van. Daarnaast doet de agendacommissie voorstellen, maar het is aan deze raad om de agenda te bepalen. Daarom is het ook een agendapunt. Zoals u weet, zit mijn fractie niet in de agendacommissie. De agendacommissie heeft eerder besloten dat er een schriftelijke ronde moest zijn en geen B&A en I&O. Dat kan ik me goed voorstellen en daar heeft mijn

fractie ook gebruik van gemaakt. Die antwoorden willen we nu ook gebruiken om eventuele aanpassingen aan de turap te doen. Het is een tussenrapportage, een bijsturingsmoment voor de raad, dus ik vind het eerlijk gezegd geen heel gek voorstel om dat gewoon te behandelen, zij het dan niet vandaag, gelet op de tijd. Ik laat het oordeel nu over aan de raad.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Mijn fractie heeft er in principe geen moeite mee om het samen met de begroting te behandelen, maar anders kunnen we nog een soort tussen-tussenvoorstel doen, namelijk de volgorde van de agenda vandaag veranderen, gezien de tijd, door de turap naar achteren te schuiven en eerst de andere stukken van SGS, wind en minima te behandelen, die wat meer urgentie hebben dan de turap.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Wij vinden het een prima optie om de turap bij de begroting te behandelen, en de moties ook; dan heeft D66 de tijd om ze voor te bereiden.

De voorzitter: De heer Van der Geest heeft een voorstel gedaan en daarop meende ik een aantal positieve reacties te zien. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik voel inderdaad wel wat voor de suggestie van de heer Van der Geest. Dat lijkt me misschien een oplossing voor vanavond.

De voorzitter: Ik stel voor het agendapunt achteraan de bespreekstukken te behandelen.

De heer De Pagter: Ik wil er nog even op reageren, voorzitter. Ik ben het met de heer Van Santen van de VVD eens dat het een apart proces is. We kunnen de turap nu misschien beter behandelen als hamerstuk. Als er moties zijn, kunnen die worden ingediend bij de begrotingsbehandeling. Voor mij hoeft het niet verschoven te worden, maar als de raad anders besluit, zullen we ons daarbij aansluiten.

De voorzitter: Maar dat is dan een ander voorstel.

De heer Tekir: Voorzitter-

De voorzitter: Wilt u een aanvulling geven op de heer Van der Meijden?

De heer Tekir: Als u dat toestaat.

De voorzitter: Dat sta ik toe.

De heer Tekir: Ik merk dat er wat verwarring bestaat tussen een begroting en een tussenrapportage en dat nu de volgorde ter discussie wordt gesteld. Die volgorde doet er eigenlijk niet toe, omdat we tijdens de begrotingsbehandeling financiële besluiten gaan nemen ten aanzien van 2023 en in de turap eventueel financiële besluiten over het lopende jaar, 2022. Of dat nu tijdens of na de behandeling van de begroting gebeurt, doet er financieel gezien eigenlijk niet toe. Overigens kan mijn fractie ermee leven dat we dit voorstel vandaag als laatste agendapunt gaan behandelen, al ben

ik bang dat die van de agenda gaat. Ik wil echter wel even gememoreerd hebben dat beide stukken financieel gezien niets met elkaar te maken hebben.

De voorzitter: Ik kijk nogmaals de zaal rond naar aanleiding van het voorstel dat de heer Van der Geest heeft gedaan om de turap na alle bespreekstukken te behandelen. Ik stel vast dat u daarmee kunt instemmen.

De agenda wordt hierna aldus vastgesteld.

4. Tijdelijke vervanging raadslid mevrouw Stevens ([2022-829846](#)).

De voorzitter: Dames en heren. Mevrouw Stevens heeft mij als voorzitter van de raad verzocht haar tijdelijk ontslag te verlenen als lid van de gemeenteraad. De fractie van de SP heeft de heer Foppen voorgedragen als tijdelijk raadslid en tevens fractievoorzitter. Namens de raad zijn mevrouw Stevens vandaag bloemen thuis bezorgd. Ik schors thans de vergadering om de commissie tot onderzoek der geloofsbrieven de gelegenheid te geven de geloofsbrieven van de heer Foppen te bestuderen. (19.48 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (19.53 uur).

Mevrouw Stevens zal wegens ziekte voor een periode van 16 weken afwezig zijn. In deze periode van 16 weken neemt zij tijdelijk ontslag en de heer Foppen zal haar vervangen. Hij heeft aangegeven zijn benoeming te aanvaarden en de verklaring en belofte te willen afleggen.

Als wij een nieuw raadslid in ons midden krijgen die we nog niet helemaal kennen, zeg ik er meestal iets over en dat zal ik kort ook nu doen. Voor de rest zal het in het weekbericht worden opgenomen, zodat we ook op die manier kennis kunnen nemen van de achtergrond van de heer Foppen. Hij is anderhalve maand geleden afgestudeerd van de Masteropleiding Publiek Management, daarvoor bachelor Bestuurskunde gedaan, een hele goede opleiding kan ik zeggen! Wat ook wel aardig is, is dat zijn afstudeeronderwerp was de motivatie van wethouders naar aanleiding van mediaberichten. Dan denk ik weleens: goh, jammer dat ik eigenlijk niet-, want ik heb toch in de nabijheid mogen verkeren dat dat soms ook wel enige discussie opriep, maar goed. Ik denk dat ik het toch nog wel even ga lezen, dus als u me die scriptie toe kunt sturen, houd ik me daar zeker voor aanbevolen. En wat niet onbelangrijk is: de heer Foppen is nu aan het solliciteren bij diverse overheidsinstellingen, dus mocht u nog een baan weten voor de heer Foppen, dan is het altijd goed om hem daarover even te contacten! In zijn vrijetijd is hij sportief bezig met wandelen, hardlopen, zwemmen, dus u krijgt meteen ook een hele fitte medewerker. De commissie tot onderzoek der geloofsbrieven adviseert de gemeenteraad over de toelaatbaarheid van de kandidaat op basis van de Gemeentewet. Daarvoor onderzoekt de commissie de zogenaamde geloofsbrieven. De commissie bestaat uit de volgende leden: de heer Schefferlie, tevens voorzitter, de heer Houtepen, lid, en de heer Koçak, ook lid. Ik geef het woord aan de heer Houtepen.

De heer Houtepen: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de raad adviseert de raad de heer Foppen, geboren 27 februari 2000 te Gorinchem, te benoemen als raadslid van de

gemeente Gorinchem. De heer Foppen voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie baseert zich daarbij op de geloofsbrieven en de daarbij behorende stukken die hij heeft ingediend.

De voorzitter: Dank u wel. Aan de orde is het raadsvoorstel tot vervanging van raadslid mevrouw Stevens door de heer A.H.A. Foppen per 20 oktober 2022, om hem toe te laten tot tijdelijk lid van de raad van de gemeente Gorinchem voor de duur van 16 weken, tot 9 februari 2023. Ik stel vast dat u kunt instemmen met dit raadsvoorstel. Dan verzoek ik de heer Foppen naar voren te komen en u allen, voor zover mogelijk te gaan staan.

De heer Foppen legt hierop in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste verklaring en belofte af. *(Applaus)*

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor vijf minuten, om iedereen in de gelegenheid te stellen de heer Foppen te feliciteren (19.59 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (20.02 uur).

5. Vaststelling notulen.

De verslagen van de parallelsessies 221006 B&A Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties SGS, 221006 I&O Herinrichting Banneweg fase 2 Piazza Center, 221006 B&A 1e Burap en begrotingswijziging DG&J 2022, 221006 I&O Kennissessie Onderwijshuisvesting, 221013 Afstemming accountantscontroleplan 2022, 221013 I&O B&A Ontwerp bestemmingsplan Vakcollege Het Gilde, 221013 I&O B&A VTH-beleid 2019-2022 handhaving, toezicht en vergunningverlening mbt WBO en APV en 221013 I&O Zoekgebied Wind Avelingen worden ongewijzigd vastgesteld

6. Vragenuurtje raadsleden / informatie vanuit college.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dank u wel. Ik wil wat vragen stellen over de mogelijkheid voor mensen die roken om elkaar te ontmoeten. Zoals bekend, heeft mevrouw Van der Ploeg een paar keer een rookpauze genomen om ons te trakteren op een uitleg daarover. Die komt er eigenlijk op neer dat we weten dat het niet kan en eigenlijk ook niet mag volgens de regels, sterker nog: de stichting heeft ook een verzoek gedaan, dat is afgewezen, wat ook te begrijpen is vanuit de regels die er zijn. Al in september vorig jaar heeft ze op de Zeepkist gestaan en in mei weer. Ik weet nog dat het vorige college de bereidwilligheid had om ondanks de regels wel te kijken of er een mogelijkheid was om mensen die willen roken en willen samenkomen, dat te faciliteren. Nu weet ik natuurlijk dat dat college in rook is opgegaan, maar wij zijn eigenlijk benieuwd of ook dit college bereid is te kijken of deze mensen gefaciliteerd zouden kunnen worden met een ruimte. Ik ben er, net als iedereen met gezond verstand, echt geen voorstander van dat we het roken bevorderen, maar dat wil deze stichting zelf ook niet. Sterker nog: ze wil zich ook inzetten om een eventuele campagne te ondersteunen om het roken onder jongeren juist tegen te gaan. Dat leidt tot mijn tweede vraag: ziet het college

ook ideeën om de op zich niet helpende gewoonte voor de gezondheid om te roken verder te bestrijden en wellicht de ervaringen van de leden van die stichting daarin te benutten? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, dank u wel. De vraag of dit college bereid is in gesprek te gaan met de belangengroepering – ik weet niet of het een stichting is – Tabak Mag!- ik zou haast zeggen: dit college is wel voor een frisse wind. Toen u zei dat het vorige college in gesprek wilde gaan, zat iemand heel hard ‘nee’ te schudden en ook ik heb dat nergens terug kunnen vinden, dus ik weet niks van een toezegging, of wat dan ook. Ik weet wel dat er meermalen contact met mevrouw is geweest. Ze heeft inderdaad een aantal keren ingesproken, maar er is ook via e-mail, telefoon en persoonlijke gesprekken met beleidsambtenaren gesproken met mevrouw Van der Ploeg, en eigenlijk komen er geen nieuwe argumenten. U zei zelf ook al dat het niet kan en niet mag en het staat ook haaks op de doelstellingen van het integraal sociaal beleid van onze gemeente, waarin we inzetten op gezond leven, naast dat de wetgeving het gewoon niet toelaat. Wij vinden dat de gemeente genoeg inhoudelijke argumenten heeft om eigenlijk niet verder in gesprek te gaan. Er zijn al heel veel gesprekken geweest. Ik weet dat in een van de Zeepkistsessies de suggestie is gedaan dat de raad zelf wellicht met deze mevrouw in gesprek zou kunnen gaan. Dat moet u helemaal zelf weten, maar als college zien we het niet heel erg zitten.

De heer Schefferlie: Voorzitter, misschien een kleine reactie; dat scheelt weer een wandeling-

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dan kom ik aan mijn stappen!

De heer Schefferlie: Het is als raad gewoon heel lastig om echt met mensen in gesprek te gaan, of iets te regelen, omdat wij daar op die manier natuurlijk niet over gaan. Wat ik wel jammer vind aan het standpunt van het college is het volgende. Kijk, dit zijn mensen die al zo ver gevorderd zijn in het roken dat ze daar niet meer mee gaan stoppen. Ze willen wel helpen om dat bij anderen te voorkomen. Maar ze ontmoeten elkaar ook graag en ik vind het eigenlijk toch wel jammer dat we ons niet willen inzetten om een ontmoetingsfaciliteit voor hen te bekijken op z’n minst.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Heel eerlijk: ik vind dat echt geen taak voor dit college. Rokers kunnen elkaar ontmoeten. De wens van deze mevrouw is om een ‘roken mag’-café te gaan openen. Het staat haar natuurlijk vrij om te kijken of ze een locatie kan vinden waar verder geen vergunning voor is en waar ze met z’n allen kunnen gaan zitten roken. Dat vind ik allemaal prima, maar waarom wij dat als college zouden moeten faciliteren weet ik gewoon echt niet. Als de raad daar anders over denkt, hoor ik het wel.

De voorzitter: Dan de tweede vraag met betrekking tot asielopvang belastingkantoor, ook de heer Schefferlie Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Misschien vraagt u zich af “waarom stelt die Schefferlie opeens allemaal mondelinge vragen?”, maar dat komt omdat ik een beetje het geloof in de schriftelijke vragen ben verloren, nu we maar liefst 25 dagen over tijd – en als je er niet op rekent, is het niet fijn om 25 dagen over tijd te zijn – de antwoorden op de vragen over armoedebestrijding hebben gekregen, en die waren best relevant; ze waren inspirerend voor tal van moties die gevolgd zijn, maar goed. Ik vond het wel jammer dat we daar niks over hoorden en ik hoop dat dat niet de gewoonte wordt.

De vragen die we nu op deze manier gaan stellen gaan over de asielopvang in het belastingkantoor. Wij dachten dat eind dit jaar het contract met het COA afloopt over de tijdelijke opvang. We weten natuurlijk hoe erg de landelijke crisis is, en de problemen die daaromheen bestaan, maar dat neemt wat ons betreft niet weg dat we de lasten daarvan niet op deze plek, waarvan zo vaak is aangegeven dat die niet opnieuw zou worden gebruikt- dat wij in ieder geval niet graag hebben dat dat weer wordt voortgezet. In ieder geval zou je verwachten, als dat wel de bedoeling is, dat de omwonenden daarin betrokken zouden zijn, en wij ook. Daaromtrent willen wij graag wat duidelijkheid in de vorm van de volgende vragen.

Is het college op de hoogte van de aanhoudende klachten, die er nog steeds zijn, van de omwonenden over met name het geluid? Mogen omwonenden ervan uitgaan dat de opvang in het belastingkantoor niet opnieuw wordt verlengd, nu zij, voor zover wij weten in ieder geval, niet zijn betrokken bij een eventuele poging van het COA tot verlenging? Kan het college zich inbeelden dat omwonenden onverschilligheid ervaren als het gaat om het aanpakken van de klachten en ook overlast, door het COA wel te verstaan? Daar zijn de mensen echt heel erg teleurgesteld over: hoe bellen, gesprekken, almaar niet echte actie opleveren. En deelt het college dan de opvatting dat het COA de geloofwaardigheid heeft verloren als het gaat om het serieus nemen van de signalen en klachten van omwonenden? En ten slotte: kan het college een update geven van de onderzoeken naar kleinschalige opvangmogelijkheden in Gorinchem?

Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, dank u wel. Als het gaat om de klachten van omwonenden, kan ik zeggen dat er goed contact is met het COA. Wij ontvangen ook regelmatig een overzicht van de klachten, die voornamelijk over geluidsoverlast gaan, maar bijvoorbeeld ook over lichtoverlast. Over de hele periode waarin het gebouw nu in gebruik is als opvang, zijn 41 klachten schriftelijk geregistreerd, waarvan 30% van dezelfde mensen. Die gaan over geluidsoverlast, overdag en 's avonds, spelende kinderen buiten de opvang en vuilnis. Tweewekelijks is er overleg tussen COA, politie en gemeente over onder andere deze klachten. Er wordt steeds gezocht naar een oplossing voor de klachten. Aan de achterkant van het gebouw is ook best al wel wat gebeurd om het minder te maken. Maar de klachten zijn er, en die nemen we ook serieus. Sommige klachten kunnen gewoon niet makkelijk opgelost worden omdat de ruimte tussen de twee gebouwen fungeert als een soort klankkast, waardoor de geluiden ook sterker doorklinken. Omwonenden hebben een rechtstreeks telefoonnummer van het COA om iets te melden en ze kunnen ook terecht bij de maandelijkse inloop. Ik heb er zelf onlangs

ook iemand gesproken uit de flat en de klachten aangehoord. Dus die klachten zijn er, ze zijn reëel en die kunnen ze ook kwijt.

Dat er een gebrek aan vertrouwen is ontstaan, is niet alleen een Gorcums probleem, maar het is wel een probleem: gebrek aan vertrouwen in het COA, maar ook in de politiek, in ons. Wij proberen dat te ondervangen door in gesprek te gaan met het COA, de klachten ook weer terug te leggen en te zorgen dat er wat aan gebeurt.

Gevraagd is om een update van de kleinschalige opvang: hoe het verder gaat. U zegt terecht dat het eind van het jaar afloopt, terwijl de nood en de urgentie van opvang in ons land hoog blijven. Vanuit het Rijk is dan ook dringend verzocht om de bestaande opvanglocaties niet af te bouwen of te sluiten en vorige week hebben wij van het COA formeel een verzoek ontvangen voor verlenging. Afgelopen dinsdag hebben wij dat in het college besproken en wij zijn ons aan het beraden over een standpunt. Begin volgende week krijgt u een raadsvoorstel en het officiële verzoek van het COA. Uiteraard worden op datzelfde moment ook betrokkenen geïnformeerd. Na de herfstvakantie staat op 3 november een B&A-sessie met uw raad gepland over de asielopvang en op 24 november moet een besluit vallen over een eventuele verlenging, of het stoppen van de opvang daar. Dat is eigenlijk de tijdlijn.

Ik heb u al een keer geïnformeerd over de kleinschalige opvang. Daar zijn toezeggingen voor gedaan. Ik heb geen grond kunnen vinden voor de toezegging dat eind van het jaar de kleinschalige opvang gerealiseerd zou zijn. Zoals u weet, ben ik op 7 juli aangetreden en ik heb me vrij snel op de hoogte laten stellen van de ontwikkelingen op dit dossier. Ik heb u toen ook gezegd dat het niet realistisch zou zijn te verwachten dat we dit eind van het jaar gerealiseerd hebben. Maar we zijn er natuurlijk wel heel druk mee bezig, dat is de opdracht van de raad. We willen vluchtelingen opvangen, maar niet meer in het belastingkantoor, we willen het kleinschalig op een andere locatie doen. Met die opdracht ben ik bezig.

De heer Schefferlie: Voorzitter, mag ik twee kleine verhelderende vragen stellen? De eerste is: ik ben benieuwd of het college tevreden is over de klachtafhandeling door het COA, of wat uw waardeoordeel daarover is. En het tweede is: u zegt dat u de omwonenden gaat informeren. Ik verzoek u hen niet alleen te informeren, maar ook te betrekken bij deze zaak.

Wethouder mevrouw Molengraaf: De klachtenafhandeling vind ik heel lastig om te beoordelen. Ik hoor van het COA, en krijg ook de lijsten, welke klachten ze registreren en wat ze daarmee doen, en ook dat er teruggebeld wordt naar mensen over wat er met hun klacht gedaan is. Ik hoor van een aantal mensen in de flat “ja, ze nemen de telefoon niet op, ze doen er niks mee”, en ik zit daar in het midden en kan het niet beoordelen, als ik heel eerlijk ben. Dus de waarheid zal ergens in het midden liggen. Ik heb de indruk dat het COA wel z’n best doet, maar ik zou me kunnen voorstellen dat de klachtenprocedure niet honderd procent goed werkt. Maar eerlijk gezegd: ik vind het heel lastig te beoordelen. Uw tweede vraag ben ik even kwijt-

De heer Schefferlie: Dat geeft niet hoor. U zei dat we de omwonenden gaan informeren en dat vind ik eigenlijk onvoldoende. Daarom wil ik u vragen de omwonenden ook opnieuw te betrekken, mocht er een besluit ophanden zijn over wat dan ook.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Informeren vind ik het eerste en uiteraard gaan we dan ook peilen of er überhaupt behoefte is om betrokken te worden, of er behoefte is aan een inloop, of een avond, waar we uitleg geven, enz. Maar dat hangt ook allemaal heel erg af van wat het college besluit te gaan doen in reactie op het verzoek van het COA, en dat hoort u volgende week. Maar ik neem in ieder geval mee dat u dit aangeeft, want ik vind het zelf ook belangrijk.

De voorzitter: Dank u wel.

7. Hamerstukken.

7a. 1^e burap en begrotingswijzigingen DG&J 2022 ([2022-823230](#))

De heer Van der Meijden: Voorzitter, een stemverklaring graag. D66 stemt in met het raadsvoorstel, maar wel met inachtneming van de toezegging van wethouder Dansen in de B&A-sessie. De wethouder heeft die avonds toegezegd zich te zullen inspannen voor het vaker halen van de wettelijke termijnen ten aanzien van Veilig Thuis, en dan gaat het om veiligheidsbeoordelingen bij meldingen en de termijnen voor vervolgonderzoek, allebei bij huiselijk geweld. Wij blijven er scherp op en kunnen instemmen met het voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7b. Raadsagenda: bepalen thema's ([2022-830075](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7c. Afstemming accountantscontroleplan 2022 en kaders rechtmatigheidsverantwoording 2023 ([2022-811750](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7d. VTH-Beleid 2019-2022 handhaving, het toezicht en vergunningverlening met betrekking tot Wabo en APV ([2022-809577](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8. Besprekstukken

8b. Ontwerp bestemmingsplan Vakcollege het Gilde ([2022-824678](#))

De voorzitter: Allereerst is het woord aan de heer Foppen van de SP. Het is zijn maidenspeech, dus interrupties zijn niet toegestaan.

De heer Foppen: Voorzitter, dank u wel. Wie waren wij zonder onderwijs? De SP ziet het belang van Gorinchem als onderwijsstad. Het realiseren van Het Gilde op het perceel aan de Haarweg is wat de SP betreft dan ook noodzakelijk, enerzijds omdat de oude

locatie van Het Gilde simpelweg niet langer toereikend is, waardoor er urgentie is voor een nieuw pand, anderzijds opdat de positie van Gorinchem als onderwijsstad verbetert en verstevigt. In de raadsinformatiebrief van afgelopen dinsdag – complimenten voor de snelle aanlevering van de informatie na het verzoek tijdens de sessie – valt terug te lezen dat er zes gesprekken met omwonenden zijn geweest, twee namens de stichting CVO en vier namens de gemeente Gorinchem. Concreet betekent dit dus dat er gewoon concreet en correct aan participatie is gedaan. Maar anderzijds hebben de inwoners die ingesproken hebben tijdens de afgelopen I&O/B&A aangegeven dat zij, om bij hun letterlijke bewoording te blijven, “moeite hebben met het proces”. Enerzijds is dus wel formeel en correct aan participatie gedaan, maar anderzijds hebben de inwoners het gelopen proces als negatief ervaren. Graag zou ik van de wethouder willen horen hoe hij naar het gelopen proces kijkt, in het licht van de moeite die omwonenden zeggen te hebben met het gelopen participatieproces.

En dan, voorzitter, het tweede thema: de mobiliteit. Zo’n vier jaar geleden was ik zelf scholier en fietste ik iedere dag vanuit Gorinchem-Oost naar het lyceum. Voorzitter, ik zal u al mijn persoonlijke anekdotes over ongelukken op de Haarsekaden, zeker gelet op de drukke agenda vanavond, besparen, maar in alle eerlijkheid: toen was de verkeerssituatie ook al niet al te best en ik geloof niet dat het in de tussentijd verbeterd is. De SP is dan ook blij om te horen dat het college voornemens is diverse maatregelen te treffen, zoals genoemd in de raadsinformatiebrief, oftewel het herinrichten van de Kleine en Grote Haarsekade, het aanpassen van het kruispunt Haarsekade met de Haarweg en het aanpassen van de kruising Mollenburgseweg met de Haarweg.

Wel, voorzitter, heeft de SP een oproep en een vraag aan het college. Om met de oproep te beginnen: ga zo snel mogelijk aan de slag met die drie maatregelen. De verkeerssituatie is nu al niet veilig, die is niet al te best en mag echt, onder geen beding, verder achteruit. Mijn vraag, voorzitter, is daaraan gelieerd. In de stukken valt terug te lezen dat de definitieve plannen voor verbetering van de verkeersveiligheid van de Haarsekaden eraan komen. Wanneer zijn deze plannen precies definitief, wanneer worden deze plannen gepresenteerd en tenslotte, wanneer wordt dan definitief tot uitvoering overgegaan betreffende de Haarsekaden.

Daar laat ik het nu even bij, voorzitter. Dank u wel.

(Applaus)

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boutachkourt, Democraten Gorinchem. Ook een maidenspeech, dus wederom geen interrupties toegestaan; applaus uiteraard wel!

De heer Boutachkourt: Dank u wel, voorzitter. Gezien de drukke agenda die voor ons ligt zal ik proberen mijn inbreng zo kort mogelijk te houden. Laat ik beginnen met het raadsvoorstel. De ontwikkeling van Het Gilde is ontzettend belangrijk voor onze stad, ook als je ziet dat onze stad hierin een regiefunctie heeft. Het plan ‘an sich’ is uitgebreid uiteengezet en ook de samenwerking met het bedrijfsleven door de ontwikkeling van de regionale beroepencampus is een groot compliment waard. Onze fractie zal daarom voor dit raadsvoorstel stemmen.

Sommige punten in het plan verdienen niet de schoonheidsprijs. Dat de communicatie en participatie te wensen heeft overgelaten is duidelijk. De direct belanghebbenden voelen zich ongehoord en als we hun verhalen aanhoren kunnen we dit ook goed begrijpen. Daarnaast blijven we onze verbazing uitspreken over de wijze waarop de gemeente op de

zienswijzen van de bewoners heeft gereageerd: zeer ambtelijk en met weinig empathie. Daarnaast valt uit de zienswijzen op te maken dat bijvoorbeeld fietsenstallingen op tien meter afstand komen te staan van woningen. Dat dit past binnen de wet- en regelgeving is prachtig, maar of dit zo wenselijk is, is een andere vraag. Kan de wethouder toezeggen dat hierover met de school in gesprek zal worden gegaan, of dat dit gesprek wordt gefaciliteerd, om te kijken hoe we de geluidsoverlast zoveel mogelijk kunnen beperken? Ik hoop dat we hier lering uit trekken en dat de gemeente zich vanaf nu actief gaat opstellen richting de omwonenden. Dat is voor het draagvlak voor dit bestemmingsplan van enorm belang.

Dan hebben we nog de verkeersveiligheid. In I&O en B&A van vorige week is het al uitgebreid besproken en daarom zal ik het kort houden. Wat opvalt, is het verkeersonderzoek dat is verricht. Uit de conclusie valt op te maken dat als gevolg van de ontwikkelingen het autoverkeer maar in beperkte mate, minder dan 3%, zal toenemen. Dit vinden wij een frappante conclusie. Dat deze weg heden ten dage al lijdt aan overbelasting, is een feit – daar heeft mijn collega het zojuist ook over gehad – en als er dan nog een school komt met circa 750 leerlingen, die soms, heb ik zelf mogen waarnemen, met tractoren naar school komen, lijkt het ons stug dat het verkeer maar in beperkte mate zal toenemen. Wee maken ons daarom oprecht zorgen over de verkeerssituatie. Gelukkig heeft de wethouder in B&A toegezegd dat een evaluatie zal worden uitgevoerd als de school eenmaal is gebouwd. We zullen de wethouder daar dan ook aan houden.

Afsluitend. We maken ons ook zorgen over het zwerfafval – ook in de zienswijzen is dat teruggekomen. Zwerfafval leidt overal in de stad tot irritaties. Ik hoor dan ook graag een toezegging van de wethouder dat omtrent dit punt de gemeente in gesprek gaat met de school en de omringende bewoners.

Daarbij wil ik het laten, voorzitter. Dank u wel.

(Applaus)

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Gammeren van Stadsbelang, met wederom een maidenspeech.

De heer Van Gammeren: Voorzitter. Naar aanleiding van de gecombineerde I&O en B&A van donderdag 13 oktober, welke avond in het teken stond van het komen tot vaststelling van het bestemmingsplan Vakcollege Het Gilde, willen wij graag meegeven dat goed gekeken zal moeten worden naar de omgeving, met name het punt mobiliteit, aangezien de nodige vragen zijn gesteld over de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid, vragen die ook zeker in de toekomst zullen volgen, vrezen wij. Wij hebben hierover al eerder onze zorgen geuit in de door de fractie Stadsbelang Gorinchem ingediende schriftelijke vragen op 18 februari 2021 over de overlast van zwaar verkeer, die er tot op de dag van vandaag niet minder op is geworden, ondanks het plaatsen van diverse extra verkeersborden tegen dit ongewenste vrachtverkeer.

Voorzitter Ondanks alles zou ik graag willen zeggen dat we blij zijn met de komst van een nieuw, modern schoolgebouw voor het Vakcollege Het Gilde en dat in de toekomst hierdoor ook in Gorinchem weer plaats vrijkomt voor herontwikkeling en vernieuwing. Het zou geweldig fijn zijn als dit ingevuld zou kunnen worden met zaken waar Gorinchem behoefte aan heeft: woningen voor mensen met zorg, of gehandicapten met zelfstandig

wonen onder toezicht, of woningen voor starters en alleenstaanden, of mogelijk een gebouw met een maatschappelijk doel voor de inwoners van de stad Gorinchem.

Dank u wel.

(Applaus)

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden, D66.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Voor D66 is glashelder dat de noodzaak voor nieuwbouw van Het Gilde heel hoog is. Het huidige gebouw heeft ons techniekonderwijs jarenlang gediend, maar het heeft z'n levensduur inmiddels ruimschoots bereikt. Als Gorinchem haar naam als onderwijsstad wil waarmaken, moeten we ook durven investeren in onderwijshuisvesting. Het raadsvoorstel stemt D66 daarom in het bijzonder positief. Ik houd mijn woorden uit B&A wat dat betreft ook staande, mevrouw de voorzitter. De bezwaren van omwonenden leveren in onze ogen geen beletsels op die instemming van dit raadsvoorstel in de weg zouden staan. En ja, de communicatiestijl naar inwoners had beter gekund, maar, mevrouw de voorzitter, ik was aangenaam verrast door alle pogingen van de gemeente om hen te informeren, zoals in de recent aangeleverde RIB aan ons is medegedeeld. Als D66 dan de individuele belangen van die omwonenden moet afwegen tegen het algemeen belang van de onderwijshuisvesting, kom ik tot de conclusie dat wij meer gewicht toekennen aan dat laatste. Wij hebben ons daarbij ook rekenschap gegeven van het feit dat wij dit project eerder al vertraging hebben laten oplopen en dat de raad al 1 miljoen euro extra moest uittrekken om dit pan te gaan realiseren. Langer wachten en dit raadsvoorstel uitstellen is dan ook wat ons betreft geen optie meer.

Voorzitter, ik sluit af met twee oproepen. De eerste aan het college: om waar het mogelijk is lering te trekken uit de participatie- en informatievoorziening naar de belanghebbenden, en ook om te zorgen dat de verkeersveiligheid op korte termijn op orde komt, zoals vele anderen al hebben betoogd. Maar, voorzitter, ik heb, misschien een beetje gedurfd, ook een oproep aan de raad: om vanavond daadkracht te tonen en dit raadsvoorstel te zien voor wat het is, namelijk een raadsvoorstel dat geen formele beletsels kent en dat schreeuwt om voortvarendheid. Laten wij in de onderwijsstad ook het onderwijsbelang daarin vooropstellen. Als D66'er kan ik niks anders doen dan dat.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bahlmann, Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Geachte aanwezigen, in de zaal en thuis. Vanavond bespreken we het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Vakcollege Het Gilde. Wat Gorcum Actief betreft had het een hamerstuk kunnen zijn. Het meeste wat wij hadden willen zeggen is eerder deze avond al benoemd door mijn collega-raadsleden. Het besluit voor een nieuw onderkomen is in een eerder stadium al door de gemeente genomen. Het vaststellen van het bestemmingsplan is een logische vervolgstap. Hoe langer wij wachten met het vaststellen van het bestemmingsplan, hoe hoger de kosten worden en hoe langer het duurt voordat het nieuwe onderkomen gerealiseerd wordt, terwijl de nood aan een nieuw onderkomen op dit moment heel erg hoog is. Wel wil Gorcum Actief extra aandacht vragen voor de verkeersveiligheid, communicatie en participatie. Zou de wethouder kunnen toezeggen dat vóór de opening van het nieuwe onderkomen de genoemde verkeersmaatregelen gerealiseerd zijn?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Koçak, PvdA.

De heer Koçak: Voorzitter. Ik wacht de reactie van het college af.

De voorzitter: De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb bewust maar even geen interrupties gedaan bij de vorige sprekers. Via deze weg wil ik de heer Foppen graag nog even feliciteren, want ik was net te laat, en ook de twee andere heren met hun maidenspeech. Mooie woorden waarin wij ons, denk ik, grotendeels best kunnen vinden.

Het Gilde, en dan hebben we over het bestemmingsplan, een wijziging daarop. Dan kun je zeggen “dat staat op zichzelf”, en dat is ook zo, maar tegelijkertijd wijzig je iets met het oog op een groter geheel, of langetermijnplannen. Het is logisch dat de raad dan ook wat breder kijkt, even los van de vraag waar die zaken dan thuishoren.

Twee zaken die onze fractie belangrijk vindt bij een schoolverhuizing als deze zijn participatie en integraliteit. Over participatie hebben de vorige sprekers ook al wat gezegd, en daar is het in de voorbespreking overigens ook al veel over gegaan. Wij hebben daarover de zorgen gehoord van onze inwoners en in de onlangs verstrekte info hebben we ook de verschillende kanten belicht gezien, waarin ook benoemd is dat er wat samenspraak is geweest en dat daaruit wat aanpassingen zijn geresulteerd. Maar wij denken ook dat er altijd ruimte is voor verbetering als het gaat om dergelijke processen. Laten we daarom blijven waken over het goed, tijdig en proactief informeren van onze inwoners.

Waar wat ons betreft een grote zorg is blijven hangen, is de integraliteit met mobiliteit. Inmiddels hebben we daarover wat meer informatie ontvangen dan tijdens de sessie van jongstleden. Wat ons betreft, en dat hebben we al vaker gezegd in deze raad, gaan bouwen en bereikbaarheid hand in hand als het gaat om dergelijke processen. Leerlingen moeten veilig van A naar B en ook bewoners moeten hun woning goed kunnen bereiken. En ja, de verkeersintensiteit gaat wellicht niet toenemen tijdens de verbouwing zelf, maar daarna uiteraard wel. Scholieren fietsen over het algemeen en dan moet je dus ook zorgen voor een goede fietsinfrastructuur. Sommige wegen op de noordelijke infra kennen überhaupt geen fietsstroken; de brug bij de Mollenburgseweg is er een mooi voorbeeld van. Dus: hoe ga je nou om met al die leerlingen, en hoe ga je ook om met leerlingen die bijvoorbeeld uit Oost komen? Gaan we dan toch een mooie fietsroute langs de A15 inzetten? Het lijkt ons goed dit in het achterhoofd te houden bij het onderwerp mobiliteit en straks verder mee te nemen. In dat kader willen we het college ook graag houden aan de toezegging die we in de voorbespreking in B&A hebben gehad, namelijk dat bij de opening van Het Gilde een aantal van die genoemde en belangrijke bereikbaarheidsmaatregelen gereed zijn. Want alleen dan kunnen we de verkeersveiligheid van scholieren waarborgen.

Verder gaat onze fractie instemmen met het voorstel zoals het er nu ligt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Van Oversteeg, CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. Ook het CDA zal van harte instemmen met dit bestemmingsplan om de bouw van Het Gilde mogelijk te maken. Al eerder hebben wij aangegeven wat voor belangrijke functie Het Gilde heeft in onze stad en waarom wij vinden dat het een degelijke nieuwbouw verdient. Wat dat betreft kan ik me helemaal aansluiten bij de oproep die de heer Van der Meijden deed om vanavond daadkracht te tonen. Wij zullen dus absoluut instemmen met dit voorstel.

Zorgpunt blijft de verkeerssituatie aan deze kant van de stad. Daar heb ik vanavond ook al meerdere collega's over gehoord. Allereerst waardering voor de snelle verzending van de raadsinformatiebrief tussen B&A en deze vergadering. Heel prettig om dat nog in de voorbereiding te kunnen meenemen. Bij onze fractie leeft nog sterk de behoefte om op al deze ontwikkelingen in Noord, specifiek het effect op de verkeerssituatie, vanuit de gemeente regie te voeren. Tijdens de B&A-sessie werd al duidelijk dat er veel partijen mee gemoeid zijn. Ik vraag specifiek aan de wethouder om hierop vanuit de gemeente regie te voeren. We hebben er zelf ook wel een beeld bij, bijvoorbeeld door middel van een coördinator op deze omvangrijke opgave, maar wij willen die uitvoering ook aan het college laten. Ik hoop dat de wethouder hierover een toezegging kan doen en ons daarover kan blijven informeren.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP, de heer Krol.

De heer Krol: Voorzitter, dank u wel. Ik zal maar gelijk verklappen dat ook onze fractie zal instemmen met het voorliggende voorstel. We hebben wel begrip voor het ongemak uit de vorige sessie op een aantal punten. Ik wil vooral even op de verkeersveiligheid ingaan, en de terechte zorgen die er zijn rondom de verkeersafwikkeling in Gorinchem-Noord. In het onderzoek dat is gedaan door Mobycon zien we wat adviezen die we maar ten dele terugzien in de RIB die we recent kregen, en dan doel ik met name op het verruimen van een 30 km-zone naar bijvoorbeeld ook de Haarweg en de Mollenburgseweg, twee zeer onveilige plekken voor fietsers. Je zou het ook nog wat kunnen doortrekken naar het eerste stukje van de Vlietskade, vanuit Gorinchem geredeneerd, tot de aansluiting met het fietspad naar Arkel. Van het college wil ik ook graag horen of de raad geïnformeerd kan worden over of en hoe ook de bredere adviezen vanuit het onderzoek van Mobycon betrokken kunnen worden bij de verkeersveiligheid in Gorinchem-Noord, wellicht ook integraal benaderd, zoals zojuist door mevrouw Van Oversteeg benadrukt werd.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank, voorzitter. In z'n algemeenheid is het goed te horen dat in de gemeenteraad brede steun bestaat voor het realiseren van een schoolgebouw/nieuwbouw voor Het Gilde op deze locatie. Ik heb ook veel positieve geluiden gehoord over de brief die wij de raad hebben doen toekomen. Wij hebben echt ons best gedaan om nog zoveel mogelijk informatie naar u toe te zenden. In het weekend is er nog hard aan gewerkt, ook in de ambtelijke organisatie, om ervoor te zorgen dat u over alle benodigde informatie beschikt.

Net als in I&O/B&A zijn met name vragen gesteld over participatie en mobiliteit en daar wil ik graag themagewijs doorheen gaan.

Wat betreft de participatie zijn er, zoals u ook in de brief kunt lezen, een aantal momenten geweest waarop gesprekken zijn gevoerd met omwonenden, zowel vanuit de gemeente als vanuit CVO, de bouwheer van de school. Aanvullend daarop is er ook een gesprek geweest in aanwezigheid van de architect, om te kijken hoe het schoolgebouw zodanig zou kunnen worden ingepast, dat de impact ervan iets beperkt zou kunnen worden. Zo wordt een sloot verbreed, komt er een talud en wat begroeiing, hoog en laag, om te zorgen dat het schoolgebouw zo min mogelijk zichtbaar is vanuit de woningen en dat er ook geen inkijk is richting de woningen. Zo hebben wij ons echt wel ingespannen om te zorgen dat de impact van deze school zo klein mogelijk wordt. Nul wordt het natuurlijk nooit, want er komt wel een schoolgebouw en ik kan heel goed begrijpen dat iemand die daar woont ervan baalt dat hij eerst uitzicht had op een mooie, groene locatie, of een manege, en nu op een groot schoolgebouw. Dat heeft wel degelijk impact en dat realiseren wij ons ook. In RO-procedures is altijd sprake van de afweging van een algemeen belang en individuele belangen – ook in de raad is daaraan gerefereerd –, in dit geval het algemene belang van nieuwbouw van een school en de individuele belangen van bewoners. Het is onze opdracht de individuele belangen van de bewoners serieus te nemen, goed naar hen te luisteren en ons echt maximaal in te spannen om ervoor te zorgen dat de impact voor bewoners zo klein mogelijk is. Daarover hebben wij goed overleg met de school en wij zijn sowieso goed in overleg met elkaar over de realisatie van deze nieuwbouw. Er is mij gevraagd in overleg te gaan met de school over een aantal onderwerpen, maar wij zijn dus al periodiek met elkaar in gesprek, ook over andere zaken dan de realisatie van de school. Zo is het de school bekend dat er mogelijk issues zouden kunnen zijn met afval. Daarover zijn we in overleg met de school en dat zullen we ook als aandachtspunt blijven aangeven.

Dan de mobiliteit. Voor het indienen van een bestemmingsplan wordt het getoetst aan allerlei wettelijke eisen waaraan voldaan moet worden, om te beoordelen of het plan ook werkelijk doorgang kan vinden en of de gemeente daarmee kan instemmen. Zo wordt ook naar de mobiliteit gekeken. In dat kader is een uitvoerig verkeersonderzoek gedaan, waaruit veel aanbevelingen zijn voortgevloeid, die door ons worden overgenomen. In onze brief is een opsomming gegeven van de maatregelen die in de komende periode zullen worden getroffen, om te zorgen dat de impact van de school op het wegenverkeersnet daaronder niet gaat zorgen voor een onveiliger situatie dan in de huidige omstandigheden. Op dit moment wordt ook hard gewerkt aan alle plannen, qua herinrichting ook, van de Haarsekaden. Binnen niet al te lange tijd komen ze ook bij u langs in een I&O, om u daarover nader te informeren. Wij realiseren ons zelf ook dat er in dit gebied heel wat aan de hand is en dat er, op het moment dat er eventueel nieuwe ontwikkelingen in het gebied zouden plaatsvinden, ook weer aanvullende maatregelen nodig zijn. Anticiperend daarop wordt, als uitvoering vanuit de mobiliteitsvisie, ook gekeken naar een bredere aanpak op mobiliteit in Noord.

De voorzitter: Interruptie van de heer Foppen.

De heer Foppen: De wethouder heeft het over een zo kort mogelijke termijn. Wat is precies een korte termijn: twee weken, een maand, een kwartaal?

Mevrouw Van Oversteeg: In de turap is er iets over opgenomen, namelijk dat de herinrichting van de Haarsekaden vanaf begin volgend jaar gaat plaatsvinden. En van wethouder Molengraaf verneem ik zojuist dat er een I&O komt om ons te informeren over de plannen, maar dat het qua planning al helemaal klaar staat. Tot zover de spreekbuis!

Wethouder De Boer: Mijn dank is groot, voorzitter. Ik ga ervan uit dat we nog bij u langs komen voordat de schop de grond in gaat. Dat is ongeveer heel globaal het tijdpad. Volgens mij heb ik daarmee alle vragen beantwoord.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik heb verzocht om een toezegging om regie te voeren op alle ontwikkelingen in Noord, specifiek ten aanzien van de effecten op de verkeerssituatie.

Wethouder De Boer: Wat ik net aangaf, is dat integraal in het gebied wordt gekeken naar überhaupt de hele verkeerssituatie. Vanuit het mobiliteitsplan zijn een heel aantal maatregelen opgenomen in dat gebied en nu wordt integraal gekeken naar de opgave op Noord, omdat daar een aantal dingen te gebeuren staan en we ook weten dat met de maatregelen die we treffen voor Het Gilde voor eventuele nieuwe ontwikkelingen in dat gebied ook aanvullend dingen nodig zijn en daarom wordt integraal naar dat gebied gekeken.

Mevrouw Van Oversteeg: Dat is niet helemaal waar ik om vroeg. Ik heb getwijfeld of ik hierover een motie zou indienen, maar omdat het ook wel weer een beetje losstaat van het bestemmingsplan voor het Gilde ‘an sich’, heb ik daarvan afgezien. Het gaat mij om de totaliteit van de ontwikkelingen die op Noord plaatsvinden en de effecten daarvan op de verkeerssituatie, met name op de Haarweg, waarvoor, behalve ten aanzien van de kruisingen, op dit moment nog geen concrete maatregelen zijn voorzien, om daar vanuit de gemeente, omdat er zoveel verschillende partijen mee gemoeid zijn, echt ook, met name ambtelijk, zelf de regie op te voeren. Dat vind ik even wat verder gaan dan “we bekijken het integraal”.

Wethouder De Boer: Volgens mij zijn wij zelfs al bezig te bezien welke ontwikkelingen er allemaal plaatsvinden en wat de impact daarvan is, misschien niet alleen op verkeer, maar misschien ook wel breder, ook als het gaat om participatie. Dat heeft absoluut onze aandacht.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Een korte vraag over de participatie. Tijdens de B&A-sessie werd deze wethouder vervangen door een van zijn collega's, die uitsprak dat de participatie best een hoop verbeterd had kunnen worden en dat het inderdaad niet helemaal gelopen was zoals had gemoeten. Naar aanleiding van de RIB heb ik ook in mijn toespraak aangegeven dat ik eigenlijk vond dat het best op orde was en dat ik aangenaam verrast ben door alle pogingen van de gemeente om de inwoners te betrekken en hen zelfs te wijzen op het insprekrecht. Mijn vraag aan de wethouder is: hoe waardeert hij het participatieproces, naast de stijl en de beantwoording van de bezwaren? Dit is toch eigenlijk best goed verlopen? Is de wethouder dat met mij eens?

Wethouder De Boer: Voorzitter. Volgens mij hebben wij ons als gemeente ingespannen om te luisteren naar de bezwaren van bewoners. Er zijn een 'x' aantal momenten geweest waarop wij in gesprek zijn geweest. Er is natuurlijk altijd ruimte voor verbetering, maar volgens mij hebben we een proces doorlopen waarin de mensen de ruimte hebben gekregen om hun bezwaren te uiten. Zo leren we ook weer van ieder proces. Ik zie geen reden om te concluderen dat een verkeerd proces is doorlopen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bahlmann.

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Wat ik nog gemist heb, is de toezegging die we gevraagd hebben dat de verkeersmaatregelen gerealiseerd zullen zijn voordat het gebouw opengaat.

Wethouder De Boer: Vorige week is daarover in de B&A-sessie gesproken en daar is toen door de wethouder een toezegging op gedaan. Tegelijkertijd is het iets wat eigenlijk standaard is, want het type maatregelen die nu in het bestemmingsplan zijn opgenomen zijn de vereisten om te zorgen dat wij ook daadwerkelijk het bestemmingsplan met elkaar kunnen aannemen, dat het bouwplan daar kan komen en dat er verder geen negatieve effecten op de omgeving zijn. Dus die toezegging is vorige week al gegeven, maar tegelijk is het eigenlijk standaard. Wij gaan er inderdaad voor zorgen dat die verkeersmaatregelen gelijktijdig met de bouw van Het Gilde getroffen worden, zodat op het moment dat Het Gilde opengaat daar een situatie bestaat waarin geen verslechtering optreedt in het verkeer.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Uit de RIB zou ik kunnen afleiden dat alle adviezen van Mobycon worden overgenomen, t.w. drie aanpassingen, herinrichting van de Haarsekaden en de aanpassing van twee kruisingen. In het rapport van Mobycom zijn echter veel meer adviezen terug te vinden, onder andere ook over de wegvakken van onder andere de Haarweg en de Mollenburgseweg. Ik zou graag de bevestiging willen horen dat ook die adviezen in ieder geval serieus betrokken worden in het verbeteren van de verkeersveiligheid in dat gebied.

Wethouder De Boer: Voorzitter. In de basis hebben we de aanbevelingen overgenomen uit het rapport. Tegelijkertijd concentreren wij ons in de brief, maar ook in de aanpak, met name op de maatregelen op Noord en de aanvoerroutes daarvan. Voor een groot deel is dat ook een aanbeveling van het onderzoeksbureau. Dus ja, dat is in principe de basis wat we gaan doen.

De voorzitter: De heer Bahlmann nog.

De heer Bahlmann: Nog één vraag. Is al bekend wat de bouwroute zal worden voor het bouwverkeer, gegeven het feit dat er nu al overlast is-

De voorzitter: Dat lijkt me niet echt een vraag voor de gemeenteraad. We hebben het hier over de wijziging van het bestemmingsplan. Ik begrijp best dat u annex daaraan nog

wat vragen heeft over het vervoer, maar dit gaat wel heel ver. Het lijkt me goed die vraag ambtelijk af te handelen.

Hiermee hebben we de eerste termijn gehad. Mag ik ervan uitgaan dat er geen behoefte is aan een tweede termijn, mede gezien de interrupties?

De heer Koçak: Jawel, heel kort.

De voorzitter: Dan een interruptie, even vanaf uw plek.

De heer Koçak: Voorzitter. Gezien de reactie van het college, zullen we met een gerust hart instemmen met dit voorstel. Ik heb wel een vraag en een opmerking. De vraag betreft de participatie en communicatie. Kunt u verzekeren dat na het bouwen de communicatie met de omwonenden door zal gaan?

Dan de opmerking. U had het erover dat tijdens het bouwen ook alle maatregelen voor de verkeersknelpunten zullen worden uitgevoerd. Is dat niet chaotisch en kunnen we niet eerder beginnen met het uitvoeren?

De voorzitter: Met alle respect, maar de wethouder is hierop uitgebreid ingegaan en dit lijkt me geen aanvullende vraag.

De heer Koçak: Ik heb geen eerste termijn gehad, dus ik wilde van de tweede termijn gebruikmaken.

De voorzitter: Dan had u in eerste termijn het woord moeten vragen.

De heer Koçak: Ik heb netjes gezegd dat ik de reactie van het college wilde afwachten,

De voorzitter: Ik heb net gevraagd of er behoefte was aan een tweede termijn.

De heer Koçak: Die vraag heb ik met 'ja' beantwoord, en onze wethouder staat nog steeds achter het spreekgestoelte.

De voorzitter: Maar de vragen die u zojuist hebt gesteld- en we gaan hier geen zaken overdoen. Dus als u geen aanvullende dingen heeft, kunt u nog een stemverklaring afleggen en dan is het dat.

De heer Koçak: Ik had een vraag gesteld over de communicatie na het bouwen. Die vraag is eerder niet gesteld.

De voorzitter: Ik heb de wethouder horen zeggen dat communicatie voortdurend punt van aandacht is, dus niet alleen bij de totstandkoming van het bestemmingsplan, maar ook daarna.

De heer Koçak: Als u dat antwoord geeft, prima.

De voorzitter: Goed. Kunt u, met inachtneming van wat zojuist is gezegd, instemmen met het raadsvoorstel? Dat is het geval.

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.c Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties ([2022-827855](#))

De voorzitter: Het voorstel betreft de impact van de stijgende energieprijzen bij de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties. De kern ervan is SGS in staat te stellen het Caribabad in 2023 open te houden – daarvoor moet een aantal dingen gebeuren, die zijn in het besluit genoemd – en daarbij niet alleen de hogere energielasten van het zwembad te betrekken, maar ook die van de SGS-sporthallen, de Oosterblik, de Van Rappardhal en de Hoefslag. Onderdeel van het voorstel is ook dat een onderzoek zal worden uitgevoerd naar de bouwkundige staat van het zwembad, de verduurzamingsmogelijkheden en de toekomstvisie van het Caribabad, en daarvoor een budget beschikbaar te stellen van 150.000 euro. Het voorstel is op 6 oktober besproken in de B&A-sessie en daarbij heeft de voorzitter geconcludeerd dat sprake is van een bespreekstuk. Ter zake zijn ook moties aangekondigd.

Allereerst is het woord aan de heer Van der Geest van het CDA.

De heer Van der Meijden: Voorzitter, nog even over de orde. U had het over moties, maar ik heb hier ook nog een amendement klaar liggen.

De voorzitter: Ik citeerde uit het verslag van B&A en daarin was alleen sprake van moties. Tussentijds kunnen natuurlijk altijd dingen gebeuren en als u een amendement wilt indienen, is daar alle ruimte voor.

De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Dank u wel, voorzitter. De heer Van der Meijden doet er alles aan om het zo lang mogelijk te laten duren, zodat de turap vanavond niet meer behandeld kan worden, maar goed!

In B&A hebben we volgens mij allemaal benadrukt hoe belangrijk het zwembad is, maar ook dat de drie sporthallen dat zijn, zowel voor de scholen als voor de verenigingen. Na een relatief matige I&O achter gesloten deuren, hebben we volgens mij een goede B&A gehad met elkaar. Het was een goed gesprek met de raad en ook met de invaller-wethouder vanuit thuis. In B&A is heel veel gewisseld en dat ga ik allemaal niet herhalen. Ik heb toen twee moties aangekondigd, en die zijn volgens mij niet al te spannend. In een motie die we samen indienen met D66 geven we aan dat we geen geld in het water moeten gooien. Eigenlijk zegt ze: laten we niet gaan verduurzamen wat niet nodig is en vooral kritisch kijken naar welke functies bijdragen aan de aantrekkingskracht van het zwembad, leg die keuzes ook voor aan de raad, ga ook na waarom we die keuzes moeten maken en niet in stand houden wat niet nodig is, en daarbij expliciet ook de heroverweging maken om voor een niet-tropisch zwembad te gaan. Volgens mij is dat de eerste motie.

De tweede motie bouwt daar eigenlijk op voort. We moeten inderdaad dure tijd kopen. Het is positief dat het college al heeft besloten die extra lasten niet door te belasten aan SGS. Eigenlijk zeggen wij: als wij voor een financieel duurzame toekomst gaan van SGS voor het zwembad en voor de sporthallen, kan dat alleen maar als het ook betaalbaar blijft voor alle gebruikers, voor de verenigingen, voor de mensen die voor leszwemmen komen, maar ook voor de recreatieve zwemmers. Daarom er nog een motie, eigenlijk in die lijn ook, die aangeeft van: laten we die investeringen in een duurzame toekomst én in de nieuwbouw of verbouw niet doorbelasten aan SGS, zodat SGS het niet door hoeft te belasten aan de gebruikers via het tarief, want dan is het gewoon onbetaalbaar en heeft

het wat ons betreft eigenlijk ook geen zin meer om het zwembad te gaan verbouwen, als het zo duur wordt dat niemand er gebruik van kan maken en dat je beter naar de Efteling kan gaan dan naar ons zwembad. Dat is de motie 'Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken'. Bij dezen zijn ze ingediend, voorzitter.

Motie M1: Geen geld in het water gooien

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 20 oktober 2022;
constaterende dat:

- het Caribabad Gorinchem een belangrijke functie heeft voor Gorinchem en de regio;
- we als gemeente Gorinchem willen gaan investeren in een duurzame toekomst;
- hierbij verschillende scenario's worden voorgesteld.

overwegende dat:

- het Caribabad een tropisch zwembad is;
- het diverse functies huist, zoals sauna's en jacuzzi's;
- de vraag is hoeveel van de 300.000 bezoekers speciaal hiervoor komen;
- energie besparen ook bijdraagt aan verduurzamen;
- verduurzamen ook betekent dat we functies en uitgangspunten moeten kunnen heroverwegen als dat ervoor zorgt dat het zwembad (financieel) duurzamer wordt;

roept het college op:

- bij de scenario's ook uit te werken wat een niet-tropisch zwembad kost qua verduurzaming en verbruik;
- de meerwaarde van 'extra functies' te onderzoeken en heroverwegen in de scenario's.

Joost van der Geest, CDA

Tom van der Meijden, D66.

Motie M2: Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 20 donderdag oktober 2022;
constaterende dat:

- het Caribabad Gorinchem een belangrijke functie heeft voor Gorinchem en de regio;
- het zwembad jaarlijks circa 300.000 bezoekers trekt;
- dit recreatieve zwemmers, leswemmers, bezoekers van activiteiten en leden van verenigingen betreft;
- het zwembad in eigendom is van de gemeente Gorinchem, wordt gehuurd door SGS;
- SGS huur betaalt aan de gemeente Gorinchem voor het gebruik van het zwembad.

overwegende dat:

- kosten door SGS worden doorberekend aan gebruikers en bezoekers;
- het onwenselijk is dat een zwembadkaartje (per 1/1/2023 € 7,50) nog verder moet stijgen in de toekomst;
- zwemsporten al duur zijn, huur voor verenigingen niet moet stijgen;
- zwemlessen ontzettend belangrijk zijn in onze waterrijke omgeving en dus niet te duur moeten worden;
- het duurder maken van het gebruik van het zwembad zorgt dat mensen zullen afhaken en een investering dan zijn doel voorbij schiet;
- het college van B&W nu ook voorstelt de extra compensatie niet door te belasten;

roept het college op:

- investeringen in het kader van verduurzaming, de bouwkundig staat en/of nieuwbouw niet door te belasten aan SGS en zij daarmee genoodzaakt zijn het door te belasten aan de gebruikers;
- de huidige tarieven als uitgangspunt te nemen bij het uitwerken van de scenario's.

Joost van der Geest, CDA

Ali Koçak, PvdA

Laura Pellikaan, Democraten Gorinchem.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden, D66.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties en haar stijgende energierekening houden de gemeederen al enkele weken bezig. Laat ik starten met een geruststellende gedachte. Voor D66 staat buiten kijf dat de sporthallen en het zwembad een belangrijke maatschappelijk voorziening zijn, sporthallen voor gymlessen en allerlei vormen van sport en spel en zwembaden voor recreatie en zwemlessen, maar bijvoorbeeld ook voor Gorcumers die daar aan het revalideren zijn met zogenoemde hydrotherapie. De andere kant van het verhaal is, zoals wethouder De Boer eerder al verwoordde, dat er vanavond geen toekomstbestendige oplossing komt voor het zwembad. Vanavond ligt een voorstel voor om tijd te kopen, dure tijd. Het college stelt voor om meer dan 2,5 miljoen euro beschikbaar te stellen, op zichzelf al een enorm bedrag voor Gorcumse begrippen, maar ook een kostenpost die ons volledige begrotingssaldo voor 2022 opslurpt en zelfs al een claim legt op het begrotingssaldo voor 2023. D66 beseft maar al te goed dat we dit geld maar één keer kunnen uitgeven. Het is belastinggeld, gemeenschapsgeld, en het is onze stellige overtuiging dat we hoe dan ook zorgvuldig moeten kijken naar dit raadsvoorstel. En eerlijk gezegd, voorzitter, heb ik daar een eigenaardig gevoel aan overgehouden. Allereerst vragen wij ons hardop af of een verhoging van de energierekening met een factor 7 wel een realistische inschatting is. Sinds de B&A-sessie is er een hoop veranderd en bovendien blijkt uit ambtelijk contact dat een verhoging met de factor 4 op basis van de nieuwste inzichten reëel is. Juist als het gaat om zoveel geld, waarmee we bovendien onze financiële speelruimte beperken, moeten we in onze ogen uitgaan van de meest actuele inzichten. We dienen daarom een amendement in waarmee we deze nieuwe inzichten verwerken in het raadsvoorstel. Dat komt neer op een besparing van 1,5 miljoen euro, geld dat deze raad tijdens de begrotingsbehandeling voor andere doeleinden kan inzetten en dat ons financiële ruimte biedt om maatschappelijk opgaven het hoofd te bieden. We denken dan met name aan de uitvoering van de motie voor het zogenoemde noodfonds, die weliswaar niet zo mocht heten, maar die ik korthedshalve toch maar even zo aanduid. Daar blijft namelijk nu geen geld voor over, terwijl ook die andere stichtingen en verenigingen het heel hard nodig hebben.

Daarnaast vindt D66 het belangrijk dat SGS ook haar eigen verantwoordelijkheid neemt voor de stijgende energiekosten. Natuurlijk mag SGS op de gemeente rekenen als het eigen weerstandsvermogen is bereikt, maar wij mogen toch ook wel verwachten dat SGS een eigen verantwoordelijkheid neemt binnen de grenzen van haar eigen kunnen? Sommigen van u denken misschien dat SGS toch bijdraagt, met maar liefst 372.000 euro, aan deze rekening, maar als u het raadsvoorstel goed leest, ziet u dat dat er precies net níet staat. Ik citeer: *“De SGS heeft over de jaren 2020 en 2021 onder andere als gevolg van coronacompensatie en coronasluiting een incidenteel voordeel behaald van 372.000 euro. Dit kan worden ingebracht ter dekking van de extra energielasten in 2023.”* Na nader onderzoek blijkt dat dit bedrag onder de subsidievoorwaarden van de gemeente al zou terugvloeien naar onze kas. Het gaat namelijk om middelen boven een bepaald percentage die volgens de afspraken gewoon sowieso al overgemaakt zouden worden naar de gemeente. Wie dienen daarom een motie in waarin we het college verzoeken om alsnog in samenspraak met SGS tot een eigen bijdrage te komen, waarbij het college overigens veel beleids- en bewegingsvrijheid krijgt om te bepalen wat dan redelijk is. Onderaan de streep blijft dan echter wel de vraag: vond de wethouder het niet relevant om in het raadsvoorstel op te

merken dat 372.000 euro geld is dat sowieso al naar de gemeente zou gaan en dat het dus de facto een sigaar uit eigen doos is? En voortbordurend op die kanttekening: vond de wethouder het ook niet waardevol om de raad te vertellen dat met dit raadsvoorstel niet de gehele energierekening wordt betaald? Dit gaat slechts om 30% van de energiekosten. De overige 70% is reeds ingekocht. Waarom heeft het college ons dat niet verteld? Dat zegt toch iets over de omvang van de problematiek in relatie tot het bedrag dat we hiervoor uittrekken? Via u vraag ik ook aan de wethouder: klopt het dat pas eind november een contract wordt afgesloten en is de wethouder het in dat geval met mij eens dat zij de raad tijdens de B&A-sessie onjuist heeft geïnformeerd toen zij zei dat het eind oktober zou plaatsvinden? Dat zou dan op z'n minst gezegd opvallend zijn, zeker omdat er zo'n haast was dat zelfs de openbaarheid van ons bestuur eronder mocht lijden.

Voorzitter, ik kom tot een afsluiting. U merkt dat D66 de nodige kritiek heeft op het doorlopen proces en ook op het raadsvoorstel. Dat had in onze ogen in beide gevallen meer zorgvuldigheid vereist. Het vraagt om betere informatie en betere financiële analyses. We tillen dan ook zwaar aan het amendement en de motie die we vanavond hebben ingediend. Ik zie uit naar de reactie van de wethouder, nota bene de meest capabele wethouder in dit college, en dat zeg ik zonder enig sarcasme.

Dank u wel.

Amendement A01: Realistische bijdrage energierekening Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 20 oktober 2022;
stelt het volgende amendement voor:

- ten aanzien van beslispunt 4 uit te gaan van een verhoging van de energierekening met een factor 4 in plaats van een verhoging met een factor 7; en
- het bedrag onder beslispunt 4 te veranderen van € 2,5 miljoen naar € 1 miljoen.

T.I. (Tom) van der Meijden, D66.

Motie M3: Eigen bijdrage Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 20 oktober 2022;
verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- in dialoog te treden met de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties teneinde een substantiële eigen bijdrage vast te stellen van de stichting met betrekking tot de stijgende energierekening;
- de substantiële eigen bijdrage in mindering te brengen op de door de gemeente verleende financiële bijstand, ofwel dit bedrag op een andere manier terug te laten vloeien naar de gemeente.

T.I. (Tom) van der Meijden, D66.

De voorzitter: Die laatste opmerking lijkt me niet passen in deze context. Ik betreur het ten zeerste dat u zo'n uitspraak doet.

Mevrouw Pellikaan, Democraten Gorinchem.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. Vanavond bespreken we het openhouden van het Caribabad en de sportvelden van Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties. Ook zij worden in deze bizarre tijden van inflatie en onzekerheid getroffen door prijsstijgingen op de energie- en gasrekening. Er is een berg werk verzet om de juiste informatie bij elkaar te krijgen, zodat wij vanavond een keuze kunnen maken. Zijn wij bereid, en zo ja, in hoeverre, om als gemeente financieel bij te springen? Ons antwoord hierop is

volmondig 'ja'. De gemeente moet haar portemonnee trekken om het Caribabad en de sporthallen van SGS open te houden. Deze locaties hebben zo'n belangrijke positie in onze stad en in de regio, met name voor het verenigingsleven en het bewegingsonderwijs van de kinderen, dat sluiting voor ons ondenkbaar is, zeker als je hierbij beseft dat het ook het definitieve einde van het Caribabad zou betekenen. Dus ja, we moeten over de brug komen als gemeente en het hierbij gelijktijdig inzetten op verduurzaming zien wij als een vanzelfsprekendheid. De motie van het CDA hierover betreffende het breder kijken hoe dit kan worden bereikt, vinden wij dan ook zeer sympathiek. Maar in B&A hebben wij ook onze verwondering uitgesproken over de onnodige geheimhouding bij de I&O-sessie en de hoeveelheid ontwikkelingen die niet waren voorzien. Ik noemde het raadsvoorstel een opeenstapeling van verrassingsaanvallen. Hoe kon het toch zo zijn dat met een aflopend energiecontract in oktober en stijgende energieprijzen begin dit jaar er nu opeens met spoed een raadsvoorstel moest komen? Was niet eerder de link gelegd tussen de grootste energieverbruiker van onze stad en de energiecrisis? En, voorzitter, er is nog een verrassing bijgekomen. Ik verwijs hiermee naar het amendement en de bijdrage van D66. Daarin valt te lezen dat vanavond naar alle waarschijnlijkheid anderhalf miljoen te veel gevraagd wordt door het college. Er is met een factor 7 gerekend voor de energieprijzen, terwijl uit ambtelijke navraag blijkt dat factor 4 realistischer is. Op welke feiten is het raadsvoorstel nu gebaseerd? Wij zijn zeer benieuwd naar de reactie van het college hierop en vragen ons oprecht af hoe de vork nu in de steel zit.

Als laatste dienen wij vanavond samen met de Partij van de Arbeid en Gorcum Actief de motie van het CDA mede in die oproep het zwembad betaalbaar te houden.

Mevrouw Hamann: Voorzitter, alarm! Gorcum Actief doet niet mee met die motie.

Mevrouw Pellikaan: Nog niet, hoor ik aan mijn rechterzijde! Het kan natuurlijk niet zo zijn dat we straks een prachtig, duurzaam en vernieuwd zwembad hebben, maar geen huishouden in Gorinchem dat de toegangskaartjes of de zwemlessen nog kan betalen. Het lijkt ons daarom goed dit uitgangspunt zo vast te leggen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Voorzitter. Wij als Stadsbelang, maar eigenlijk wel de meesten in deze raadzaal, hebben gelukkig al meermalen benadrukt hoe belangrijk het zwembad en de sporthallen zijn voor de gemeente Gorinchem. Het maatschappelijk belang hiervan is misschien wel van onschatbare waarde: ruimte voor samenkomst, recreatie, sportverenigingen, maar het zwembad bovenal een plaats om te leren zwemmen, een vaardigheid die in het kader van veiligheid onmisbaar is in onze stad. In het raadsvoorstel staat een gigantische reservering om 2023 veilig te stellen voor het zwembad en de sporthallen vallende onder SGS, een reservering die we moeten doen omdat helaas in de afgelopen jaren onvoldoende is gedaan op het gebied van verduurzaming. Nee, voorzitter, we zouden niet energieneutraal zijn geweest, maar het blijft enorm wrang dat we nu pas in beweging komen. Vanuit Stadsbelang willen we dan ook nogmaals benadrukken dat het hoog tijd is om te gaan leveren en niet opnieuw eindeloos te onderzoeken. Zet in op modulaire verduurzaming, waardoor het later ook opnieuw in te zetten is in eventuele ontwikkelingen. Zo kunnen we in ieder geval al een eerste stap zetten en is dit niet

verloren voor de toekomst. Zet alles op alles, opdat we volgend jaar niet weer in Q3 hier staan om ons over deze kwestie te buigen, maar zorg ervoor dat we een interne deadline handhaven van Q2. Want, voorzitter, we kunnen het toch niet meer uitleggen als we volgend jaar weer hier staan? Als Stadsbelang willen we het vrij nieuwe college het vertrouwen geven dat het hiermee aan de slag gaat en dit een hoge prioriteit geeft. Daarbij bieden wij de ruimte om meerdere varianten tegen het licht te houden. Wat betreft dit voornemen en de ingediende moties horen wij graag de bevindingen van het college. In tweede termijn komen we er mogelijk op terug.

Tot slot. Met het amendement wordt ons inziens niet het doel bereikt dat we willen bereiken, maar dat zou ook kunnen komen omdat het nogal erg last minute weer in mijn mailbox zat. Ook daarvan hoor ik graag of de ambtenaren hiervoor misschien wel meer tijd hebben gehad.

Bedankt, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Het Caribabad gaat ons allemaal zeer aan het hart. Zoveel uur hebben we gesleten op de tribune daar bij zwemlessen en bij PCG. De waterpoloclub doet het namelijk heel erg goed. De minijongetjes van toen spelen nu, in voetbaltermen, nota bene in de landelijke eredivisie. Dat team is meermalen uitgeroepen tot sportteam van het jaar in Gorinchem en de twee meisjes Genée kwamen uiteindelijk zelfs uit voor de Oranjedames bij de Olympische Spelen in Tokio. We volgden het allemaal op de voet. Sport is mooi, sport is emotie, sport is noodzaak. Om die reden stemmen wij graag in met het voorstel, ook voor de zwemlessen, want het zal je maar gebeuren dat je al twee jaar op de wachtlijst staat door de corona-achterstand en dat dan het zwembad dicht gaat. Je moet er toch niet aan denken!

Voor 2023 kan alles dus gewoon doorgaan. So far so good. Maar er is nog te veel onduidelijkheid over de conditie van het 35 jaar ouder gebouw. Er moet nog van alles beter worden bekeken en met dit voorstel kopen wij tijd om dat allemaal te onderzoeken. Let wel: het jaar is zo om. Gorcum Actief valt in herhaling door te stellen dat je nu al kunt beginnen met bezuinigingen, zowel in de sporthallen als in het zwembad. Thuis staat de thermostaat tenslotte ook enkele graden lager en wie hard sport krijgt het helemaal niet koud. Bij de sportaccommodaties is echt meer nodig. Zonnepanelen en warmtepompen kunnen toch eerder dan pas in het derde kwartaal worden ingezet? Nu zijn er subsidies voor verduurzaming van wel 30 tot 50 procent, dus nú graag actie.

Heel benieuwd zijn wij ook naar het onderzoek van de installaties. De optie om bijvoorbeeld het wedstrijdbad te splitsen van het recreatiebad zou technisch gezien niet mogelijk zijn, maar technisch kan alles, zeggen de techneuten altijd. Wij wachten die onderzoeksresultaten dus met belangstelling af, maar graag wel sneller dan een jaar. Wij zijn het met Stadsbelang eens en vragen het college om ons tussentijds op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Kunnen wij medio januari, of februari, een update verwachten?

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Koçak, PvdA.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. U bent vanavond heel erg streng-

De voorzitter: Ik zou zeggen: pak maar terug, neem de tijd!

De heer Koçak: Voorzitter. We leven in een tijd van veranderingen, maar we leven ook in een veranderende tijd. In dit verband zien, lezen en horen wij bijna dagelijks de negatieve effecten van de energieprijzen. Helaas zien wij die negatieve effecten in de stad ook bij de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties. Ik wil graag gezegd hebben dat wij dit probleem vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid samen moeten oplossen. Of dat lukt, gaan we zien.

Voorzitter. Met dit voorstel willen we graag instemmen, omdat dat nodig is. Want voor de Partij van de Arbeid is het sluiten van ons Caribabad absoluut ondenkbaar, omdat de meerwaarde van het zwemmen onbetaalbaar is, omdat het zwemmen voor ons een basisbehoefte is. U kunt het ook formuleren als een basisvoorziening. Wat mij betreft mag ook de toegankelijkheid niet worden vergeten. Ook die toegankelijkheid moeten we balanceren en kijken of die in de loop van de tijd toeneemt. Daarom dienen we samen met CDA en Democraten Gorinchem de motie in die zojuist door het CDA is toegelicht.. Ik kom tot een afronding. Nog twee opmerkingen. De eerste: de snelheid, de urgentie en ook de noodzaak waarmee dit voorstel tot stand is gekomen, is een goede zaak. Het advies van onze fractie is dat wij die snelheid, urgentie en noodzaak van dit college ook graag bij andere beleidsstukken willen zien. Dat hoop ik en dat verwacht ik.

De laatste opmerking. Gezien de laatste ontwikkelingen, willen we graag betere informatie en een betere financiële analyse. De rest neem ik wel mee naar mijn tweede termijn.

Dit was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Den Hartog, VVD. Ik heb begrepen dat, ook al heeft u eerder een keer een mondelinge vraag gesteld, dit toch uw maidenspeech is.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Vanavond ligt het raadsvoorstel voor om 2,5 miljoen euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve, om de substantieel hogere energielasten voor het Caribabad te dekken. Het Caribabad, een begrip in onze regio. Mijn eerste herinnering aan het Caribabad is de zwemles die ik daar zelf heb gevolgd. Je gaat borstcrawl leren, op een gegeven moment ga je onder water zwemmen en je moet, ook bij het afzwemmen, watertrappen om je hoofd boven water te houden. En nu vraagt het Caribabad onze hulp om haar hoofd boven water te kunnen houden.

Ik en vele anderen hebben in het Caribabad leren zwemmen en hopelijk kunnen na ons nog vele anderen hier zwemles krijgen. Vanuit de presentatie hebben wij te horen gekregen wat de verwachte investering zal zijn en wij snappen dat dit ook nog een beetje gissen is. De energiebehoeften zullen hoog zijn en het is begrijpelijk dat SGS hierbij hulp nodig heeft. Er werden eerder meerdere opties gegeven voor het lot van het zwembad. Wij waren direct voorstander van het openhouden van het zwembad en wij zijn dan ook blij dat het raadsvoorstel hiervoor pleit. Ook zijn wij blij dat het college voornemens is een onderzoek uit te voeren naar de bouwkundige staat van het zwembad, zodat we een toekomstvisie over het Caribabad kunnen krijgen. Wij gaan ervan uit dat de raad hierover tijdig geïnformeerd wordt. Door een toekomstvisie voor het Caribabad weten de ouders die nu gaan babyzwemmen straks ook of hun peuter, hun baby, daar zwemles kan krijgen. Wij zijn blij dat het college wil onderzoeken hoe het zwembad

verduurzaamd kan worden. Juist door verduurzaming wordt ervoor gezorgd dat de energierekening op lange termijn langdurig lager zal zijn. Het zou fijn zijn als er geïnvesteerd zou kunnen worden in zonnepanelen of andere duurzame middelen die eventueel later ingezet kunnen worden bij andere gebouwen, mocht het Caribabad zijn levensduur hebben bereikt.

Andere collega's zeiden het ook al: zwemlessen in een stad als Gorinchem zijn wat ons betreft cruciaal, en niet alleen door de waterrijke ligging of de warmere zomers, waardoor meer mensen het water opzoeken. De stad Gorinchem heeft een regiofunctie. De keuze die wij in de raad maken heeft niet alleen invloed op de inwoners uit onze gemeente, maar ook op die uit buurgemeenten. Door een zwemlocatie in onze stad te sluiten, gooien we de ouders van kinderen die zwemles nodig hebben in het diepe. Zij zullen verder weg zwemles moeten zoeken, wat weer veel geregeld zal zijn, zoals vervoer, tijd en wachtrijen die daar zullen oplopen. Wij als VVD Gorinchem zijn voor zwemveiligheid, wij zijn voor behoud van het zwembad, wij zijn dan ook voor het reserveren van het geld om SGS te ondersteunen in het openhouden van het zwembad om de energielasten te kunnen blijven betalen.

Dank u wel.

(Applaus)

De voorzitter: Dank u wel. Geen andere sprekers, zie ik. Dan geef ik wethouder Molengraaf het woord.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, ik ga een dappere poging doen. Ik ben echt blij en opgelucht, en ik denk dat dat ook voor de mensen van SGS geldt, om te horen dat het de insteek van eigenlijk alle fracties is om SGS in staat te stellen door te gaan. Dat is goed om te weten, maar tegelijk zijn er ook kritische noten gekraakt. Ik ga in vogelvlucht de onderwerpen langs. Het is best mogelijk dat ik iets mis, maar dan hoor ik dat wel. Ik zal straks ook proberen iets over de moties en het amendement te zeggen.

Even in zijn algemeenheid. Wij zijn in de zomervakantie aangetreden en ik heb toen zo snel mogelijk alle overdrachtdossiers doorgeworsteld. In een van die dossiers stond het zwembad, met de vermelding dat er vervangingsinvesteringen nodig waren en dat wellicht de huidige energieprijzen ook gevolgen zouden hebben. Toen was het nog niet zo erg als een paar weken later. Op 23 augustus ben ik voor het eerst bijgepraat. De verwachting was toen dat de prijzen misschien drie keer over de kop zouden gaan, de week erna was het al meer en hebben we echt de stormvlag gehesen en besloten actie te ondernemen. In bestuurlijk Nederland hebben we met de snelheid van het licht alles in kaart gebracht en een voorstel gemaakt, want het is financieel heel ingewikkeld; dat wil ik ook wel even zeggen. Ook hieraan hebben ambtenaren bijna dag en nacht gewerkt.

In dit verband wil ik ook nog iets rechtzetten. Wat ik vanavond weer hoor, en ook in de notulen van B&A gelezen heb, is dat er geheimhouding geweest zou zijn. Woorden doen ertoe. Volgens mij hebben wij de agendacommissie gevraagd of er beslotenheid kon zijn vanwege het feit dat SGS de dag erna haar mensen nog moest informeren. De agendacommissie heeft daar akkoord op gegeven en ik heb die hele week ook geen andere geluiden gehoord, behalve de week erna in de krant. Wij hebben dat aan het begin van de vergadering ook gevraagd en duidelijk aangegeven dat het een tijdelijke beslotenheid zou zijn. Geheimhouding kan daar niet eens worden opgelegd, dat moet de raad uitspreken.

De voorzitter: Interruptie de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Ja, voorzitter, ik moet toch echt ingrijpen, want nu gaat weer hetzelfde verhaal rond, en dat klopt niet. De agendacommissie heeft geen akkoord gegeven op geheimhouding, zij heeft aangegeven dat het niet aan haar is, maar aan de raad. Vervolgens is het als een voorstel naar de parallelsessie gegaan en heeft men daar besloten tot geheimhouding. Geheimhouding kan niet door de agendacommissie worden gegeven. Laat ik dat nu één keer duidelijk gezegd hebben, na me hier vier keer mateloos aan geërgerd te hebben. U moet de regels wel juist weergeven.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Wij hebben niet om geheimhouding gevraagd, wij hebben gevraagd of het in beslotenheid kon en ik heb teruggekregen dat daar een akkoord op was. Misschien heb ik verkeerde informatie gekregen, maar het ging in ieder geval niet om geheimhouding.

Gezegd is ook dat heel veel feitelijke informatie in I&O, en misschien ook in B&A, niet klopte. Ik denk dat dat erg meevalt. Na de I&O-sessie ben ik bijgepraat over de techniek van het inkopen van gas. Het zou te ver voeren om daarover een heel exposé te geven, maar het energiebedrijf waarmee SGS zaken doet, en ik denk dat het op de energiemarkt normaal is om alvast in te kopen op de momenten dat de prijs laag is, heeft al 70% van die bulk ingekocht tegen gelukkig een heel laag bedrag. Eind november vindt daarop de finale klap plaats, dan moet de laatste 30% ingekocht worden, en laat dat nou net het duurste zijn, waardoor je voor de 100% nu echt de hoofdprijs betaalt. Eind november vindt dat plaats. Ik denk dat het ook in B&A zo gezegd is. Eind oktober, en dat is nu, moeten wij dat krediet beschikbaarstellen, want november halen we dan niet meer. Dat is de volgorde.

Dan kom ik bij het amendement van D66, en ik moet zeggen dat ik daarmee toch wel een klein probleem heb, naast dat ik het erg onverstandig zou vinden. Volgens D66 zou ambtelijk gezegd zijn dat factor 4 het meest realistisch is. Afgelopen dinsdag of woensdag, ik weet niet meer precies wanneer, maar op een van die dagen, heb ik hierover zowel met de betreffende ambtenaar gesproken als met de heer Tekir. Van de ambtenaar heb ik duidelijk terug gekregen dat er iets gezegd is in de trant van: wat zou op dit moment realistisch zijn?, dat zou wel eens een factor 4 kunnen zijn, maar we weten het niet, het is onzeker. Zo heb ik het ook met de heer Tekir besproken, want tegenwoordig is het bij wijze van spreken zo dat, als de heer Poetin een keer niest, de prijs omhoog gaat. We weten gewoon niet wat het eind november gaat doen. We hebben niet voor niks scenario's opgesteld tussen 4 en 7; daartussen zal het zich ergens bewegen. Het college stelt voor te kiezen voor de factor 7 en die weg te zetten in een bestemmingsreserve. We weten het als we het weten. Het is een beetje Cruijffiaans, maar zo is het wel. Eind november weten we wat het ons gaat kosten.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. Omdat verwezen wordt naar een gesprek dat wij hebben gehad, voel ik me genooddaakt hierop even te reageren. Het is inderdaad wat wij ambtelijk hebben vernomen, maar ik zou dan toch graag van het college willen weten wat op dit moment, met de meest actuele inzichten, een realistische inschatting is: factor 4 of factor 7? Ik kan me toch echt herinneren dat ook de wethouder mij heeft bevestigd dat het

nu factor 4 is. Dat is de reden waarom wij in het amendement hebben ingestoken op factor 4.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het is een soort woordenspel. Ik kan wel zeggen dat het op dit moment, om half tien, op 20 oktober, wellicht factor 4 is, maar ik houd die prijzen niet bij en ik ga er verder ook niet over. Het is allemaal techniek, waarvan afgesproken is dat SGS dat doet, en dat doet ze sinds 2008 al prima. Het maakt ook niet zoveel uit wat de prijs nú is, want het gaat om de prijs eind november. Onze beste inschatting is dat het ergens tussen factor 4 en factor 7 zal liggen. Je kunt nu wel willen uitgaan van factor 4, omdat dat ons een hoop geld bespaart, maar dan komen we in november misschien tekort, kunnen we niet inkopen, of moeten we terug naar de raad met spoed-

De heer Tekir: Voorzitter. Ik vind het jammer dat de wethouder hier zo'n karikatuur van maakt. Dat we het allemaal niet kunnen weten en dat die gasprijzen schommelen, dat is evident, maar we weten allemaal wat de huidige tarieven zijn en de vraag die ik stel is: wat is op basis van de meest actuele inzichten een realistische inschatting? Want we nemen vandaag dit besluit. En waarom is het zo belangrijk: omdat met die 2,5 miljoen nagenoeg het complete begrotingssaldo wordt opgeslurpt en ik denk dat het, niet alleen voor het college, maar ook voor de raad, van belang is die ruimte te behouden, om andere zaken mee te kunnen oplossen.

De voorzitter: Meneer Tekir, u heeft uw punt gemaakt-

De heer Tekir: Maar ik krijg er geen helder antwoord op!

De voorzitter: De wethouder heeft nu al twee keer gezegd wat de actuele prijs is en ik heb haar ook tot twee keer toe horen zeggen dat er heel veel onzekerheden zijn en dat ze daarom namens het college tussen 4 en 7 gaat zitten. Daar kunt u het mee eens zijn, of niet, maar ik zie nu alleen maar een herhaling in het gesprek. De wethouder vervolg haar betoog.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Wij willen heel graag, en dat staat ook in het voorstel, de bestemmingsreserve vullen met het bedrag dat nodig is voor factor 7. Op het moment dat we weten wat we kwijt zijn, stel dat dat factor 4, 5 of 6 is, en we houden over, dan komen we uiteraard bij u terug om te bespreken wat we gaan doen met het geld dat in die bestemmingsreserve zit. We gaan er natuurlijk geen feest van vieren, of weet-ik-wat, dat wordt gewoon weer nuttig ingezet. Wij willen er echt bij de raad op aandringen om ons niet met een half budget op pad te sturen, want dan lopen we gewoon het risico dat we het niet rond gaan krijgen.

De heer Tekir: Maar, voorzitter, dan toch nog de vraag: met deze bestemmingsreserve van 2,5 miljoen blijft er volgens het begrotingssaldo iets van 90.000 euro over, het college refereert in dit voorstel ook aan een motie omtrent het energienoodfonds, dat wel niet zo mag heten, maar dat was de titel, hoe wil het college dan dergelijke moties uitvoeren, als er in het begrotingssaldo nagenoeg geen middelen meer beschikbaar zijn?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is een hele goeie vraag: dan zullen we dus elders geld moeten gaan zoeken.

De heer Tekir: Maar dat hoeft niet als we vanavond uitgaan van de meest realistische inschatting-

De voorzitter: Daarvan heeft de wethouder al aangegeven hoe het college erin staat en het is aan de raad om daarin een keuze te maken.

De heer Tekir: Maar, voorzitter, er is een wezenlijk verschil tussen een maand van onzekerheid tegemoet gaan en daardoor een factor 7 kiezen en wat op dit moment de meest actuele inschatting is. Daar heb ik nog steeds geen antwoord op.

De voorzitter: Het is nu de derde keer dat u hetzelfde punt herhaalt. Het is helder wat u bedoelt en ook helder wat de wethouder namens het college heeft aangegeven. Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: De VVD had nog een opmerking over de aanpassingen die gedaan worden om het zwembad energiebesparend te maken, want of het lukt helemaal van het gas af te gaan is de vraag. Zonnepanelen en warmtepompen zijn heel gemakkelijk ook weer ergens anders te installeren, dus mochten we in het jaar geen oplossing vinden voor het zwembad, dan kunnen we die dingen ook ergens anders gebruiken. Het wordt allemaal vrij uitgebreid onderzocht, dat staat ook in het voorstel. Ik ga meteen even naar de motie van het CDA, 'Geen geld in het water gooien'. Alles wat daarin wordt gevraagd gaan we al doen; het zit in het onderzoeksplan. Onderzocht wordt dus ook of het mogelijk is om het niet-tropisch te doen. Kortom, het hele plaatje wordt onderzocht: hoe lang kan het gebouw nog mee, welke opties zijn er allemaal? We gaan dat uitgebreid onderzoeken, want we willen het natuurlijk echt toekomstbestendig maken. Op de resultaten daarvan komen we bij u terug.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Ik ken natuurlijk het onderzoeksplan niet en ik zag het ook niet in het raadsvoorstel staan, dus ik ben blij dat het gebeurt. Zie het dan maar als een aanmoediging vanuit de raad, of als ondersteuning van beleid. Dan zult u hem wel ontraden, maar dat hoor ik u ook niet zeggen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik vind het altijd een beetje flauw om te zeggen dat een motie overbodig is, maar we gaan het doen, en dan is het aan u of u de motie wilt handhaven.

Dan de motie 'Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken'. Elke 50 cent die op een kaartje gaat, en dat zijn dus de kaartjes van de recreanten en de baantjeszwemmers, niet de zwemlessen, daar komt geen prijsverhoging op, en ook niet de verenigingen, is een ton per jaar. Die stijging is dit jaar al doorgevoerd. Het is duidelijk dat het college het Caribabad ook niet onbetaalbaar wil maken. Tegelijkertijd zit het zwembad met de prijzen aan de lage kant als je naar de benchmark kijkt en er wordt best wel heel veel geboden in het zwembad. Het is een zwembad-plus, het is subtropisch. Qua prijs/kwaliteitsverhouding denk ik dat het Caribabad het heel goed doet. Wij zijn het dus

met u eens dat het onwenselijk is dat het zwembad onbetaalbaar zou worden, daar gaan we ook zeker niet naartoe, maar toch wil ik deze motie echt ontraden, want daarmee zeg je eigenlijk: geen verhogingen, terwijl je ook zult moeten indexeren en wellicht kleine verhogingen best nog wel mogelijk zijn. En als ik dan van D66 hoor “wat doet het zwembad eigenlijk zelf?”, nou ja, dan moet je ze ook de prijsstijging gunnen die ze kunnen doen. Maar het zal zeker niet zo zijn dat het met de prijskaartjes richting Eftelingkaartjes gaat, want dan zouden we niets hoeven bij te dragen en zouden we daar enorme winsten maken.

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Waarschijnlijk heb ik de motie dan niet helemaal goed geformuleerd, want indexeringen zijn natuurlijk altijd mogelijk op dit soort tarieven, dus dat is alleen maar positief. Wij zeggen ook niet dat de prijzen niet kunnen stijgen, maar ga bij de uitwerking van de scenario's uit van de huidige prijzen en ga dat niet als sluitstuk gebruiken om de businesscase dicht te rekenen. Dus kijk gewoon met de huidige tarieven wat er uitkomt per jaar aan inkomsten en ga niet pas aan het einde kijken wat de tarieven moeten zijn om een businesscase te maken. Dat is het enige wat we zeggen. We sluiten geen scenario uit, ook niet belemmeringen. Wij vinden het in ieder geval een belangrijk signaal om dit te doen. Ik vind het jammer dat de wethouder de motie ontraadt, terwijl we volgens mij dezelfde doelstelling hebben en hetzelfde doel. Volgens mij liggen de lezingen niet zo heel ver uit elkaar.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Als de motie níét zegt dat de prijs nooit meer verhoogd mag worden, heb ik er geen problemen mee, want dan zijn we het eens. Wij willen ook niet SGS heel erg duur maken.

Verder had ik niet zo heel veel vragen genoteerd. Als ik er nog een aantal gemist heb, hoor ik het wel.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog één vraag openstaan en die betreft een reactie op de motie ‘Eigen bijdrage SGS’. Wellicht kunt u daarover nog wat meer zeggen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja. Je zou kunnen zeggen dat het terugstorten van de winst iets is wat ze altijd al moesten doen, dus ja: een sigaar uit eigen doos. Het is ook zo dat ze uit hun continuïteitsreserve het een en ander teruggeven, ik meen een ton voor volgend jaar. Het lijkt ons echter niet handig SGS op te schepen met nul reserve. Veel meer mogelijkheden zijn er volgens mij niet om SGS zelf te laten bijdragen.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel. Daarover dan twee vragen. Wanneer gaat die ton dan teruggestort worden: is dat nu, of volgend jaar? Ik begrijp dat de wethouder niet wil dat de continuïteitsreserve naar nul gaat. Dat is ook niet de intentie van de motie. Ik heb daarom in mijn spreektekst expliciet gezegd dat het college met deze motie alle ruimte heeft om zelf in samenspraak met SGS te bepalen wat een redelijk en billijk bedrag

is waarmee zij enerzijds verantwoordelijkheid neemt voor haar eigen weerstandsvermogen en anderzijds een voldoende en financieel gezonde huishouding heeft. Ik zou de wethouder willen vragen te reageren op de beleidsvrijheid die de motie haar biedt en op de vraag of die 100.000 euro van deze 244.000 af komt, of dat het iets voor de toekomst is.

Wethouder mevrouw Molengraaf: SGS betaalt de normale energielasten. Bij factor 4 zou dat ruim vijf ton zijn. De extra lasten zijn voor de gemeente. Die extra lasten zouden bij factor 4, maar knoop me er niet aan op, want ik heb van factor 7 even geen cijfers, 1,4 miljoen, bijna 1,5 miljoen zijn. Dat is de prognose. Van die 1,5 miljoen gaat dus de winstreserve af en gaat de calamiteitenpot van SGS eraf. Dat is nu al. Dus dan wordt de bijdrage van de gemeente in de energielasten ruim 1 miljoen euro.

De heer Van der Meijden: Voorzitter-

De voorzitter: Ja, laatste vraag graag.

De heer Van der Meijden: Het is geen herhaling, maar het wordt er wat mij betreft niet helderder op. In het voorstel staat dat de energierekening toeneemt. We hebben vastgesteld dat 70% is ingekocht en 30% nog wordt ingekocht. Dat betalen wij, leid ik uit het raadsvoorstel af, dus ik begrijp niet wat de wethouder bedoelt als zij zegt dat SGS zelf een deel van de rekening gaat betalen. En ik heb ook nog geen reactie gekregen op die ton. Ik heb dat ook niet kunnen vinden. De wethouder noemde net ook een reserve uit de posten, ik kan even niet reproduceren welke, maar die ben ik in de jaarrekening niet tegengekomen. Dus ik begrijp niet helemaal wat ze bedoelt.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Even goed nadenken. Ik zei net dat SGS een deel van de energielasten betaalt. Dus bij normale prijzen staat SGS aan de lat. Dat zou nu vijf ton zijn. Voor exorbitante stijging van de prijzen staat de gemeente aan de lat. Van de 100% energie die we gaan inkopen betaalt SGS de normale prijs, de lage prijs zeg maar, die de vorige jaren ook ongeveer is betaald, en de exorbitante stijging betalen wij.

De heer Van der Meijden: Dank voor deze verheldering. Mag ik nog één vraag stellen? Want we komen tot een conclusie, denk ik. We komen tot de kern van de motie, want wij vragen het college om ook voor de stijging, dus het gedeelte dat niet standaard wordt betaald, maar ook voor het extra risico dat nu aangetroffen wordt, een eigen bijdrage te doen in het kader van hun eigen weerstandsvermogen. Voor de echt enorme stijging mogen ze natuurlijk naar de gemeente kijken, maar ze mogen toch ook wel voor een klein deel in de eigen buidel tasten als we constateren dat ze meer dan 244.000 euro nog op de bank hebben staan voor dit soort dingen.

De voorzitter: Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: En wij zeggen: laat dat nou op de bank staan voor de continuïteitsreserve.

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Een kleine verduidelijking over de tweede motie die CDA, PvdA en Democraten Gorinchem hebben ingediend over de betaalbaarheid: was u daar nou positief over?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Nou ja, ik heb gezegd: als dat níet betekent dat de tarieven nooit verhoogd mogen worden. Maar we hebben eigenlijk gezegd dat die tarieven wat ons betreft ook niet te hoog moeten worden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, dan is nu de tweede termijn aan de orde.

De heer Koçak: Voorzitter, mogen we een korte schorsing van een minuut of vijf?

De voorzitter: Akkoord. Ik schors de vergadering (21.42 uur)

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (21.51 uur). De heer Van der Geest van het CDA heeft in tweede termijn het woord.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik heb er eerlijk gezegd wat minder moeite mee als Q3 wordt aangehouden dan Q2. Dat was in de B&A-sessie ook zo, waar de heer Koçak het helder verwoordde: ga het nou zorgvuldig doen in plaats van met spoed. Er moet al heel veel onderzocht worden en gebeuren, en als alles sneller kan, dan graag, maar niet per se als eis.

De lezing van de wethouder waarom voor factor 7 gekozen is in plaats van factor 4 kunnen wij volgen, ook omdat de wethouder de toezegging gedaan heeft dat ze zo snel mogelijk terugkomt als er geld overblijft, want zoals D66 terecht aangaf: dit legt wel een enorme claim op onze begroting, dus alles wat er niet voor ingezet hoeft te worden kunnen we aan andere goede dingen uitgeven die we in deze tijd hard nodig hebben; daarover komen we later vanavond nog te spreken.

De motie met de onderzoekseis. Wij hebben de onderzoeksopzet natuurlijk niet gezien, het stond ook niet in het raadsvoorstel, dus die handhaven we toch, ook al is die ergens opgenomen. Als je niet veel weet, kun je ook niet weten dat het er is.

Naar aanleiding van de motie ‘Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken’ werd een hele goede suggestie gedaan door de heer De Pagter, namelijk om één overweging te schrappen die misschien wat verwarring zaaide, zijnde de tweede overweging over de € 7,50, noem ik het dan maar even. Met de oproep aan het college – want ik snap de verwarring wel die het college daarbij zag – om de huidige tarieven plus indexatie als uitgangspunt te nemen bij het uitwerken van de scenario’s zetten we de scenario’s niet op slot, maar geven we wel een helder uitgangspunt mee om de betaalbaarheid van SGS voor de sporthallen en vooral voor het zwembad in stand te houden. Met die aanpassingen zitten we volgens mij allemaal heel dicht bij elkaar, volgens mij zelfs op één lijn, en ik hoop dat dan met deze motie kan worden ingestemd. De motie zal gewijzigd worden ingediend bij de griffie.

Motie M4: Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 20 donderdag oktober 2022;

constaterende dat:

- het Caribabad Gorinchem een belangrijke functie heeft voor Gorinchem en de regio;
- het zwembad jaarlijks circa 300.000 bezoekers trekt;
- dit recreatieve zwemmers, leszwemmers, bezoekers van activiteiten en leden van verenigingen betreft;
- het zwembad in eigendom is van de gemeente Gorinchem, wordt gehuurd door SGS;
- SGS huur betaalt aan de gemeente Gorinchem voor het gebruik van het zwembad.

overwegende dat:

- kosten door SGS worden doorberekend aan gebruikers en bezoekers;
- zwemsporten al duur zijn, huur voor verenigingen niet moet stijgen;
- zwemlessen ontzettend belangrijk zijn in onze waterrijke omgeving en dus niet te duur moeten worden;
- het duurder maken van het gebruik van het zwembad zorgt dat mensen zullen afhaken en een investering dan zijn doel voorbijschiet;
- het college van B&W nu ook voorstelt de extra compensatie niet door te belasten;

roept het college op:

- investeringen in het kader van verduurzaming, de bouwkundig staat en/of nieuwbouw niet door te belasten aan SGS en zij daarmee genooddaakt zijn het door te belasten aan de gebruikers;
- de huidige tarieven plus indexatie als uitgangspunt te nemen bij het uitwerken van de scenario's.

Joost van der Geest, CDA

Ali Koçak, PvdA

Laura Pellikaan, Democraten Gorinchem.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden, D66.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Ik ga proberen het allemaal in een goed tempo af te wikkelen. Laat ik openen met de laatste zin die ik uitsprak in de eerste termijn, want die had ik positiever ingestoken dan hij eruit kwam. Het was zeker niet bedoeld als sneer naar de rest van het college. Ik hecht eraan dat te zeggen, want als je grote woorden hebt gebiedt dat ook reflectie. Als het als ongepast of grievend ervaren is door college of raad, bied ik daarvoor mijn oprechte excuses aan.

De voorzitter: Ik waardeer uw woorden zeer.

De heer Van der Meijden: En ze waren terecht aan uw zijde in eerste termijn.

Dan ga ik nu over naar de inhoud, want die is veel belangrijker.

De wethouder gaf in eerste termijn aan dat verschillende keren is verwezen naar feitelijke onjuistheden in de informatievoorziening. In mijn bijdrage heb ik er maar één gevraagd en in eerste termijn ook geconstateerd. Ik denk dat we dat delen, en dat gaat over het moment waarop de energie wordt ingekocht. Ik zie namelijk in de notulen van I&O dat daar onder de verantwoordelijkheid van het college is aangegeven dat het in oktober is en ik begrijp nu dat het in november is. Dat kan gebeuren, maar dan stel ik wel vast dat de informatie op dat moment onjuist was. Dat heeft de wethouder zojuist rechtgezet wat mij betreft.

Eigenlijk had ik overigens moeten beginnen met de heer Klein, die zich afvroeg waarom het amendement zo laat is gekomen, een terechte vraag aan zijn zijde. Ik wil aangeven dat wij nog tot vandaag met het college en met ambtenaren in gesprek zijn geweest over het voorstel, omdat er vragen bleven en wij verheldering nodig hadden. Nog vanmiddag op weg naar huis kwam er informatie binnen. Zodra wij het amendement definitief hadden

hebben wij geprobeerd het met uw raad te delen, maar ik ben het met u eens dat het laat was. Hopelijk zult u begrijpen hoe ik daarover denk.

Ik stel vast dat 70% al is ingekocht en 30% nog niet. In eerste termijn heb ik daarnaar geïnformeerd. Ik zou het passend hebben gevonden wanneer het college daarover iets had gezegd, omdat het iets zegt over de betekenis van de bijdrage die wij doen. Met die vaststelling heb ik dat punt ook behandeld.

Dan kom ik bij het amendement en de motie. Ook D66 vindt het zwembad en de sporthallen belangrijke maatschappelijke voorzieningen – laat ik dat toch maar weer even vooropstellen –, niet alleen voor de mensen die er gebruik van maken, maar natuurlijk ook voor de continuïteit van het personeel dat er werkt. We bestrijden dat geenszins, maar het is in onze ogen belangrijk om realistisch te ramen en ik constateer dat de wethouder in haar termijn niet nader heeft gespecificeerd wat op dit oment het meest realistisch is tussen de factor 4 en de factor 7. Zij laat zich daartoe niet verleiden. Wij verschillen daarover dan van mening, met name omdat wij het bedrag dat overblijft in dat geval in de begroting graag anders hadden willen besteden. We houden het amendement dus aan, maar ik constateer dat het college en D66 daarover van mening verschillen.

De motie roept op om SGS eigen verantwoordelijkheid te laten nemen voor de stijgende energiekosten, omdat zij een continuïteitsreserve heeft die zich daarvoor prima leent. Ik ben nog steeds van mening dat de motie zo geformuleerd is, dat het college alle vrijheid heeft om daarin een passend bedrag te geven. Omdat we het hier hebben over publiek geld, vind ik het echter passend dat de gemeente het aandeel voor haar rekening neemt waarvan het weerstandsvermogen te hoog is voor SGS, maar dat SGS verantwoordelijk is voor het gedeelte dat zij wel voor haar rekening kan nemen. Wij kunnen dat geld maar één keer uitgeven en ik vind het in gezonde financiële verhoudingen passen dat iedereen daarin z'n rol vervult.

Ten slotte kan ik u melden dat de tweede motie van het CDA, die wij nog niet mede hebben ingediend, ook op onze steun mag rekenen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Pellikaan, Democraten Gorinchem.

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter. De opmerking van de heer Koçak in zijn eerste termijn dat het zwembad vooral ook een basisvoorziening is, blijft bij ons hangen. Ik vind het ook mooi te zien hoe de raad zich vanavond gezamenlijk achter dit onderwerp schaart en ook zijn verantwoordelijkheid neemt.

De wethouder heeft aangegeven dat de ontwikkeling van de energieprijzen en de invloed hiervan op het zwembad en de sporthallen nauw is gevolgd in de afgelopen maanden en dat vervolgens met de snelheid van het licht een voorstel is gemaakt. Wij willen daarvoor onze dank uitspreken.

De wethouder heeft een uitleg gegeven over het gebruik van factor 4 of factor 7 door het college. Enerzijds vinden wij deze uitleg aannemelijk, maar anderzijds kan het u toch ook niet zijn ontgaan dat alle berichten in de media juist stellen dat de gasprijzen dalende zijn. We zitten dan ook op het spoor dat we de raming van factor 7 overdreven voorzichtig vinden. We vinden het ook zorgelijk als deze enorme hap uit ons begrotingsoverschot wordt genomen, waarmee toch een beperking zou worden geplaatst op de ambities van de raad en het college. We vragen ons ook af of de wethouder niet met factor 4 op pad kan gaan en bij de raad kan terugkomen als het toch hoger blijkt te zijn.

Wat betreft de motie van D66 inzake het laten meebetalen van SGS kunnen wij de lijn van het college volgen.

Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Voorzitter. Volgens mij heb ik goed begrepen dat D66 haar amendement wil aanhouden...

De heer Van der Meijden: Excuus. Ik bedoelde dat we hem overeind willen houden.

De heer Klein: Bedankt voor die verheldering, waarmee ik overigens niet superblij ben, want ik vind dat we juist wel die reservering zouden moeten maken en het college op pad moeten sturen met een volledig budget. De wethouder is volgens mij vrij duidelijk geweest over het terugvloeien van deze reservering.

Naar aanleiding van de motie van het CDA 'Geen geld in het water gooien' willen wij meegaan in wat de wethouder heeft aangegeven, namelijk dat ze overbodig is omdat dit beleid eigenlijk al gevoerd wordt.

Met betrekking tot de andere motie van het CDA, 'Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken', gaat het naar ons gevoel nu een beetje heen en weer. Ik ben benieuwd wat het advies is van het college, zeker na de aanpassing die nu is aangebracht door de heer Van der Geest.

De motie van D66 ten slotte zullen wij niet steunen op basis van het advies om de continuïteit te bewaren voor SGS.

Bedankt voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer Klein.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Koçak, PvdA.

De heer Koçak: Voorzitter, dank je wel. Namens mijn fractie zal ik alleen nog ingaan op het amendement en de moties.

Met het amendement van D66 kunnen wij instemmen.

Naar aanleiding van de eerste motie van het CDA heeft het college aangegeven dat het onderzoek al zal plaatsvinden. Het college zou deze motie echter ook kunnen zien als een ondersteuning en een stimulans, wat ook eerder af en toe is gebeurd.

De tweede motie van het CDA hebben wij mede ingediend.

Motie M3 van D66 moet volgens ons zó worden gelezen, dat er in het kader van dialoog en gesprekken meer toezicht zal moeten komen op de vraag of met gemeenschapsgelden zorgvuldig wordt omgegaan. Daar is niks mis mee en daarom stemmen wij in met die motie.

Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Den Hartog, VVD.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Allereerst willen wij aangeven dat wij blij zijn met de woorden van de wethouder omtrent de duurzaamheid, dat al gekeken wordt naar zonnepanelen en warmtepomp. Bij ons rees daardoor wel de vraag, waarschijnlijk door de woordkeuze, of het eerst zal worden onderzocht, of dat al meteen van start wordt gegaan met verduurzaming.

Ik wil nu meteen reageren op het amendement en de moties. Wat het amendement betreft, moet ik zeggen dat onze fractie liever voorzichtig is en hier geen begrotingstekort wil creëren. De prijzen fluctueren enorm. Misschien zijn ze nu gedaald, maar wie weet zijn ze volgende week weer enorm hoog. Wij willen de wethouder met genoeg op pad sturen, zodat hij niet bij ons terug hoeft te komen als er meer geld nodig zou zijn.

Ten aanzien van de eerste motie van het CDA volgen wij de wethouder.

Over de tweede motie inzake de betaalbaarheid van het zwembad heb ik de wethouder nog een vraag te stellen. De wethouder was volgens mij aardig positief over deze motie, maar zijn de huidige tarieven dan een goed uitgangspunt? Zijn we dan in vergelijking met andere zwembaden in de regio niet duur? En waarom vindt de wethouder dat SGS niet zelf de prijzen kan gaan bepalen, om te kijken of dit een prijs is die voor dit zwembad goed is?

Ten aanzien van de laatste motie over een eigen bijdrage van SGS volgen wij de wethouder.

De heer Van der Meijden: Vindt u dan niet dat SGS voor een gedeelte best eigen verantwoordelijkheid mag dragen voor de kosten en dat wij als overheid alleen maar moeten bijschieten voor het gedeelte waarin zij niet kan voorzien?

De heer Den Hartog: Ik hoor wat gezegd wordt, maar zoals de wethouder ook aangaf: er moet weerstandsvermogen zijn, want ze moeten ook nog andere zaken kunnen betalen.

De heer Van der Meijden: De motie geeft het college alle ruimte om zelf te bepalen wat het bedrag uiteindelijk wordt, in samenspraak met SGS, dus om te kijken hoeveel geld nog nodig is uit de continuïteitsreserve om te voorzien in lopende risico's en hoeveel eventueel zou kunnen worden bijgedragen. Als ik de heer Den Hartog goed begrijp, zou hij ervoor zijn om die ruimte te benutten om te verkennen wat er mogelijk is en om te kijken hoe SGS voldoende middelen kan overhouden om die risico's te dekken, maar om het overige gedeelte dan misschien wel te gaan gebruiken om de publieke kosten een beetje te dekken.

De heer Den Hartog: Ik interpreteer de woorden van de wethouder anders, namelijk dat het huidige vermogen behouden moet blijven om klappen te kunnen opvangen en dat we dus geen eigen bijdrage moeten vragen. Als D66 de wethouder zoveel vrijheid wil geven, kan de wethouder die vrijheid gebruiken om de eigen bijdrage op nul te houden, omdat men dat geld nodig heeft. Volgens mij is de motie dan overbodig.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen. SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik ga mijn bijdrage uit B&A niet herhalen. Hoe bijzonder belangrijk een goede zwemvoorziening is in een waterrijk gebied als Gorinchem, en eigenlijk in heel Nederland, is volgens mij wel duidelijk.

Ik wil even reageren op wat mevrouw Pellikaan in eerste termijn zei over geheimhouding en beslotenheid. Zelf heb ik de afgelopen weken ook te maken gehad met een reorganisatie, en geloof me: je hoort het liever van de directeur zelf dan ergens vanuit een krant, of een stream. Dat vind ik een kwestie van respect. Dat is mijn mening, en die wil ik toch even uiten.

De heer Van der Meijden: Dan toch een vraag over de interpretatie van de SP. We hebben de discussie gevoerd over vertrouwelijkheid en geheimhouding en ik begrijp heel goed dat de heer Van Houwelingen aangeeft dat we zorgvuldig moeten omgaan met informatie die betrekking heeft op personeel. Maar is hij het ook met mij eens dat, als het puur gaat over geheimhouding zoals bedoeld in de Gemeentewet, er geen wettelijke grond was om dit onder geheimhouding te doen? Dus heeft hij dit nu geïnterpreteerd als vertrouwelijkheid of als geheimhouding?

De heer Van Houwelingen: Ik heb het geïnterpreteerd zoals ik net zei. Het was mogelijk dat het een behoorlijke impact had op het personeel, en dan vind ik het passend dat men het eerst vanuit het eigen bestuur te horen krijgt dan van ons, vanuit een stream of later uit een persbericht.

De voorzitter: Ik stel voor het hierbij te laten en ons weer te richten op de inhoud van het voorstel.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Ik ga nog even alle moties langs.

De motie waarin wordt opgeroepen bij de uitwerking van de scenario's ook het niet-tropische deel mee te nemen lijkt me logisch; dat hoorde ik ook van de wethouder.

Betaalbaarheid is heel belangrijk. Iedereen moet goed kunnen leren zwemmen. Het staat ook in ons verkiezingsprogramma: voor kinderen en volwassenen is goed kunnen zwemmen heel belangrijk. Maar het hangt ook vast aan de toekomstige scenario's lijkt mij. Dat is verduidelijkt door de heer Van der Geest en daarop wacht ik graag nog even de reactie van de wethouder af.

Het amendement, factor 4 of factor 7. De energiemarkt is een dagprijs, dynamisch, in september nog heel hoog, nu daalt 'ie weer langzaam. Ik zeg: zoveel als nodig, maar wel realistisch.

Bij motie M3 moet ik echt op de wethouder vertrouwen, want ik zit niet in deze materie. Dus ik volg in dezen de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Ik heb getwijfeld of ik in eerste termijn zou spreken. Dat heb ik niet gedaan, maar in tweede termijn wil ik dat wel graag doen.

Als ik zie met welke voortvarendheid in deze roerige tijden adequate besluiten genomen worden, en hoe snel dat gaat, vind ik dat de besluiten waarmee de wethouder komt zeer goed zijn en dat er ook een goede voorlichting is geweest.

De eerste motie van het CDA zullen wij niet ondersteunen.

De tweede motie gaat over de prijzen. Wij willen niet de verantwoordelijkheid van SGS wegnemen om door middel van een prijsverhoging extra inkomsten te genereren. Ik heb gekeken naar prijzen van zwembaden in de regio en daar zit de prijs van het Caribabad

nog onder. Bovendien heb je in het Caribabad een subtropisch zwembad, dus eigenlijk heb je Walibi, Flevo en de Efteling voor een prijs die goedkoper is dan bij onze burens. In die zin willen we niet dat de flexibiliteit en de creativiteit weggenomen worden om een prijs te gaan vastleggen. Prijsstijgingen zullen wellicht nodig zijn, vandaar ook de indicatie daarvan. Als we horen dat met een eenvoudige, kleine prijsstijging extra inkomsten gegenereerd kunnen worden, willen we dat zeker ook daar laten. Het bevriezen van prijzen is dan ook niet de bedoeling. Daarbij plaatsen we wel de kanttekening dat dingen betaalbaar moeten zijn, maar de wethouder heeft al aangegeven dat de zwemlessen niet duurder worden en dat de andere zaken alleen gelden voor de recreatieve bezoekers, wat er, zoals het onderzoek uitwijst, 212.000 per jaar zijn. Keer 50 cent, keer 1 euro, keer 1,50 euro resulteert dat nog in een goede prijs voor een zwembad, terwijl er extra inkomsten gegenereerd kunnen worden waarmee de plannen voor verduurzaming gerealiseerd kunnen worden.

De heer Van der Geest: U zegt dat het bevriezen van de prijzen niet de bedoeling is. Dat zei u ook als reactie op de wethouder. Dat moet er niet in gelezen worden. Het betekent wel dat we niet pas aan het einde moeten gaan kijken met het uitwerken van de scenario's om het betaalbaar te houden. Ik vind uw vergelijking met andere heel relevant. Maar tegelijkertijd zien we dat de prijzen nu naar 7,50 euro per bezoeker gaan, wat betekent dat een gemiddeld gezin met twee kinderen voor 30 euro naar het zwembad zou gaan. Dat is best wel een prijs voor heel veel mensen in Gorinchem en de regio. Dus laten we de prijsstijging nu niet als een doel op zich zien. Deze motie zegt nadrukkelijk niet: er mag geen prijsstijging zijn, maar reken nou in de scenario's gewoon met de huidige prijzen plus de indexatie, en ga dan niet pas aan het einde corrigeren.

De heer De Pagter: Prima, maar ik vind nog steeds niet dat we daarin een beperking moeten zijn en de prijzen mogen ook niet een beperking zijn om verduurzaming te realiseren.

De heer Den Hartog: We hebben het hier over een indexatie en bij een indexatie denk ik vaak aan 2% tot 5%, een beetje afhankelijk van de inflatie, maar waar we hier enorm gaan investeren in een zwembad en we zien dat het Caribabad relatief goedkoop is ten opzichte van zwembaden in onze regio, die hogere prijzen vragen, dan snap ik niet waarom we nu alleen ruimte gaan geven voor een indexatie. Laat het gebeuren aan SGS, zou ik zeggen.

De heer De Pagter: Dat is ook voor een deel wat ik heb gezegd.

De heer Van der Geest: Nu wil ik toch even interrumpen op de interruptie van de heer Den Hartog. Het woord 'uitgangspunten' staat er namelijk niet voor niets. Als u het niet erg vindt dat de prijzen blijven stijgen, dan verschillen wij gewoon van mening. Wij hoeven niet per se op het niveau te komen van andere zwembaden in deze regio. Wij vinden de prijzen die er nu al zijn nodig, ook met inachtneming van de prijsstijging die er per januari aan zit te komen en die er ook voor zorgt dat SGS zelf wat extra inkomen genereert. Maar op een gegeven moment wordt een prijskaartje gewoon te duur en ga je niet meer zwemmen, dus gaan de inkomsten en de bezoekers ook naar beneden. Als u zegt "nou ja, het zal niet verdubbelen, ga uw gang", vind ik dat prima, maar wij zeggen

nadrukkelijk: ga uit van deze kaders, van dit uitgangspunt, en reken daarmee verder. Als u aan het einde met de businesscase terugkomt en er moet toch nog wat gebeuren, los van de indexatie, leg het dan gewoon voor aan onze raad. Maar wij zeggen ook, en dat hoor ik de heer Den Hartog ook zeggen- in de eerste zeggen wij “die investeringen in duurzaamheid, neem die voor rekening van de gemeente”, omdat wij het inderdaad, zoals de heer Koçak al eerder zei, zien als basisvoorziening en volgens mij delen wij met z’n allen dat we een zwembad nodig hebben om de waterveiligheid en de zwemlessen hier van de grond te krijgen. Dus wij zeggen inderdaad twee dingen. U denkt er blijkbaar anders over, en dat mag.

De heer De Pagter: Dank u wel.

Met het amendement van D66 kunnen wij niet instemmen en evenmin met de motie inzake een eigen bijdrage van SGS. De verantwoordelijkheid ligt zeker bij SGS, maar ook de creativiteit om extra inkomsten te genereren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik wethouder Molengraaf in tweede termijn namens het college het woord.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Hoe meer je de techniek in gaat, hoe meer je het risico loopt dat er weer allerlei andere vragen komen waarvan je je dan weer afvraagt hoe je die moet beantwoorden. Ik ga opnieuw proberen hier in vogelvlucht doorheen te gaan en ik hoor het wel als ik het niet goed doe.

Allereerst het blijde bericht dat wij de prijzen bepalen voor het zwembad. Het is dus niet zo dat het Caribabad dat allemaal zelf doet. Wij stellen die vast en met de aanpassing in de motie behouden de vrijheid om ervoor te zorgen dat ook daar een stukje van de investering vandaag komt. Mochten wij het idee hebben dat we die prijzen echt te veel moeten gaan verhogen, dan komen we natuurlijk terug bij de raad. Wat ‘te veel’ is, is natuurlijk altijd subjectief, maar het college vindt het ook belangrijk dat het Caribabad betaalbaar blijft voor mensen. Ook dat is allemaal relatief, maar ik denk dat we van elkaar wel begrijpen wat we bedoelen. In die zin kan ik leven met de aangepaste motie.

Het CDA zegt: neem maar meer tijd voor onderzoek en als je dat in Q3 hebt, prima. We hebben natuurlijk al het een en ander liggen, het is niet zo dat het zwembad helemaal onbekend is. Dus we gaan het onderzoek zo snel mogelijk uitvoeren, maar ook zorgvuldig, om heel goed te kunnen besluiten welke duurzaamheidsmaatregelen nodig zijn en welke het beste passen. Het zou best kunnen dat je eerst inzet op zonnepanelen en een warmtepomp en in een later stadium toch ook op het warmtenet aangesloten gaat worden. Ik weet het niet, ik heb er geen verstand van, dat moeten we allemaal gaan onderzoeken.

De heer Van der Geest: Nou ja, voorzitter, het was niet zozeer een reactie op de wethouder als wel op de aansporing van verschillende partijen, onder ander Stadsbelang, om het liever zo snel mogelijk te doen in Q2, terwijl in het raadsvoorstel Q2 / Q3 staat.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Helder.

D66 vroeg waarom de 70%/30% niet bekend was in I&O. Dit is contractueel bij SGS belegd. Zij heeft een bedrijf dat voor haar de energie inkoopt, waarvoor ze al jarenlang een heel lage prijs krijgt. Dat is gewoon techniek. Die 70% wordt, zeg maar, in een soort

opties aangekocht, maar de crux zit in die 30%, zeker dit jaar, want die bepaalt wat ze voor de 100% energie die wordt ingekocht betaalt. In I&O was deze informatie mij niet bekend. Die is pas daarna op tafel gekomen, toen we met het zwembad in gesprek zijn gegaan over de vraag wat het zou betekenen als het zwembad moet sluiten. Daarop werd gezegd: nou ja, we hebben al wel een deel van de energie ingekocht, maar dan moeten we daar een boete over betalen, en met de huidige prijzen zal het bedrijf dan waarschijnlijk zeggen dat het die opties weer gewoon in de markt zal zetten. Daardoor is dit naar boven gekomen. In I&O wist ik oprecht niet hoe dat zat.

De heer Van der Meijden: Laat ik het positieve eruit halen, want het college was natuurlijk vóór de I&O-sessie ook in gesprek over het sluitingsscenario. Het heeft die scenario's immers gemaakt en voorgesteld en geconcludeerd dat deels sluiten bijvoorbeeld geen optie was. Dus er moet daarvoor ook al contact zijn geweest, maar laat ik meenemen van de opmerkingen van de wethouder dat zij tijdens de I&O-sessie niet wist van die 70%/30%, en dan maak ik er zelf maar van dat het niet gek was geweest als ze dat misschien later dan liever wel had geweten.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, het is puur techniek hè? De gemeente doet dit niet zelf en SGS eigenlijk ook niet, want die belegt dat bij een bedrijf. Voor het voorstel maakt het eigenlijk helemaal niet uit, want het is niet zo dat je dan geen keuze meer hebt om het zwembad eventueel te sluiten. Dus het is techniek en nogmaals: hoe meer je daarin duikt, hoe meer vragen het oproept. Maar goed, dat dan toch zo even uitgelegd, omdat ik de schijn wil vermijden dat ik informatie die ik wel had niet zou delen. Wat ik hier probeer te doen, is de informatie die ik heb zo goed mogelijk te delen. Dat kost mij ook wel wat zweetdruppeltjes, want ik zit ook voor het eerst in al die techniek.

De motie 'eigen verantwoordelijkheid'. Het is zo dat wij álles subsidiëren, de sporthallen, het zwembad, eigenlijk alles. De sporthallen draaien met verlies en dat verlies wordt gecompenseerd vanuit de winst die SGS maakt op de kaartjes en op de horeca. De eigen bijdrage die SGS doet is dus die winst, die ze anders ook terug zou hebben gestort, zodat het een soort sigaar uit eigen doos is, maar dat is eigenlijk altijd zo, want de grootste bulk is gewoon subsidie.

De heer Koçak: Is mevrouw Molengraaf het met mij eens dat er in dat verband, dat u heel goed formuleert, meer toezicht moet komen, omdat we miljoenen gaan investeren en reserveren?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat ben ik niet alleen met u eens, dat is ook al in gang gezet, maar nu moet ik wel een heel zwaar beroep doen op uw gezamenlijke geheugen. Vanaf 2023 wordt namelijk gewerkt met een nieuw contract en dat heeft te maken met het feit dat onrechtmatigheden geconstateerd zijn bij de jaarrekening. Daarom wordt vanaf 1 januari 2023 een nieuw contract gedaan, waarbij het voorstel is dat SGS maximaal 250.000 euro als reserve mag opbouwen, waarvan 100.000 euro als calamiteitenpost moet worden ingericht. Op het moment dat dat contract per 1 januari ingaat, wordt die ton van de calamiteitenreserve ingezet als gedeeltelijke dekking van deze kosten. Dat heet 'inbesteding'. We willen inderdaad meer toezicht. Dat is het korte antwoord en wat ik daarvoor zei is het lange antwoord.

De heer Van der Meijden: Voorzitter. Ik snap de reactie van de wethouder niet helemaal, als ze aangeeft dat in de jaarrekening onrechtmatigheden zijn aangetroffen. Tijdens de B&A-sessie was die jaarrekening er nog niet, die is last minute aan ons gemaaild, hoe kan het college dan nu al onrechtmatigheden daarin hebben aangetroffen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik denk niet dat dat de jaarrekening van SGS is.

De heer Van der Meijden: Van wie dan?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Van onszelf. Bij de accountantscontrole zijn onrechtmatigheden aangetroffen, wat alles te maken heeft met aanbestedingen en al die dingen meer. Volgens mij is het zo dat een van die dingen zit in de constructie die is opgetuigd bij SGS; die constructie moet anders en dat gaat vanaf volgend jaar. Zo heb ik het begrepen.

De heer Van der Meijden: Dus in de subsidieverstrekking en -relatie zit een onrechtmatigheid? Laten we dit dan eens op een ander moment uitwisselen, voorzitter, want dit wordt wel erg technisch.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dit wordt heel technisch, ja, maar goed, ik wilde die ton verklaren, want ik merk dat dat als een verrassing kwam. Dat heeft dus te maken met het nieuwe contract van SGS volgend jaar. Daarin is bepaald dat SGS 250.000 euro reserve mag hebben, maar dat een ton daarvan calamiteitenreserve is. Nou, die hoge prijzen zijn een calamiteit, dus die ton halen we gelijk weer terug. SGS heeft dan nog 150.000 euro als reserve voor 2023.

De heer Van der Meijden: Voorzitter, toch één vraag over die ton, als het mag.

De voorzitter: Ik denk dat het wel goed is om het dan daarbij te laten, want het wordt nu wel heel technisch.

De heer Van der Meijden: Ja, maar de ton komt toch weer voor de tweede keer terug. Kan de wethouder aangeven wanneer die ton dan wordt betaald? Want die zit dan dus niet in het bedrag van 272.000 euro dat nu volgens de afspraken vloeit naar de gemeente, waar we het eerder over hadden als sigaar uit eigen doos. Komt die ton er dan nog bovenop?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, die komt er nog bovenop.

De heer Van der Meijden: Dus dan komt er een eigen bijdrage van een ton?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ja, maar meer ga ik ook niet vragen van SGS.

De heer Van der Meijden: Maar waar heeft u die ton dan opgenomen in het raadsvoorstel?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is een goeie vraag.

De heer Van der Meijden: Ik denk het namelijk niet. Want als u dat had gedaan en u had gezegd dat er een ton van SGS extra is bijgedragen-

Wethouder mevrouw Molengraaf: Maar die ton komt in 2023 terug.

De heer Van der Meijden: Of het nu een ton dit jaar is, of een ton volgend jaar: als we een ton krijgen op een reserve van nu 240.000 euro vind ik dat best een redelijke eigen bijdrage. Als u nu zegt dat die ton er in 2023 komt, en dat dat de eigen bijdrage is voor SGS ten aanzien van dit dossier, dan ben ik wel bereid om de motie in te trekken, want dan vind ik dat u daaraan voldoende heeft. Ik had het alleen wel leuker gevonden als u ons dat wat eerder dan in de tweede termijn om bijna half elf 's avond had verteld.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat begrijp ik, maar het is zoals u het zegt.

De heer Koçak: Voorzitter. Ik ben heel blij dat onze wethouder heeft aangegeven dat er meer toezicht moet komen. In dat kader ben ik wel benieuwd of u de motie van D66 kunt overnemen, want die lees ik zo, dat er meer toezicht moet komen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: De motie 'eigen verantwoordelijkheid'?

De heer Koçak: Ja.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Die motie is bedoeld om meer eigen bijdrage van het zwembad te krijgen. Toezicht is iets anders denk ik.

De heer Klein: Voorzitter. Volgens mij zei de heer Van der Meijden net dat hij de motie niet ging indienen, dus dit lijkt mij een prettig moment om het daarbij te laten.

De heer Van der Meijden: Er zijn niet heel veel avonden waarop ik het heel erg eens ben met de heer Klein, maar in dit geval echt wel.

De voorzitter: Laat dit het begin zijn van een hele mooie toekomst! Ik was trouwens iets afgeleid, zoals sommigen misschien wel hebben gemerkt, omdat er een incident was in de stad waarmee ik me even bezig moest houden. Ik was dus niet helemaal scherp, anders had ik wellicht wat eerder ingegrepen. De wethouder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik denk dat ik genoeg gereageerd heb op de motie van het CDA die aangepast is.

De VVD vroeg nog of we eerst onderzoek gaan doen, of gelijk aan de slag gaan. We gaan eerst onderzoek doen, dat lijkt me het verstandigst.

De vraag over de huidige tarieven heb ik ook beantwoord: dat niet SGS die bepaalt, maar wij. In de benchmark zitten we aan de lage kant en het is zeker niet de bedoeling om aan de hoge kant te komen.

Ik denk dat ik dan aardig door mijn beantwoording heen ben.

De heer Den Hartog: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank. Wij zeggen ook niet dat de prijzen omhoog moeten. Bij ons is juist de vraag gerezen waarom het college vindt dat wij als raad, of zij als college, moeten bepalen wat de toegangsprijzen gaan zijn. En waarom vindt het college dat SGS

blijkbaar niet in staat is om een marktconforme prijs te doen? Het kan hoger zijn, het kan lager zijn, maar dat zij zelf bepalen wat een geschikte prijs is voor ons zwembad.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het college wil de prijzen heel graag laag houden, zodat zwemmen voor iedereen bereikbaar blijft en dus bepalen wij die prijzen. Ik denk dat dat erachter zit. Maar volgens mij is dit gewoon contractueel afgesproken. Wij bepalen de prijzen en wij zijn eigenlijk ook de grootste financier van het zwembad. Dus ja, ik denk dat dat erachter zit.

De voorzitter: Dank. Dan is hiermee de tweede termijn afgesloten en kan tot stemming worden overgegaan.

De heer Van der Meijden: Als u de toezegging nog eventjes formeel zou willen vaststellen, dat we het allemaal goed hebben en de griffie hem noteert, dan helemaal goed.

De voorzitter: De toezeggingen worden sowieso opgenomen in het verslag. We hebben een amendement, we hebben moties en daarna hebben we het voorstel. Volgens het reglement van orde beginnen we met stemmen over het amendement, dan de moties en ten slotte het voorstel. Ik zal aangeven wanneer ik wat in stemming breng en daarbij zal ik ook ruimte geven voor het afleggen van een stemverklaring.

Aan de orde is amendement A1, 'Realistische bijdrage energierekening SGS'.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 8 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de fracties van CDA, ChristenUnie/SGP, Democraten Gorinchem, Gorcum Actief, SP, Stadsbelang en VVD.

Voor hebben gestemd de fracties van D66 en PvdA.

De voorzitter: Aan de orde is motie M1, 'Geen geld in het water gooien'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 10 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de fracties van ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, SP, Stadsbelang en VVD.

Voor hebben gestemd de fracties van CDA, D66, Democraten Gorinchem en PvdA.

De voorzitter: Motie M2 is motie M4 geworden en motie M3 is ingetrokken. Aan de orde is motie M4: 'Houd het zwembad betaalbaar voor Bliken'.

De heer Den Hartog: Voorzitter. Wij zullen voor de motie stemmen, maar willen wel benadrukken dat naar onze mening de prijzen in overleg met SGS bepaald dienen te worden.

De motie wordt hierop in stemming gebracht en met algemene stemmen aangenomen.

De voorzitter: Aan de orde is ten slotte het raadsvoorstel.

De heer Van der Meijden: Voorzitter. Mijn fractie zal tegen het raadsvoorstel stemmen, niet omdat we het zwembad geen goede toekomst gunnen, want dat is wel degelijk het geval, maar omdat wij het realistisch ramen op een factor 4 een verstandige route

voorwaarts vinden. Wij staan nog steeds achter het idee van ons amendement en dat is niet te verenigen met dit raadsvoorstel.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt hierop in stemming gebracht en met 21 tegen 3 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de fracties van CDA, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, Democraten Gorinchem, PvdA, SP, Stadsbelang en VVD en de heer Bahlmann.

Tegen hebben gestemd de fractie van D66 en mevrouw Hamann.

De voorzitter schorst hierop te 22.35 uur de vergadering voor een korte pauze.

Schorsing.

De voorzitter: heropent te 22.46 uur de vergadering.

8d. Zoekgebied Wind Avelingen ([2022-828547](#))

De voorzitter: Dames en heren. Er zijn moties aangekondigd door de fracties van D66, SP en Gorcum Actief. De raad wordt opgeroepen de bijdragen uit de B&A-sessie niet over te doen, maar zich te concentreren op de moties. Nieuwe zaken kunnen uiteraard wel ingebracht worden. Het woord is allereerst aan mevrouw Hamann van Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Het is natuurlijk helemaal geen verrassing dat wij blij zijn met dit goed voorbereide en gemotiveerde collegevoorstel om te stoppen met de pilot 'Wind op Avelingen'. Gorcum Actief heeft van meet af aan laten weten dit geen goed idee te vinden, en dat de energietransitie op een andere manier moet worden aangepakt. De nood op het gebied van energie is nu uitermate hoog, ook de noodzaak om dit goed te gaan doen. Sommigen feliciteerden ons en zeiden 'nou, de vlag kan bij jullie wel uit', maar wij zien dat dus helemaal niet zo. De vlag kan pas uit als een goede energietransitie en klimaatadaptatie – want dat is ook belangrijk – op de rails staan en werken worden uitgevoerd, dit alles samen met en in overleg met onze partnergemeente Molenlanden. De race is dus helemaal nog niet gelopen.

Voorzitter. Tijdens de B&A-sessie hebben wij een tiental argumenten genoemd waarom we willen stoppen met de pilot Avelingen. Dat ga ik nu niet herhalen. Ik wil nu wel kort ingaan op enkele aspecten die nu spelen, zoals tijdverlies. Ja, als je een project stopt, moet je weer eigenlijk een beetje opnieuw beginnen. Dat kost tijd, maar, weet je: beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald, want dat kost nog veel meer tijd! Het woord pilot betekent 'proef'. Er zijn diverse verkennende onderzoeken gedaan die uitwijzen dat het beter is niet met deze proef door te gaan. Een van de belangrijkste redenen is draagvlak. Er ontstond een paar jaar geleden een soort opstand tegen windturbines, waarbij bedrijfsleven en bezorgde inwoners elkaar vonden in de stichting Mooi en Duurzaam Gorinchem. Een petitie tegen turbines in de stad, of dicht tegen de stad aan, werd door duizenden ondertekend. Maar voorzitter, het was ons inziens nog erger. Drie jaar geleden startte een participatietraject met klimaattafels en een burgerraadpleging. Daar was

helemaal geen sprake van een locatie-Avelingen. Een filmpje op YouTube van 15 april 2020 met voorzitter de heer Kees van Willigen bewijst wat ik hier nu zeg. De pilot Avelingen was dus helemaal niet zo'n goed idee, maar we willen het bod van de RES 1.0 wel handhaven, dus mét zon en ja, ook wind én alternatieven zoals geothermie. Dat kan wel, maar het is een grote uitdaging die we samen met onze partners willen aangaan, samen ideeën formuleren en uitwerken. Het kan niet zo zijn dat Gorinchem steeds als een soort haantje de voorste initiatieven naar zich toetrekt en vervolgens laat weten dat het niet doorgaat omdat er geen draagvlak voor is. We moeten echt een spiegel voorhouden en anders gaan denken en werken met onze partners. Om deze reden dienen wij de motie, die we in alle ijver hadden voorbereid en ook al hadden verspreid, nu niet in. Het was bedoeld als een geste, maar het idee dat Gorinchem weer het voortouw neemt, stuit op zoveel weerstand dat wij nu eerst willen gaan praten en niet voor de wind uit willen lopen. We vinden het namelijk veel mooier, zinvoller en ook betrouwbaarder om samen met de RES-partners op te trekken en tot initiatieven te komen. Dat is dan die veelbesproken 'herijking', zoals in het coalitieakkoord staat. Laten we samen de schouders eronder zetten.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het is een avond vol verrassingen, kunnen we wel zeggen, nu met een amendement dat wel is rondgestuurd, maar niet wordt ingediend. Dat kan allemaal. Wij gaan het amendement dat we hebben rondgestuurd in ieder geval wel indienen, en dat zal ik zo dadelijk toelichten.

Voorzitter. Hernieuwbare energie, een betaalbare energierekening, onafhankelijkheid van buitenlandse mogendheden, allemaal zaken waar we met z'n allen naar streven in deze raad, maar de weg ernaartoe blijkt niet zo vanzelfsprekend. Er ligt vanavond een voorstel om ook het laatste zoekgebied voor windenergie, namelijk Avelingen, definitief te schrappen. Een vergaand besluit, waarmee we driekwart van de beoogde windopbrengst naast ons neerleggen, en dat zonder een concreet alternatief voorhanden te hebben, waar de fractie van D66 moeite mee heeft, temeer omdat de beoogde energieopbrengst uit dit windpark genoeg zou zijn om alle Gorcumse huishoudens te voorzien van stroom. Dat is nogal wat en het verdient daarom de nodige zorgvuldigheid in de besluitvorming. Om tot die zorgvuldige afweging te komen, wil ik u meenemen in de consequenties van het voorstel dat vanavond voorligt. In principe zegt het college in dat voorstel "we gooien de deur dicht voor wind op Avelingen, maar we komen later nog wel een keer bij u terug op de vraag waar we elders in de stad een windpark willen realiseren". Daarmee houden we de stad niet alleen in blijvende onzekerheid, maar staan ook de klimaatambities uit de Regionale Energiestrategie ineens op losse schroeven. Ik neem u daarom dus mee in de consequenties van dit ondoordachte voorstel.

Allereerst: het is vrij aannemelijk dat we de klimaatdoelen uit de Regionale Energiestrategie door deze afslag die wordt genomen niet meer halen, ambities als 35% duurzame energieopwek en 20% energiebesparing in 2030. Het onverkort vasthouden aan het zogenaamde bod is dan ook in principe niets meer dan een papieren werkelijkheid.

Ten tweede. We ontnemen Gorcumers de kans om eigenlijk via de kortste route mee te profiteren van de beoogde energieopbrengst en daarmee van schone energie, een leuke

korting op de energierekening, of van een stukje winstdeling. Misschien kunnen we zelfs het Caribabad ermee opwarmen. Maar omdat een alternatief vooralsnog ontbreekt, komen we ook op dit punt helaas in een uitzichtloze situatie terecht. Of Gorcumers überhaupt nog kunnen meeprofiten van hernieuwbare energie, wordt daarmee een groot raadsel. Ten derde. Als we de route volgen die het college voorstelt, zijn we nog lang niet klaar. Sterker nog: we beginnen van voren af aan op een nieuw³ locatie ergens in Gorinchem. Hoewel de wethouder die locatie graag nog voor zichzelf houdt, voelen we, denk ik, allemaal aan dat er, op het moment dat die locatie bekend wordt, weerstand zal komen en het is maar de vraag of deze wethouder zich dan weer zal laten afschrikken, of niet. De rest van het verhaal kent u wel: terug bij af. Daarmee komen we terecht in een soort uitsterfconstructie, ofwel: we blijven proberen tot er geen locatie meer overblijft, in plaats van nu gunstige voorwaarden te creëren waarop we wel kunnen doorzetten.

Dan nog een vierde overweging, voorzitter, en daarna houd ik ermee op. Die zal vooral u moeten aanspreken als boegbeeld van ons stadsbestuur, want met dit voorstel creëert Gorinchem zijn eigen bestuurlijke impasse. Oude tijden gaan herleven, tijden waarin Gorinchem eigenstandig bepaalde wat er zou moeten gebeuren in onze regio. We weten allemaal dat we jarenlang last hebben gehad van die houding en nu kiezen we er willens en wetens weer voor om eenzijdig te breken met gemaakte afspraken en zetten we de verhoudingen in de regio weer op scherp. De eerste signalen uit Molenlanden zijn ook niet bepaald positief. De wethouder heeft zijn ambtgenoot in Molenlanden ongetwijfeld al gesproken en wij zijn oprecht benieuwd hoe de evenknie van de wethouder in Molenlanden heeft gereageerd op deze move in Gorinchem.

Voorzitter. Tot zover onze belangrijkste overwegingen. Het moge duidelijk zijn dat deze raad vanavond ook kan kiezen voor een alternatieve route, en dan niet een platte ‘go’ of een platte ‘no go’, maar een voorwaardelijke ‘go’, een ‘go’ zoals wij dat zelf willen, een ‘go’ voor de volgende fase, waarin we als keiharde voorwaarde meegeven dat Gorcumse huishoudens, c.q. bedrijven, moeten kunnen meeprofiten van de energieopbrengst. Die voorwaardelijkheid houdt in dat bijvoorbeeld in een volgende fase zaken die nog openstaan eerst naar tevredenheid uitgewerkt moeten worden, wat gewoon ook het plan was in het te doorlopen proces, en uiteraard dat de raad daarover op enig moment wordt geïnformeerd. Als we dan vervolgens op het punt komen dat we daadwerkelijk die lasten en lasten gaan verdelen, is het ook fair om aangrenzende huishoudens mee te laten profiteren, over de gemeentegrens heen: bestuurlijk je nek uitsteken en de verbinding zoeken met de regio. We blijven het daarom oprecht jammer vinden dat tot nu toe steeds het halve verhaal is verteld aan de mensen: enkel de lasten, niet de lusten, terwijl die lusten juist veelbelovend zijn en voor een kentering kunnen zorgen in het draagvlak. Daarom vragen wij vanavond, D66 en PvdA, een andere wind te laten waaien: de wind op Avelingen waar alle Gorcumers van kunnen profiteren. Hert amendement hiertoe, met als titel ‘Laat Gorcumers meeprofiten van windenergie op Avelingen’ hebt u reeds in uw bezit.

Dank u wel.

Amendement A2: Laat Gorcumers meeprofiten van windenergie op Avelingen

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 20 oktober 2022;

stelt voor het voorliggende voorstel als volgt te amenderen:

1. bij locatie Avelingen van het Rijkspilotprogramma Hernieuwbare Energie op Rijksgronden, tevens RES-windzoekgebied Avelingen:
 - a. kennis te nemen van de technische onderzoeksresultaten, waaruit blijkt dat de beoogde windopbrengst alle Gorcumse huishoudens kan voorzien van stroom;
 - b. kennis te nemen van de participatie-uitkomsten, waaruit blijkt dat enkel de 'lasten' zijn besproken en niet de 'lusten' van windmolens;
 - c. alsook uit de verdiepende onderzoeken blijkt dat alle technische aspecten op 'groen' staan, te concluderen dat een windpark op locatie Avelingen wenselijk is, onder de voorwaarde dat Gorcumse huishoudens c.q. bedrijven kunnen meeprofiteren van de energieopbrengst;
 - d. het bestuurlijk standpunt 'voorwaardelijke GO' (onder de hierboven genoemde voorwaarde) te hanteren in de stuurgroep Avelingen medio november;
2. alle overige (voor)verkenningen naar RES-windzoekgebieden in Gorinchem vooralsnog definitief te staken;
3. de omvang van het RES 1.0-bod onverkort te handhaven en zeker te stellen met de keuze voor Avelingen;
4. in de volgende fase van procesparticipatie en financiële participatie voor Avelingen de invulling van lokaal eigendom uit te werken, waarbij de mogelijkheid bestaat om als gemeente(n) mee te financieren zodat de lusten daadwerkelijk kunnen worden verdeeld. Hierin ook de mogelijkheid betrekken om de 'lusten' te verdelen met aangrenzende inwoners, zoals in de gemeente Altena;
5. daarover te rapporteren aan de raad nadat de vervolgonderzoeken en uitwerkingen zijn afgerond.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter, bij wijze van interruptie-

De voorzitter: Mijnheer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: De heer Tekir zei al: een avond vol verrassingen. Nu ben ik ook verrast, want ik kan me nog goed herinneren dat er in februari een spandoek hing waar D66 op stond. Wat heeft u doen bewegen om van gedachten te veranderen, of was dit een publiciteitsstunt?

De heer Tekir: Dank voor deze vraag, heel fijn dat die wordt gesteld. Ik had gehoopt dat de heer Van Houwelingen niet het spandoek had gelezen, maar ons verkiezingsprogramma en daarin stellen wij heel simpel dat wij in afwachting zijn van al die onderzoeken die uitgevoerd zouden worden. Die onderzoeken zijn nu uitgevoerd en daar trekken wij een conclusie uit.

De heer Van Santen: Voorzitter. Ik hoor de heer Tekir zo aan en ik begrijp de vraag wel van mijn collega van de SP, want wij vinden dit ook wel een beetje gekke invalshoek. Volgens mij hebben we het afgelopen jaar heel veel initiatieven gehad in de raad, en was het niet uw partij die in de vorige periode aangaf: windturbines als deze horen eigenlijk op zee thuis? Dat was toen uw pleidooi en uw partij was ook nog eens mede-indiener van de motie 'Windmolen-Vrij dichtbij', waarin u onder andere pleitte voor natuurbehoud op Avelingen. Het gevolg daarvan was dat u op die billboards terecht kwam. Ik vind dit dan ook een gek verhaal, of praten we nu met een ander D66?

De heer Tekir: Voorzitter, ik moet oprecht bekennen dat ook deze vraag heel fijn is, want die geeft alleen maar aanleiding om er een toelichting op te geven. Ja, meneer Van Santen, wij hebben inderdaad mede de motie ingediend om windmolens mogelijk te maken buiten de 500 m-grens van woningen. Met die opdracht is het college ook aan de slag gegaan en is deze verkenning uitgevoerd. Het windpark dat nu is gesitueerd op Avelingen voldoet

ook aan die opdracht. Het is een van de redenen waarom wij, als we consequent zijn in onze besluitvorming, nu niet kunnen zeggen dat we ineens iets anders vinden. Nee, we hebben die opdracht zelf gegeven en het ambtelijk apparaat / het college is ermee aan de slag gegaan. Zij hebben een plan bedacht waarmee ze voldoen aan onze motie, en nu zouden we ineens iets anders vinden? Ik zou u de vraag willen stellen waarom u niet instemt met dit voorstel, dat voldoet aan uw motie.

De heer Van Santen: De motie gaat niet alleen over 500 meter, de motie roept tot heel veel aspecten op. De uitkomst van deze motie gaat onder andere over natuurbehoud, over geluidsnormen, over rekening houden met de burens. Je zou eigenlijk moeten zeggen dat de motie inderdaad is uitgevoerd en dat de uitkomst daarvan nu leidt tot dit voorstel. Dat is dus in lijn met uw eigen motie.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik constateer dat de heer Van Santen niet reageert op mijn vraag. Ik wil van u nog steeds weten waarom u niet instemt met een uitkomst waartoe u zelf heeft opgeroepen. En dan als reactie op uw vraag: aspecten als natuur, scheepvaart en cetera zijn allemaal onderzocht. Ik heb in mijn bijdrage ook aangegeven dat in de volgende fase de aandachtspunten die nu nog op oranje staan uiteraard op groen moeten komen. Dat is ook de voorwaardelijkheid. De onderzoeksfase moet netjes afgerond worden voordat die voorwaardelijke ‘go’ een definitieve ‘go’ kan worden.

De heer Van Santen: Ik wil er wel op reageren, maar mijn collega zal daarover zo meteen ook een pleidooi toelichten en het is misschien goed ook daarvoor even aandacht te hebben. Overigens roep ik nog even in herinnering dat wij destijds niet voor het onderzoek hebben gestemd.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik ben nog steeds in afwachting van een reactie op mijn vraag aan de heer Van Santen. Waarom gaat u kennelijk niet instemmen met een voorstel dat voldoet aan de motie die wij destijds hebben ingediend?

De heer Van Santen: Nee, het is een gezamenlijke motie en de uitkomst daarvan voldoet uiteraard niet. Dus ik snap niet waarom u zegt dat die wel voldoet. Volgens mij voldoet het niet.

De heer Tekir: De situering zoals nu voorgenomen op Avelingen voldoet aan de 500 m-grens die is opgenomen in de motie die wij samen hebben ingediend.

De heer Van Santen: Ja, maar nogmaals: de motie gaat verder dan alleen die 500 meter. Er staat ook letterlijk natuurbehoud in en draagvlak, er staan veel meer factoren in. U haalt steeds één punt uit die motie, maar de motie gaat veel verder. Volgens mij moet u de motie nog een goed lezen die u zelf heeft ingediend.

De heer Tekir: Ik heb de motie heel goed gelezen en tot slot: daarom is het ook een voorwaardelijke ‘go’, om nu aan de slag te gaan met de verdeling van de lusten, waarmee juist aan dat draagvlak kunnen werken.

Dank u wel.

De voorzitter: Het punt is gemaakt. Dank u wel. De heer Van Houwelingen, SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met de mensen te bedanken die zich sterk hebben gemaakt tegen de windturbines op Avelingen, bedanken voor de geleverde input, de acties als de petitie, het spandoek, het inspreken op de Zeepkist en in de zaal. Het is een goede manier om zorgen duidelijk te maken.

Voorzitter. Ook de SP maakt zich zorgen, zorgen over de gevolgen voor broedvogels en reeën en zorgen over de effecten van geluid en laagfrequente trillingen op nachtrust en de gezondheid van onze inwoners, arbeiders en burens. Het is niet voor niets dat het RIVM een expertisecentrum is gestart dat kijkt naar de gevolgen voor de volksgezondheid als er windturbines worden geplaatst. Maar de SP maakt zich ook zorgen over de klimaatverandering. De SP vindt daarom dat Gorinchem zijn verantwoordelijkheid moet nemen en aan de RES-opgave moet voldoen. Sterker nog: we moeten meer doen. We moeten veel meer aandacht besteden aan energiebesparing, het isoleren, het optimaliseren en tegengaan van onnodig energiegebruik. Wij als burgers, maar ook bedrijven en instellingen. Zij gebruiken 75% van de energie in Gorinchem en wanneer zij niets doen, kunnen we de hele polder wel vol zetten met windmolens. Het is tijd voor klimaatrechtvaardigheid.

Voorzitter. Tijdens de B&A-sessie werd hard geroepen om een alternatief. SP-Gorinchem heeft uitgerekend dat we helemaal niet zoveel windmolens nodig hebben om aan de RES-opgave van de Alblasserwaard te voldoen, tenminste: wanneer we de daken van corporatiewoningen en bedrijven beter benutten. Wat ik vorige week al aangaf, bieden panelen op corporatiewoningen in Molenlanden en Gorinchem een mogelijkheid die al tegen de 35% van ons totale zonnepotential komt en overeenkomt met 50% van ons windaanbod, namelijk 206 terajoule. Ook zijn er veel onbenutte bedrijfsdaken. Gelukkig zijn beide gemeenten daarmee inmiddels bezig-

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik wil even reageren op wat de heer Van Houwelingen zei over zonne-energie. Hoe kijkt u er dan allereerst naar vanwege het feit dat we juist hadden afgesproken zon en wind te combineren?

De heer Van Houwelingen: Een goeie vraag. Ik zeg ook dat we 'niet zoveel' windmolens nodig hebben, dat betekent niet dat we helemaal geen windmolens meer nodig zullen hebben. Ik daag de wethouder en het team uit verder te zoeken naar een goed alternatief.

Mevrouw Van Oversteeg: Verder bordurend daarop een vervolgvraag. Ik heb uitgerekend dat om in de buurt te komen van het windpotential honderd hectaren oppervlakte zonnepanelen nodig zijn. Hoeveel denkt u daarvan te gaan redden met corporatiewoningen?

De heer Van Houwelingen: Dat zeg ik zojuist: volgens onze berekening kunnen we tot 206 terajoule komen. Met de windmolens wordt 400 terajoule gevraagd, en dat is nog volgens het originele bod, dus met de A15 en Avelingen erbij. Ik denk dat we daarmee een heel groot deel hebben gedekt.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, ten slotte. POORT6 is al druk bezig met zonnepanelen, wat natuurlijk enorm te waarderen is. Maar dat betekent ook dat de opgave die zij daarin doet feitelijk niet meerekent in het RES-bod.

De heer Van Houwelingen: Klopt ook. Ik heb overigens begrepen dat sowieso alle zonnepanelen die woningbezitters en huurders plaatsen niet meedoen in het totale RES-bod. Sterker nog: ook besparing doet niet mee in het RES-bod. Het houdt in dat je nooit tot een verlaging tot het RES-bod komt wanneer je dat niet mag meerekenen.

Mevrouw Van Oversteeg: Kortom, voorzitter, dan constateer ik samen met de heer Van Houwelingen van de SP dat je daarmee nooit de opgave van het RES-bod zult halen.

De heer Van Houwelingen: Wanneer je het precies volgens die lijn invult, ben ik het ermee eens. Ik laat wel zien dat daar veel mogelijk is. Besparen is toch wel een wezenlijk deel van de totale energieopgave. Daarnaast zijn er andere technische mogelijkheden, maar dan zou het te technisch worden en dat wil ik niet, maar gas en elektra worden bij elkaar, als één op één, weggezet in energie.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, om te voorkomen dat we in technische zaken verzanden: ik hoor de heer Van Houwelingen zeggen dat er meer mogelijk is, maar dat betekent niet dat het ook haalbaar is.

De heer Van Houwelingen: Misschien niet helemaal, nee.

Daarnaast komen er, en dat is het andere alternatief, ruim driemaal zoveel turbines op zee, van 21 naar 70 gigawattuur, en dat is zo'n 90% van onze elektriciteit die van de Noordzee komt. De landelijke SP heeft CE Delft laten doorrekenen dat ruim 90% van de benodigde energie voor huishoudens kan worden opgewekt wanneer ze voor die geschikte daken komen te liggen, en dat komt bovenop de turbines op zee. En dan hebben we straks landelijk met een overschot te maken, zelfs inclusief de energieslurpende datadozen.

Voordat we de projecten lokaal starten voor hernieuwbare energie, is dit het moment om het over lokaal eigenaarschap te hebben. Zon en wind zijn van iedereen en de energietransitie zou van ons allemaal moeten zijn. Het participeren in winstgevendende projecten voor hernieuwbare energie biedt kansen voor alle inwoners, tot en met de kleine beurs, om mee te doen met de energietransitie. Dan heb je het over klimaatrechtvaardigheid. Een eerlijke verdeling tussen de lusten en de lasten. Het streven naar 50% lokaal eigendom is specifiek gericht op wind- en zonneprojecten, maar dit kan natuurlijk ook toegepast worden op lokale warmtebronnen.

Voorzitter. Deze wethouder volgt bijna dezelfde route die de SP heeft uitgezet. Wij roepen de wethouder dan ook op: maak het af en stop met de windturbines op Avelingen. Stop met deze windturbines omdat ze voor de lokale RES naar onze mening niet nodig zijn, stop met deze windturbines omdat ze voor de nationale RES-opgave niet nodig zijn, omdat de regering inmiddels heeft gekozen voor wind op zee, en stop met deze windturbines omdat we weten dat er schadelijke gevolgen zijn voor de volksgezondheid.

Tot slot. Het hele verhaal dat ik zojuist heb verteld heeft geleid tot een motie. De SP en Gorcum Actief hebben hard gewerkt aan een voorzet en samen met ChristenUnie/SGP, VVD en Stadsbelang zijn we tot een motie gekomen. Hiermee denken wij niet alleen Gorinchem, maar ook onze burens te kunnen beschermen en willen wij dat iedereen bij

zon- en windprojecten mee mag profiteren. Maar inderdaad, vlak voor deze avond heb ik begrepen dat gevraagd was deze motie aan te houden. Mevrouw Hamann heeft dat net uitgelegd, omdat we met Molenlanden, net als bijvoorbeeld de waterschappen een belangrijke partner, beter eerst nog in overleg kunnen gaan.

De heer Tekir: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: U begrijpt dat verrassende moves wel vragen om iets meer toelichting. Als je een motie opstelt, is daar, naar ik mag aannemen, goed over nagedacht in coalitieverband, met vijf partijen nota bene, en als die dan ineens zonder enig debat wordt ingetrokken, vraagt dat mijns inziens wel om iets meer toelichting. Waar zit de pijn?

De heer Van Houwelingen: Voor ons persoonlijk is er geen pijn aan verbonden. De motie is gedeeld met de raadsleden in Molenlanden en daar zijn signalen vandaan gekomen dat ze niet zomaar iets vast willen hebben staan, zeg maar, en daarover graag willen meepraten, omdat ze vinden dat Gorinchem niet zomaar in één keer alles van tafel kan vegen. Ze willen er graag over meepraten en kijken waar we dan op uitkomen. Dat is de vraag die ik heb gehoord en dan vind ik het terecht dat we de motie aanhouden en goed in overleg gaan.

De heer Tekir: Dit is wel tekenend, ook voor de werkwijze die door het college wordt gehanteerd op dit dossier, maar goed, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Betekent dit dan ook dat u nu wel pleit voor dat wat in de RES was opgenomen? Ik hoor u ook zeggen dat u hecht aan participatie in de opbrengst. Kan ik daaruit afleiden dat u positief staat ten opzichte van het idee dat wij hebben ingebracht?

De heer Van Houwelingen: Nou, zoals ik uw amendement heb gelezen, hangt dat aan de 'go' vast en daar staan wij als SP niet achter.

De heer Tekir: Ja, een voorwaardelijke 'go', om dat even te verduidelijken, maar daar komen we vanavond vast nog wel over te spreken.

Mevrouw De Groot: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Ik hoor de heer Van Houwelingen zeggen dat we als Gorinchem niet zomaar alles van de tafel kunnen schuiven en dat we met onze rechtspartners in gesprek moeten gaan. Maar vanavond wordt ons gevraagd een 'no go' te geven, dus dan gaan we toch niet als gelijkwaardige rechtspartners dat gesprek in, als wij nu al alles van de tafel schuiven?

De heer Van Houwelingen: Volgens mij ging dit om de motie waarover wij in gesprek zouden gaan en niet over het raadsvoorstel.

Mevrouw De Groot: Maar als je nu een 'no go' geeft voor windmolens op Avelingen, ga je alsnog niet als gelijkwaardige partners aan tafel, want we besluiten hier dat we dit niet willen doen en daardoor halen we de klimaatdoelen van de RES niet.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter, als ik daarop mag reageren-

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: De afgelopen vier jaar is gesproken met een reeks aan partners over een energiestrategie. Gorinchem heeft daarin steeds zo'n beetje het voortouw genomen en gezegd: we doen hier 'dit' en we doen daar 'dat'. Tot twee keer toe heeft Gorinchem ook besloten om niet op die ingeslagen wegen door te gaan. Dit is de tweede keer. Wat in het geding is, is betrouwbaarheid. De gemeente Gorinchem – het gaat niet over het hele RES-gebied, maar expliciet over Gorinchem – heeft bij het bedrijfsleven in deze stad het vertrouwen verkoren door ijzerenheilig door te zetten op Avelingen. Doordat Gorinchem elke keer besluiten neemt over alleen het Gorinchemse grondgebied, heeft dat gevolgen voor de partners. Ook daar word je een minder betrouwbare partner als je daarin elke keer solo opereert. Daar willen we van af en dat is de enige reden voor het aanhouden van deze motie, waarin overigens lokaal eigendom royaal wordt benoemd, met stip op 1 zelfs, maar dit terzijde. Als je samen met anderen iets moet bereiken, zul je samen moeten werken en niet alles naar je toe moeten trekken en elke keer zelf besluiten nemen daarover. Dat is de reden waarom wij even pas op de plaats maken. Maar Avelingen krijgt absoluut een 'no go'. Als we nu doorgaan met Avelingen, hebben we daar straks als gemeente, maar ook als RES, helemaal niks meer over te zeggen, omdat het geheel en al van Rijkswaterstaat is. Dat zijn we dan gewoon kwijt.

De heer Tekir: Voorzitter-

De voorzitter: We gaan het nu continu hebben over een motie die niet is ingediend en dan wordt het op een gegeven moment een spookvergadering. Ook gezien de tijd, denk ik dat we ons beter kunnen richten op de stukken die wel voorliggen.

De heer Tekir: Het gaat niet over de motie-

De voorzitter: Ik geef de heer Van Houwelingen nu het woord.

De heer Van Houwelingen: Ik was al bijna tot een afronding gekomen. Mevrouw Hamann heeft hem netjes ingekopt, dus ik kan nu afronden.

De voorzitter: Dank u. De heer Schefferlie, Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dank u wel. Ik hoop dat u mij toestaat een compliment te geven aan een wethouder, zonder enige vergelijking te willen maken met collega's. De heer Mark de Boer is natuurlijk vrij nieuw voor ons, we hebben deze week kennis gemaakt, ook in I&O en B&A, en ik moet zeggen dat het tot nu toe allemaal heel positief is geweest. Zo te zien is hij een gedreven, en ik denk ook slimme bestuurder. Mooi om die op belangrijke dossiers te hebben. Dat wilde ik toch even zeggen.

We hebben goede sessies gehad, dus die hoeven we niet allemaal over te doen. Ik heb een beetje hetzelfde als mevrouw Hamann, van: hé, moeten we nou zo blij zijn? Wij hebben uiteindelijk ook in ons verkiezingsprogramma gezet dat we die windturbines niet willen. Dat was voor ons niet zo'n makkelijke slag, omdat je de noodzaak ziet dat er iets moet

gebeuren, maar in die hele onderzoeksfase, zeg maar, ging het ook heel erg om draagvlak. Daar hebben we niet alleen de gemeente mee laten tobben, dat hebben we zelf ook gedaan en daarin zagen we gewoon heel uitdrukkelijk dat die ruim onvoldoende was, zoals we niet alleen uit onderzoek, maar ook in onze eigen gesprekken hebben moeten leren ontdekken. Het is heel goed dat nog eens een keer voor Gorinchem-Oost wordt onderstreept dat we daar definitief mee stoppen, dat deden we uiteraard ook, maar ook Avelingen. Maar blij, nee, want je ziet dat er tegelijkertijd zo'n grote opgave ligt, waarvan het wel verrekke moeilijk wordt, ondanks dat we, denk ik, een mooie wethouder hebben op dit thema, om dat dan ook waar te gaan maken. We zijn heel benieuwd hoe we dat gaan doen.

Wat ik verrassend vond in de B&A-sessie, is dat de wethouder uiteindelijk wel aangaf dat misschien nog wel eens gekeken zal worden naar een andere plek in Gorinchem. Dat wekt bij mij wel wat onrust, want als Gorinchem-Oost niet meer kan en Avelingen niet, en we zullen ze, denk ik, niet in de binnenstad neerzetten, dan blijven de landelijke gebieden aan de grenzen van Gorinchem-Noord zo'n beetje over. Dat schept weer onrust als we het niet benoemen, terwijl je op je vingers kunt natellen waar dat dan eigenlijk zou liggen. Dat is jammer.

Een andere zorg die ik nog heb betreft het enthousiasme van de technici die bij de I&O-sessie waren. Ze waren zó enthousiast aan het vertellen met al hun kennis, dat ik me afvroeg of ze wel hadden gelezen dat er een 'no go' wordt voorgesteld. Ze bleven maar wild enthousiast over al die mogelijkheden en dat maakte me extra ongerust, omdat we ook te horen kregen dat uiteindelijk de provincie het bevoegd gezag is. Ik hoop niet dat onze wethouder behalve slim ook sluw is en uiteindelijk denkt van: nou, ik heb zo'n zin om die RES te realiseren, uiteindelijk is het misschien toch de provincie die het gewoon doet. Dan hou ik me even vast aan wat mevrouw Hamann zei in B&A: een wethouder die dat zou laten gebeuren is geen knip voor de neus waard. Ik denk ook: dat mag niet gebeuren, we zullen de oorlog verklaren als Gorinchem aan de provincie Zuid-Holland, je kunt niet als zo'n breed draagvlak gemist wordt dat toch doorzetten. Dat vind ik ook een appel waard aan D66. U weet hoe vaak ik fan ben van D66, maar wat ik wel merk als patroon is dat er een hardnekkigheid is, ook als je moet vaststellen dat er geen draagvlak meer is. Dan moet je misschien ook soms de knop omzetten van: hé, laten we kijken naar wegen die nog wel realistisch gezien haalbaar zijn, en dat is gewoon nu niet meer zo. Dus we gaan het amendement niet steunen.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ja, ik wil daar toch even op reageren, want ik deel eigenlijk heel veel van de verbazing van de heer Schefferlie uit de vorige B&A-sessie. Kijk: het amendement komt eigenlijk voort uit een gebrek aan alternatief. We willen allemaal die klimaatambities uit de RES realiseren en tegelijkertijd constateren we met z'n allen dat we daar een flinke hap uithalen, maar nog geen enkel alternatief hebben hoe we dat gaan doen. In die situatie houden wij vast aan datgene wat we hebben. We hebben A15-oost tegelijkertijd wel laten vervallen, omdat die niet voldeed aan de 500 meter-motie die we eerder hebben ingediend. Bij gebrek aan beter, eigenlijk bij gebrek aan überhaupt een alternatief, ligt dit voorstel nu voor.

De voorzitter: U hebt uw punt nu wel gemaakt.

De heer Tekir: En zo kunt u het amendement ook interpreteren.

De voorzitter: Eerst de heer Schefferlie, dan mevrouw Hamann.

De heer Schefferlie: Wij vinden dat een hardnekkigheid die niet in evenwicht is met wat gewoon in de stad leeft en hoe de verkiezingsuitkomsten waren. Ik denk dat D66 gewoon iets moet doen aan die hardnekkigheid. U kunt die energie beter benutten om de landelijke politiek, en uw eigen partij in het bijzonder, wakker te schudden. We zijn natuurlijk in Gorinchem, net als alle regio's, opgescheept met een veel te beperkte opgave met wind en zon alleen, in een regio, een mini-RES hier, waarvan ik denk: waauw, hoe beperkt is dat, zo'n stedelijk gebied, en een ander deel dat eigenlijk in het Groene Hart ligt, dus dat is een drama. Daar moet de energie naar uitgaan en jammer dat we ons gevangen laten houden. Wij roepen op: beste college, beste wethouder, laten we ons innovatiecentrum straks aanzetten en met ons bedrijfsleven alles uit de kast halen wat je wel kunt doen, maar dat lijkt me een helse opgave. Uw ideeën vinden we desalniettemin niet goed-

De heer Tekir: Voorzitter, de heer Schefferlie kan wel verwijzen naar-

De voorzitter: Laten we ons even beperken tot het Gorcumse, zou ik zeggen.

De heer Schefferlie: Dat vind ik echt heel onjuist, voorzitter! Wij mogen ons hier ook best uiten over de verwonderingen die ons landelijk hier zo beperken. Als dat ook al niet meer kan!

De voorzitter: Nou, een hele korte reactie dan van de heer Tekir en dan gaan we verder.

De heer Tekir: Heel kort. Het is natuurlijk iets te gemakkelijk van de heer Schefferlie om nu te verwijzen naar landelijke afspraken. Ik wil hem heraan herinneren dat deze hele exercitie is begonnen in zijn coalitieperiode.

De heer Schefferlie: Ja, zeker, zeker, en je hebt natuurlijk ook de verplichting met die grote opgaven die we hebben om alles goed te onderzoeken. Alleen, als je het dan onderzoekt, en het draagvlak was een heel belangrijk element om te onderzoeken, en als die conclusie dan zo duidelijk is, dan moet je niet halsstarrig altijd maar toch je zin willen doordrijven in iets wat Gorinchem dus kennelijk in ruime meerderheid niet wil.

Voorzitter, dan nog heel kort over de niet ingediende motie. Ik ga u een beetje voorspellen hoe dat ongeveer gegaan is, want ik vond hem buitengewoon ambtelijk opgesteld, heel keurig en correct, zodat ik dacht: hé, wat een nieuw talent in de coalitie, of is die misschien ambtelijk aangereikt, met een mooi plaatje en al? En heel toevallig dachten alle coalitiepartijen dat het een heel goed idee was om die in te dienen, lekker in gezamenlijkheid, ongetwijfeld allemaal in de geest van de nieuwe bestuurscultuur die we nastreven. Maar goed, dan wordt dat natuurlijk bij de burens bekend, en die denken: verrek, nu hebben we die zoekgebieden al niet meer en gaan ze ook nog eens criteria opstellen waarbij we niet eens betrokken zijn en voor het blok komen te staan. Allemaal, vermoed ik, via dezelfde bestuurlijke kanalen en dezelfde fracties die zo lief dit voorstel hadden gekregen, krijg je nu het vriendelijke verzoek: doe nog maar eventjes niet, we

kunnen dat veel beter allemaal samen doen. Ja, en doe het dan ook samen bijvoorbeeld met D66, want hoe je het wendt of keert, die hadden toch wel eerst een idee over het delen van lusten en lasten. Dus het was sympathiek geweest, als u het dan toch allemaal zo samen wilt doen, niet alleen naar de RES-partner te kijken, maar naar ons allemaal, zeker als u het zo vriendelijk voorgeschoteld krijgt.

Mevrouw Hamann: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik ben blij met de suggestie van de heer Schefferlie om alles samen te doen. Ik stel dan ook voor om de volgende keer, als we de motie wel gaan indienen, de motie samen te maken, maar ook samen met de partnergemeente.

De heer Schefferlie: Ja, als we er samen uitkomen natuurlijk hè? Want u moet wel een beetje opletten wat u schrijft. Bij uw vijfde bullet schrijft u namelijk gewoon dat we streven naar de inzet van windturbines. Ojee, dacht ik toen: dan krijg ik het nog drukker op mijn spreekuur voor verwarde Gorcum Actief-stemmers, want in uw programma staat natuurlijk heel groot “geen windturbines”. Maar wat schrijft u bij bullet vijf? Daar schrijft u: we streven naar de inzet van windturbines!

Mevrouw Hamann: Voorzitter!

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: De heer Schefferlie is nu toch echt wel heel erg in de war. Als hij het over verwarde Gorcum Actievers heeft: de Gorcum Actievers zijn zeker niet verward en ons verkiezingsmotto was – en dat plaatje staat hem vast nog heel helder voor de geest, met de mooie tekening van Gorinchem –: ‘Dat kan anders!’. We hebben nooit gezegd dat we tegen windenergie zijn, we hebben gezegd dat het niet op Avelingen moest, en dat is een wezenlijk verschil.

De heer Schefferlie: Ik doe het bijna dagelijks: voor het slapengaan lees ik nog even uw programma. De eerste bullet in uw eerste hoofdstuk luidt: ‘Geen windturbines’. En wat schrijft u hier nu in bullet vijf: we streven naar de inzet van windturbines, weliswaar de meest stille, maar het is gewoon een hele omwenteling. En ik heb echt al die verwarde mensen op mijn spreekuur, dus doe er wat aan alstublieft!

Mevrouw Hamann: Voorzitter-

De voorzitter: Dit lijkt me voldoende zo, want voordat je het weet moet ik als burgemeester in het kader van verwarde personen nog een politiemaatregel nemen!

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Wij hebben echt geen verwarde personen. Ik raad de heer Schefferlie echt aan het programma eens een keer te bekijken-

De heer Schefferlie: Ik kan het u zó laten zien!

Mevrouw Hamann: Het gaat over Avelingen. Het aanbod om samen tot een motie te komen blijft wat ons betreft overeind.

De voorzitter: Waarvan akte.

De heer Schefferlie: We gaan het zien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Het zal de zaal niet verrassen, zelfs D66 niet, dat ik op voorhand al kan zeggen dat wij het ingediende amendement niet zullen steunen. Want tijdens voorgaande bijeenkomsten hebben wij van Stadsbelang al meermalen aangegeven dat de zoekgebieden Avelingen en A15 ongeschikte en ongewenste zoekgebieden zijn binnen Gorinchem. Het plaatsen van windturbines op deze locaties heeft een te grote impact op de Gorcumse inwoners en bezoekers, met continu geluidsoverlast en schaduw tot aan de vesting. Het brengt de veiligheid van de stad in gevaar met een opeenstapeling van risicofactoren en we lopen ook nog het risico kwijt te raken waar we zo trots op zijn. Voorzitter. Dat verduurzaming een belangrijk thema blijft zullen wij vanuit Stadsbelang eerder onderstrepen dan ontkennen. Wij hebben dan ook meermalen aangedrongen op snel en adequaat handelen, want we kunnen natuurlijk op korte termijn de nodige slagen slaan, eenvoudige verduurzamingsslagen die helaas de afgelopen jaren zijn blijven liggen. Denk daarbij onder andere aan de inzet van zonnepanelen op gemeentelijke panden, het openstaan voor flexibele regelgeving, of het inzetten van creatieve oplossingen, bijvoorbeeld zonneweides op parkeerterreinen, en dan kunnen we misschien bij het Caribabad beginnen, want die hebben het sowieso nodig. Maar ook wind als groot onderdeel van het erg ambitieus gegeven RES-bod blijft voor Stadsbelang een open discussie. De dichtbevolkte gemeente Gorinchem heeft misschien een minimaal aantal mogelijke opties waarover gepraat kan worden, maar dan kunnen we met onze RES-partner wel gezamenlijk in gesprek blijven, maar wel in samenspraak met de omgeving, want waar dan ook zal dit een gigantische impact hebben.

Voorzitter. Tot slot willen wij van Stadsbelang het college meegeven meer aandacht te besteden aan lokaal eigenaarschap, zodat we in de toekomst ook de gesprekken kunnen voeren over de lusten in plaats van over de lasten, zoals al eerder aangegeven. Maar nogmaals: niet ten koste van de inwoners en bezoekers van Gorinchem, want daarvoor zijn wij allen gekozen als raadsleden: voor Gorinchem.

Bedankt, voorzitter.

De heer Tekir: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Een verhelderingsvraag. Ik ben inderdaad niet verrast door de bijdrage van de heer Klein, ik had van Stadsbelang wel verwacht dat zij een pleidooi zou houden tegen windmolens op Avelingen, of eigenlijk tegen windmolens in Gorinchem, want dat waren de verkiezingsbeloften. Maar bent u wel voor windmolens op een andere plek in Gorinchem en, zo ja, waar?

De heer Klein: Ik wil die vraag best nog een keer beantwoorden, maar dan hoop ik wel dat we het daarbij deze keer kunnen laten, want ik heb deze vraag volgens mij al meermalen beantwoord in de raad. Wij kunnen het gesprek daarover voeren, zoals ik net ook in mijn pleidooi heb aangegeven, maar niet ten koste van de Gorcumer.

De heer Tekir: Dat blijft toch vaag. Niet ten koste van de Gorcumer, maar wel in Gorinchem?

De heer Klein: Precies, dat zou een optie kunnen zijn, maar daarvoor moet bewezen worden of het wel of niet een impact zou hebben. De huidige locaties die zijn aangewezen als zoekgebieden hebben overduidelijk nul komma nul draagvlak gehad in de stad, behalve bij D66 na de verkiezingen. Daar wil ik het bij laten.

De heer Tekir: Helder dat ook Stadsbelang nog kansen ziet voor windmolens in Gorinchem.

De heer Klein: Dat zeg ik niet, maar laten we deze discussie niet opnieuw voeren, want dat lijkt me erg onzinnig.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot, PvdA.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. In een tijd waarin Groningen wordt geteisterd door aardbevingen vanwege gaswinning, een tijd waarin we onafhankelijk willen worden van Russisch gas en, misschien nog wel het belangrijkste op dit moment: een tijd waarin onze energierekeningen de pan uitrijzen, moeten wij iets doen om dit in de toekomst te voorkomen. Nu wordt zowel nationaal als lokaal actie ondernemen om de energierekening voor inwoners en bedrijven betaalbaar te houden, maar dit zijn allemaal kortetermijnoplossingen. Er is nu ook actie nodig om dit in de toekomst betaalbaar te houden. Wat de PvdA betreft speelt duurzame energie hierin een grote rol. Er is nu een grote urgentie om aan de slag te gaan met duurzame energie en wij zijn dan ook nog steeds verbaasd door dit voorstel van het college. Wij vinden het bijzonder dat het college het standpunt van maatschappelijke onwenselijkheid blijft aanhouden, terwijl de lusten van windturbines vooralsnog niet zijn meegenomen in een participatietraject. Dit kan de uitkomst van participatie wel degelijk beïnvloeden. Wij willen, zoals ook bedoeld met het amendement dat wij samen met D66 indienen, dan ook dat er eerst verdiepende onderzoeken plaatsvinden, waarin ook de lusten worden meegenomen in het participatietraject. Daarna kunnen we als raad een weloverwogen besluit nemen.

Ten tweede vinden we het ook merkwaardig te noemen dat er momenteel geen alternatieven voorhanden zijn, terwijl tegelijkertijd duidelijk is dat er nog maar beperkt ruimte is in Gorinchem. Wij snappen dan ook niet dat het college dit niet benoemt in het voorstel. Wees transparant, duidelijk en laat zien dat de urgentie voor duurzame energie echt gevoeld wordt. Ambitie ontbreekt in dit voorstel, er is geen duidelijke visie. Wij roepen het college op om een proactieve houding aan te nemen wat betreft duurzame energie. De raad heeft in de vorige periode ingestemd met RES 1.0 en de doelen en die kunnen we niet zomaar aan de kant schuiven vanwege een nieuwe politieke realiteit. We moeten denken aan de lange termijn. We moeten nu de verantwoordelijkheid nemen om een duurzame en schone stad achter te laten voor onze kinderen of kleinkinderen.

Voorzitter, concluderend. Wij blijven ervan overtuigd dat er eerst meer verdiepend onderzoek nodig is en dat wij onze verantwoordelijkheid moeten nemen om dit te onderzoeken, zeker omdat nu geen harde belemmeringen worden aangetoond en de lusten

van windmolens nauwelijks aan bod komen. Tegelijkertijd kan het college op zoek naar alternatieven.

Dank, voorzitter.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Een vraag aan mevrouw De Groot. U kunt zich die stoplichten nog wel herinneren: of iets rood, was, oranje, et cetera. Daar werd ook gezegd dat de arbeidsomstandigheden niet geborgd werden; dat konden ze niet hard maken. De Partij van de Arbeid staat ergens voor. De mensen die daar op de loswal staan en op de kade, staan nog geen tweehonderd meter van een geluidsbron van meer dan 100 dB; als je dat effe uitrekt, kom je op een geluid van 59 tot 65. Ik heb een dingetje van de audicien. Vanaf 40 dB, langdurig, heb je leer- en concentratieproblemen, vanaf 60 dB schade aan het gehoor en vanaf 65 dB 20% een hoger risico op hart- en vaataandoeningen. Die mensen staan daar negen uur per dag, vijf dagen in de week. Hoe kunt u dat rijmen?

Mevrouw De Groot: Voorzitter. In het onderzoek zoals dat ons getoond is, staat geen enkel stoplicht, om het even bij uw termen te houden, op rood. Daarom willen wij de verdiepende onderzoeken afwachten, om te kijken wat daaruit komt. Als daar uitkomt wat u zojuist heeft benoemd, gaan wij natuurlijk niet doordrammen dat het per se moet komen, maar wij willen eerst die verdiepende onderzoeken afwachten.

De heer Van Houwelingen: Ik heb duidelijk begrepen dat daarvoor ook geen norm bestaat. Er zal dus nooit een rood, oranje of groen op komen. We zouden een afspraak kunnen maken – zo werd het gezegd –, het zou meegenomen kunnen worden, maar het wordt nergens geborgd.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Houtepen, VVD. Ook hij houdt vanavond zijn maidenspeech.

De heer Houtepen: Voorzitter. De maagdelijkheid van raadsleden sneuvelt met bosjes deze avond. Het lijkt de middelbare school wel!

Global warming, een mondiaal probleem waarvoor we met de hele wereld een oplossing zullen moeten bieden. Maar er bestaat een aloud gezegde, dat luidt: gedeelde verantwoordelijkheid is geen verantwoordelijkheid. Als we allemaal naar elkaar gaan zitten kijken zonder wat te doen, komen we er niet. In de kern is de noodzaak van de energietransitie dus ingegeven door een mondiaal probleem, maar een betere wereld, en daarmee ook een beter milieu, begint bij jezelf. Daarom zullen wij er ook met z'n allen aan moeten bijdragen om dit hogere doel te bereiken.

We werken van klein naar groot en proberen als gemeente Gorinchem een klein schakeltje te vormen in de grotere oplossing, maar ook binnen de gemeente zijn particuliere inspanningen natuurlijk onmisbaar. In het kader van het laatste wil ik de wethouder graag vragen om aan de slag te gaan met een aangenomen amendement A2 in de raadsvergadering van 25 januari 2018 – ik heb hem de wethouder al toegestuurd –, waarin de mogelijkheden werden verruimd om vooral in de binnenstad binnen de welstandsnormen toch zonnepanelen te kunnen plaatsen. Wij denken dat de toen al

aangekondigde en inmiddels reële nieuwe technieken om panelen bijvoorbeeld te integreren in daken op een manier dat het aanzien niet significant verandert, ervoor zorgen dat dit op grote schaal kan worden toegepast. Inmiddels zijn zonnepanelen verzonken in een dak, of zelfs volledig geïntegreerd in een dakpan zelf, wel degelijk commerciële alternatieven. We merken echter dat deze mogelijkheden helemaal niet bekend zijn bij onze inwoners, bijvoorbeeld ook de extra mogelijkheden in het geval van een dakvernieuwing. Wij zouden de wethouder willen vragen om de toezegging hiermee aan de slag te gaan en inwoners hiermee bekend te maken. Hij zou dit goed kunnen meenemen in andere initiatieven die reeds lopen, of gepland staan, om meer inwoners te stimuleren zelf maatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld zelf zonnepanelen nemen, maar ook isolatie, nieuwe warmtesystemen, et cetera. Dat kan uiteraard, indien nodig, met hulp vanuit de gemeente, maar daarin is juist ook voorlichting van groot belang. Zoals ik al zei: laten we werken van klein naar groot.

Als we iets groter gaan kijken, is de gemeente aan zet om haar steentje, of paneeltjes, bij te dragen. Naast de noodzakelijke energiebesparende maatregelen voor gemeentelijk vastgoed en overige gemeenschappelijke gebouwen, zullen we meer duurzame energie moeten opwekken. Om deze lokale ontwikkelingen goed te coördineren, is er de RES. In die hoedanigheid hebben wij dan ook met onze partners een bod gedaan waaraan veel ambitie ten grondslag lag, maar ook de nodige aannames. Landelijk is men zich hier heel goed van bewust en wordt ook al rekening gehouden met scenario's waarin niet alle ambitie kan worden gerealiseerd door de RES-regio's. Daarmee wil ik uiteraard niet zeggen dat we er niet alsnog vol voor moeten gaan, om het bod alsnog te realiseren, maar wel dat wellicht over het plaatsen van dit soort windturbines iets te makkelijk is gedacht toentertijd. Wij adviseren de komende jaren in ieder geval vol in te gaan zetten op het realiseren van zonne-energie en besparende maatregelen. Daarmee kom je in ieder geval niet achter te lopen, ik sluit zelfs niet uit dat we vóór zouden kunnen gaan lopen, op de realisatie van dat deel van het RES-bod. In de tussentijd zal nader onderzocht kunnen worden hoe wij zonder wind op Avelingen en de A15-oost toch het RES 1.0-bod kunnen handhaven, samen met onze RES-partners. Dit zal ongetwijfeld onderzoek voor wind in een andere hoedanigheid betekenen, maar laten we ok vooral alternatieven onderzoeken. Het kan dan voorkomen dat de samenstelling en invulling van het bod iets veranderen.

Met de doelen die zijn gesteld voor 2030 en 2050 hebben we nog een lange weg te gaan. Nu starten, of eigenlijk gisteren, is van belang, maar de tijd werkt op het gebied van technologische ontwikkeling natuurlijk ook in ons voordeel. Ik wil ook opmerken dat wij ons hierin niet uitsluitend blind moeten staren vanuit ons perspectief als kleine schakel in een groter geheel. Het potentieel tot significant bijdragen aan een oplossing ligt ook juist hoger in de boom. Ik herhaal nog even wat ik eerder in een voorgaande sessie al zei: dat landelijk veel ontwikkelingen gaande zijn. Wanneer landelijk of Europees bijvoorbeeld wordt besloten tot het realiseren van kernenergie, zal de taakstelling van de RES-gebieden waarschijnlijk toch echt kleiner worden. We moeten vooral zorgen dat onze visie niet te veel korte termijn wordt en dat we met onze neus tien centimeter van het papier blijven staren naar één bepaalde oplossing. Ook in dit kader zou ik willen pleiten voor duurzaamheid. Duurzame energie is pas echt duurzaam als de oplossing die je kiest zelf ook duurzaam is én voor lange termijn werkbaar. Met alle ontwikkelingen die op dit moment spelen qua regelgeving, lijkt het realiseren van windturbines op bijvoorbeeld

Avelingen zeker geen duurzame oplossing die op langere termijn ook nog een goed idee is. In onze verdere zoektocht, gezamenlijk met Molenlanden, zullen we hier in ieder geval in toekomstbestendige kaders moeten denken. Nog even wat windturbines vergunnen onder de regels van nu, terwijl we heel goed weten dat die regels achterhaald zijn en op korte termijn zullen worden aangescherpt, is wat ons betreft zeker niet duurzaam. Daarnaast weten we nu al voldoende over de wenselijkheid en het draagvlak die het besluit voor een 'no go' alleen maar versterken.

Het mag geen verrassing zijn dat de VVD de wethouder steunt in zijn 'no go'-standpunt in de stuurgroep Avelingen, maar ook vooralsnog in het handhaven van het RES 1.0-bod, uiteraard in acht genomen dat herijking nodig zal zijn. Daarbij kunnen we niet vaak genoeg wijzen op het belang van goede, toekomstbestendige kaders om onze duurzame oplossing ook echt duurzaam te houden. We roepen de wethouder ook zeker op om in de uitvoering van de huidige plannen ook te kijken naar de mogelijkheden om inwoners en lokale bedrijven te laten participeren in de opbrengsten, maar dan in dit geval wel in andere projecten dan wind op Avelingen. We dragen als Gorinchem graag bij aan het bestrijden van de mondiale klimaatproblemen, maar wel op een manier die past binnen het RES-gebied, leefbaar is voor onze inwoners en, ik zei het al eerder, ook echt duurzaam is.

De voorzitter: Gefeliciteerd met uw maidenspeech.

(Applaus)

Mevrouw Van Oversteeg, CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. Vorige week heeft onze fractie een onbevredigd gevoel overgehouden aan de B&A-sessie. Het schrappen van de locaties Avelingen en Oost voor windenergie kwam niet als een verrassing, maar het gebrek aan visie over hoe dan verder verontrust ons zeer, en dat is waar we nog verder op willen focussen ter afsluiting van hetgeen in B&A is gezegd. Het CDA Gorinchem is ook niet vóór windmolens op Avelingen, maar onze worsteling zit hem in het halen van onze RES-doelen, onze gezamenlijke verantwoordelijkheid daarin als gemeente, in de hoedanigheid van RES-partner / overheidsorgaan voor onze bewoners, bedrijven en maatschappelijke partners, maar ook als samenleving, voor een duurzame toekomst. Want ons voornaamste doel is een bijdrage te leveren aan een samenleving waarin onze kinderen, en hopelijk ook hún kinderen, gezond kunnen opgroeien. Daarin hebben we samen een verantwoordelijkheid.

Vanavond wil ik drie punten aanstippen in mijn bijdrage en daarbij tegelijkertijd het amendement en de motie betrekken.

Het eerste punt: het handhaven van het RES-bod. Als je met een blik op de toekomst naar dit raadsvoorstel kijkt, snap je hopelijk onze verontrusting. Beslispunt 3, het handhaven van de omvang van het 1.0 RES-bod is een lege huls. Waarom? Zon is geen alternatief. Ik zei het net al in een interruptie: er zijn maar liefst 100 hectaren zonnepanelen nodig, meer dan 150 voetbalvelden vol, om de variant 'groot' op Avelingen te compenseren. En die variant 'groot' is nog maar 75% van ons totale windbod, en daarmee dus ook nog geen gelopen race. Bovendien wordt in 2023 een netaansluiting op maximaal 50% van het piekvermogen beschikbaar gesteld. Dus reken maar uit dat dit er nog flink meer zullen worden, meer voetbalvelden vol. Bovendien hebben we juist afgesproken om zon en wind te combineren. Kortom, zon is geen alternatief als je uitgaat van het handhaven van RES 1.0. De wethouder bevestigde dit ook tijdens de B&A-sessie. Alternatieve manieren van

energieopwekking buiten zon en wind zijn natuurlijk heel erg sympathiek, en heel belangrijk om te volgen, maar nog onvoldoende zeker om voor 2030 een realistisch alternatief te kunnen zijn. Kortom, feitelijk is maar één conclusie mogelijk: het RES-bod is alleen te halen met windenergie. Daarom stel ik mijn collega-fracties en het college de vraag hoe we met elkaar vinden dat dit dan verder moet. Is de wethouder bereid vanavond het rookgordijn op te tillen en hier wat meer duiding over te geven, meer inzicht te geven in de alternatieve locatie, inmiddels bekend als de locatie die niet genoemd mag worden, hoe te komen tot de realisatie van het RES-bod, concreter dan in overleg treden met de RES en maatschappelijke partners? De heer De Pagter was tijdens de B&A-sessie zo vriendelijk om ons naar het kaartje van de RES te verwijzen, met daarop als enige overgebleven locatie Gorinchem-Noord nabij de A27. Of ziet de wethouder nog andere locaties?

In de B&A-sessie uitte de wethouder al zijn zorgen dat 2030 lastig zou worden qua haalbaarheid in verband met vergunningverlening in 2025. Maar hoe ziet hij dat dan met andere opties voor windenergie? Wij kunnen niet anders concluderen dan dat het bod van 2030 niet haalbaar is. Schrijf dat politieke sprookje dan ook niet op. De wethouder antwoordde in B&A dat over deze locatie nog helemaal niets bekend was en dat hij er daarom niet mee in de krant wilde. Maar, voorzitter, we weten al wel wat. Nabij dit aandachtsgebied worden namelijk windturbines van de Groote Haar gepland. Wat is daarover bekend ten aanzien van de belemmeringen en mogelijkheden op basis van de stukken die daaraan ten grondslag liggen?

Vervolgens het amendement van D66 en de Partij van de Arbeid. Wij vinden het sympathiek, omdat dit het halen van het RES-doel centraal stelt, iets wat wij ook heel belangrijk vinden. De vraag die ik nog wel heb is hoe de indieners kijken naar de haalbaarheid van en het onderzoek naar alternatieve locaties.

Het tweede punt: tijd. Er zit blijkbaar een enorme tijdsdruk om uit te spreken wat we níet willen dan dat er tijdsdruk wordt gevoeld op wat we wél willen en waartoe we bereid zijn om het RES-doel wel te halen. Deze tijdsdruk komt vooral tot uiting bij het geven van een statement tijdens de hoorzitting op 11 november. Deze hoorzitting is een procedurele stap in de herziening van het omgevingsbeleid van de provincie. Hieraan is een zienswijzeprocedure vooraf gegaan. In deze zienswijzeprocedure heeft de provincie haar kaarten al op tafel gelegd door aan te geven de zoeklocatie Avelingen te willen voortzetten. Nu is daar niet direct nood aan de man. Ja, het omgevingsbeleid is een heel belangrijke horde om te nemen, maar het is nog geen voldongen feit dat die windmolens er dan komen, want aanvullende procedures en onderzoeken zijn nog nodig. Vanwaar dan de haast om die ‘no go’ zo dik aan te zetten, zonder alternatieve optie? Het wekt bij ons de indruk dat dit vooral een politieke, Gorcumse politieke, haast is. De factor tijd werkt ook weer andersom-

Mevrouw Hamann: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik wil graag reageren op de haastige spoed, die zelden goed is. Maar dit is natuurlijk geen haast. We praten al een paar jaar over Avelingen, er zijn al

onderzoeken en we hebben moeten wachten op de resultaten. Ik kan dat geen haast noemen. Als je het zo wilt uitleggen, denk ik dat je de plank volledig mis slaat.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter. Met haast doel ik op de haast om dit besluit te nemen, waardoor wij vorige week werden geconfronteerd met een gecombineerde I&O/B&A-sessie op zo'n belangrijk onderwerp, de haast om vóór de hoorzitting op 11 november een standpunt te hebben over Avelingen. Ja, er is tijd opgegaan aan deze onderzoeken, maar vervolgens missen wij daarin dat grotere plaatje en daarin werkt die factor tijd ook weer andersom. Meerdere fracties hebben aangegeven het RES-bod in stand te willen laten, maar door nu deze locatie te schrappen, met de onzekerheid of de provincie dat ook gaat doen, en zo schimmig te blijven over alternatieven, is er blijkbaar helemaal geen haast. Waarom wordt dit namelijk niet meteen meegenomen in die provinciale afstemming, al is het maar op z'n minst in de onderzoeksfase? Wij krijgen het gevoel dat ons nu een besluit door de strot wordt geduwd over wat we níét willen, om de politieke angel eruit te halen, terwijl we over wat we wél willen nog heel erg vaag blijven, waardoor het tijdspad 2030 steeds onrealistischer wordt.

Daarnaast zou ik aandacht willen vragen voor de rol van onze gemeente hierin. Op de grote opgave zien we dat hogere overheidslagen, Rijk en provincie, een steeds grotere rol naar zich toe trekken. Kijk naar asiel, volkshuisvesting. Ik roep alle stadsbestuurders in deze zaal op om op dit dossier zoveel mogelijk onze eigen gemeentelijke autonomie te voeren. En ja, dat kunt u allemaal uitleggen als "als wij niet willen dat ze op Avelingen komen, dan moet de provincie ons niet dwingen", maar ik vraag u ook om verder te kijken en te beseffen dat de provincie ook kan rekenen en zich realiseert dat de RES-doelen verder weg zijn dan ooit als je Avelingen zo schraapt, en een provinciale aanwijzing dichterbij dan ooit.

Mevrouw Hamann: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Kan mevrouw Van Oversteeg nou eens duidelijk worden? Is zij eigenlijk voor de turbines op Avelingen? Voor de verkiezingen was er een heel ander geluid. Ik proef bij meer partijen een soort van zwalkende standpunten. De afgelopen vier jaar holden ze achter de PvdA-wethouder aan, vervolgens bleek het bij de verkiezingen oei, oei, oei allemaal moeilijk en gingen ze toch maar 'dat' vinden, en nu is het weer allemaal haast en moeilijk. Ik vind het heel onduidelijk. Waar staat het CDA nou eigenlijk voor?

Mevrouw Van Oversteeg: Nou, voorzitter, dan had mevrouw Hamann aan het begin van mijn betoog wat beter moeten luisteren, want daarin heb ik al aangegeven dat wij als CDA niet voor windturbines op Avelingen zijn, maar wel voor het halen van het RES-bod en dat wij daarin een worsteling ervaren. Met deze punten probeer ik die worsteling te nuanceren.

Mevrouw Hamann: Maar mevrouw Van Oversteeg zal toch wel begrijpen dat Gorinchem niet alleen beslist over alternatieven, of wat dan wel. Dat doe je sámen.

Mevrouw Van Oversteeg: Dat klopt, en daar kom ik zo ook nog even op terug.

Mevrouw Hamann: Fijn zo.

Mevrouw Van Oversteeg: Nog even over tijd. Ik refereerde in B&A ook al aan de periode ná 2030. De elektravraag stijgt explosief en daarmee wordt het probleem alleen maar prangender. Die stijgende lijn wordt alleen maar steiler. Als we hiermee nu, niet omdat het technisch of financieel onmogelijk is, maar omwille van het ontbreken van draagvlak, en ja, voorzitter, ondanks het feit dat daar van alles fout is gegaan en niet alleen aan de zijde van de gemeente, beschouwen wij ook dat als een zeer serieuze factor. Maar alleen zeggen wat we níét willen, terwijl we mogelijk niet de luxe meer hebben om deze manieren van duurzame energie af te wijzen. En, voorzitter, ik ben dan toch erg teleurgesteld in het gebrek aan visie hierop. Tijdens de B&A werd naast de schimmigheid enkel nog toegevoegd dat we nieuwe technieken en innovaties nodig hebben. Dat komt op mij over als “we wachten af”. Daarover hadden wij meer verwacht en om die reden zijn we daarin toch teleurgesteld.

Het derde en laatste punt: de verantwoordelijkheid van Gorinchem, onze eigen verantwoordelijkheid als stad. We kennen een mooie bedrijvigheid, die het CDA Gorinchem een warm art toedraagt. Deze bedrijven hebben duurzame energie nodig voor een toekomstige gezonde bedrijfsvoering. Het is daarom een gedeeld belang om hierin samen te werken. Hoewel de verkenning naar windenergie juist startte met initiatief van bedrijven, missen we daarin de verbinding in de afgelopen periode. In de B&A miste ik ook op dit punt visie en daadkracht en daarnaast onze rol als gemeente. We verbruiken veel energie, maar stevenen af op een heel lage deelname in duurzame opwek daarvan. Dit leidt tot afhankelijkheid van de regio en dat vraagt wat van onze houding, van onze samenwerkingsgerichtheid. Waarom nemen we dan nu een ‘no go’-besluit, zonder kleur te bekennen over wat we dan wel gaan doen om de gezamenlijke ambitie te realiseren? Wat doet dat met de onderlinge relatie en bereidheid om in elkaar te investeren?

Op deze plek had ik willen afsluiten met een reactie op de motie die niet is ingediend en waardering voor het inzicht waarvan mevrouw Hamann blijk heeft gegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik wethouder De Boer het woord.

Wethouder De Boer: Dank, voorzitter. Laat ik beginnen met een kleine terugblik op vorige week, maar niet om het debat over te doen. Vorige week hebben we met elkaar het gesprek gevoerd over hoe het college uiteindelijk tot het besluit is gekomen om uit te spreken windenergie op Avelingen onwenselijk te vinden, en dus een ‘no go’ voor te stellen. Daarbij hebben wij aangegeven dat ook wij het dilemma voelen van enerzijds het belang van de energietransitie, het belang om maatregelen te nemen in de energie- en klimaatcrisis en duurzame opwek te realiseren en aan de andere kan de impact die het heeft om op Avelingen, dicht bij de stad, dicht bij natuurgebied en dicht bij de historische binnenstad, windturbines te realiseren. Uiteindelijk zijn we daarbij tot de eindafweging gekomen: niet op deze plek.

Vorige week hebben we de hele avond, bijna drie uur lang, een uitvoerig debat met elkaar gehad over de vraag wat dan het alternatief zou moeten zijn. Ook vanavond hoor ik weer dat de wethouder daar schimmig over zou zijn. Dat trek ik mij toch wel aan. Vorige week heb ik heel duidelijk aangegeven dat ik daar zo mijn redenen voor heb. Eén daarvan is heel simpelweg: er ligt helemaal geen plan voor iets anders. U hebt gezien dat voor

Avelingen een heel traject is doorlopen om tot een onderzoek te komen, om te laten zien of ergens iets kan. Dat ligt er op dit moment voor geen enkele andere locatie. Dat moet je echt opnieuw gaan opstarten. Tegelijkertijd erkennen we allemaal in de gesprekken dat draagvlak en participatie ongelooflijk belangrijk zijn in zo'n proces. Als wij op een nieuwe locatie een traject zouden starten met elkaar, vooropgesteld dat u dat met z'n allen ook wilt, dan hecht ik er echt aan om een zorgvuldig proces in te richten met elkaar, waarin we echt vanaf dag één de omgeving op een goede manier kunnen meenemen. Ik hoor in de discussie dat u heel graag wilt dat het dan zowel gaat over de lasten als de lusten. Daarin hebben we echt nog een slag te maken. Als we nu met elkaar een locatie zouden noemen, staat dat morgen met grote chocoladeletters in de krant en staat bij ons en in Molenlanden wellicht de telefoon roodgloeiend, terwijl we geen pennenstreek daarvan op papier hebben en het gesprek niet kunnen aangaan met de omgeving. Dat vind ik heel ver gaan.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Ik snap dat allemaal wel, maar als je tegelijkertijd weet dat alle plekken al zijn benoemd waar het niet meer kan en dat er een 500 meter-motie is die door iedereen omarmd wordt, dan moet u het toch met mij eens zijn dat er bij wijze van spreken nog maar één gebiedje is te bedenken? Waarom doen we daar dan zo geheimzinnig over? Dat is toch onszelf voor de gek houden. Ik denk dat dat juist heel veel onbegrip oplevert.

Wethouder De Boer: Voorzitter. Dit gesprek hebben we vorige week ook met elkaar gehad. Ik blijf erbij dat ik daar voorzichtig in wil zijn. Tegelijkertijd geven we als college aan absoluut bereid te zijn aan een alternatief te gaan werken. Maar de bal ligt wel echt in de gezamenlijkheid van het RES-verband. Na het besluit dat we hier vanavond nemen, zal ook in het RES-overleg met elkaar het gesprek moeten worden aangegaan over hoe nu verder. Op het moment dat we echt met een nieuwe locatie aan de slag gaan, vraagt dat tijd, het vraagt onderzoek, het vraagt echt een gesprek met elkaar over waar dan wel en wat vinden we daar dan met elkaar van. Het gaat me echt te ver om nu uit de losse pols een locatie te noemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik hoor de wethouder weer een heel procesmatig antwoord geven over wat we dan vervolgens gaan doen. Maar als de wethouder in het raadsvoorstel laat opschrijven dat het college wil vasthouden aan het RES-bod 1.0, dan kan hij toch niet tot een andere conclusie komen dan dat ze óf in Gorinchem-Noord moeten komen, als enig overgebleven aandachtsgebied, óf op Molenlands grondgebied?

Wethouder De Boer: Dat is eigenlijk dezelfde vraag, alleen wat anders geformuleerd. Ik heb mijn redenen gegeven waarom ik het niet aangeef en ik laat het aan u of u dat wel wilt benoemen.

De heer Schefferlie: Maar goed, u heeft in elk geval wel een alternatief binnen de Gorcumse grenzen in gedachten. Dat is wat u uitspreekt. Is het dan niet zo dat de provincie dat nu eigenlijk ook moet weten, of denkt u dat ze de plannen waarin ze dat vastleggen

elke keer opnieuw voor ons gaan aanpassen? Want dit wordt volgens mij binnenkort vastgesteld in de provincie.

Wethouder De Boer: Dat klopt. In het huidige omgevingsbeleid is alleen Avelingen genoemd, door ons aangedragen vanuit de RES. Als je het in de regio met elkaar eens bent over wat een alternatief zou kunnen zijn, zal dat op dat moment voor de provincie aanleiding zijn om het te verankeren in het omgevingsbeleid, als de provincie het daarmee ook eens is tenminste. Het omgevingsbeleid wordt nu vastgesteld, maar net als bij bestemmingsplannen die misschien voor tien jaar worden vastgesteld kunnen er binnen de geldende termijn nog wijzigingen worden aangebracht. Dat traject kun je gewoon gaan doorlopen, als je met elkaar overeenkomt dat dat een alternatief zou kunnen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Kan de wethouder dan uitleggen waarom hij het niet ook als een kans ziet, na overleg met onze partners daarin uiteraard, om dit bij de provincie zo aan te kaarten, juist ook om daarin onze lokale kleur te bekennen? Dat lijkt mij juist zo sympathiek als gemeente, om daarmee ook te kunnen voorkomen dat de provincie daarin een eigen agenda gaat voeren. Want uiteindelijk weten we allemaal dat het ook een spel is van geven en nemen. Op dit moment nemen we alleen maar als Gorinchem, terwijl we wel zeggen dat we ook bereid zijn iets te geven, maar zonder al te zeggen wat.

Wethouder De Boer: Ik hoor wat u zegt. Volgens mij heb ik vorige week in B&A aangegeven dat het ook voor ons als college een dilemma is. Tegelijkertijd hebben we het echt nog niet met elkaar gehad over een eventueel alternatief, dus ik kan ook niet in een gesprek met de gedeputeerde of met de regio zeggen: doe het dan maar dáár. Dat gaat echt veel te snel. Er zit nog geen enkele grondslag onder. Tegelijkertijd vergt het echt een vervolggesprek met elkaar, hier in de raad, maar ook met de RES, over waar dan wel. Ik zou het erg ver vinden gaan om nu al tegen de provincie te zeggen: nou, doe het dan maar daar.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: De worsteling is duidelijk, maar erkent de wethouder dan op z'n minst dat hij er beter aan had gedaan om eerst met onze belangrijkste partner, de gemeente Molenlanden, een lijn te trekken omtrent het alternatief en dan hier een integraal voorstel te doen over de keuzes die worden gemaakt – het schrappen van Avelingen, maar daartegenover een alternatief dat ook gedragen wordt in Molenlanden? Erkent de wethouder dat dat veel beter was geweest?

Wethouder De Boer: Bij Avelingen hebben we natuurlijk te maken met een ander soort traject, ook met andere partners erbij, landelijke partners en de provincie. Dat traject is doorlopen met onderzoeken, die onderzoeken zijn afgerond en alle partners wordt nu gevraagd aan te geven of we verder gaan. Dat is een moment voor ons, als college, om te zeggen: nee, wij hebben de balans opgemaakt en wat ons betreft gaan we in het vervolgproces niet extra geld, capaciteit en tijd stoppen in een locatie waarvan ik ook hier proef dat misschien wel twee derden van de raad dat helemaal niet ziet zitten.

De heer Tekir: Dat is duidelijk, en dat vertelde de wethouder vorige week ook al. Maar mijn vraag is: erkent hij dat hij omtrent een alternatief beter eerst een gedragen lijn had kunnen vinden en dán dit voorstel had kunnen doen? Erkent u dat, ja of nee? Het antwoord is heel simpel.

Wethouder De Boer: Dat was niet het traject dat wij voorstaan.

De heer Tekir: Maar u heeft als wethouder het traject zelf in handen. U doet dit voorstel, daar bent u autonoom in als college. Mijn vraag is heel simpel: erkent u dat het beter was geweest dat u eerst met Molenlanden een alternatieve lijn had gevonden, een denkrichting, en dan dit voorstel had gedaan?

Wethouder De Boer: De tijdsdruk zit hem in het proces met de provincie. Omdat wij Avelingen als locatie niet willen, willen wij richting de provincie een duidelijk signaal afgeven. Als dat niet had gespeeld, was de kans best groot geweest dat je dan eerst met elkaar om de tafel was gaan zitten om daarop misschien een breder voorstel te formuleren. In de tijd is dat in dit geval niet de realiteit. Daarom kan ik uw theoretische vraag niet beantwoorden.

De heer Tekir: Voorzitter-

De voorzitter: Ik denk dat het punt nu wel gemaakt is. Gaat het echt om een ander punt?

De heer Tekir: Ja. Is het dan niet wijzer, als het proces ons hiertoe noodzaakt, dat we ook richting de provincie uitspreken dat wij nog geen gedragen alternatief hebben met onze belangrijkste partner, dat we daar samen nog een verkenning naar doen en dat we dit voorstel nu even van tafel vegen, om er later op terug te komen? Is dat niet wijzer, om dit voorstel nu aan te houden?

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, ik zou daar graag een aanvulling op willen geven. Ik hoor ook een verkeerde interpretatie van mijn interruptie door de wethouder. Ik bedoelde daarmee niet dat we al bij de provincie moeten aangeven: dit is klip-en-klaar het alternatief dat we aandragen. Maar het antwoord waar u naar op zoek bent staat gewoon in uw RES. We hebben een aantal zoekgebieden aangewezen, die zijn afgefallen, om welke reden dan ook, maar we hebben ook een aantal aandachtsgebieden. Is dat al helemaal ingekleurd, weten we daar alles van? Nee. Willen we onze RES-doelen halen? Ja, en daarom gaan we hier met al onze partners verder over in gesprek.

Wethouder De Boer: Volgens mij komt dat goed overeen met wat ik al aangaf en het staat ook in de RES. De aandachtsgebieden zijn in eerste instantie bedoeld voor het traject 2050 wellicht, of als bijvoorbeeld zoeklocaties niet door zouden gaan. Dat is wat we nu op papier hebben met elkaar, wat ook in participatie tot stand is gekomen. Dus het lijkt mij een logisch uitgangspunt om er verder met de partners over door te spreken.

Mevrouw Van Oversteeg: Wil de wethouder dat dan ook in de provinciale hoorzitting inbrengen?

Wethouder De Boer: Bij de provincie zullen wij een tweetal dingen duidelijk aangeven, een drietal eigenlijk: dat wij als Gorinchem een windpark op Avelingen onwenselijk

vinden, dat wij onverkort willen vasthouden aan de ambitie van de RES, dat wij heel graag met onze RES-partners en samen met de provincie het gesprek willen voeren over waar dan wel en dat wij ook bereid zijn daarnaar binnen het Gorcumse grondgebied te zoeken.

Mevrouw Van Oversteeg: Dat is een schimmig antwoord, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat over dit punt nu voldoende is gedebatteerd. Er kunnen opnieuw vragen gesteld worden, maar dan krijgt u hetzelfde antwoord. Dit is vanuit het college even wat het is. Ik verzoek de wethouder zijn beantwoording te vervolgen.

Wethouder De Boer: Dank, voorzitter. Er zijn veel opmerkingen gemaakt over verschillende soorten alternatieven. Omwille van de tijd zal ik niet op alles ingaan. Door de VVD is een concrete vraag gesteld over een heel oud amendement, uit 2017 volgens mij. Goed dat u hem van tevoren had doorgestuurd, zodat ik er even naar heb kunnen kijken. In het amendement wordt gevraagd veel ruimer te gaan kijken, ook in de historische binnenstad, naar mogelijkheden om zonnepanelen toe te passen. Het amendement is weliswaar aangehouden, maar ik heb begrepen dat teksten uit het amendement inmiddels letterlijk onderdeel uitmaken van het welstandsbeleid. Sinds ik wethouder ben krijg ik best wat mailtjes van bewoners uit de binnenstad die tegen dat vraagstuk aanlopen, waarvan we nu merken dat we best al wat verder kijken wat er mogelijk is en heel goed meedenken met mensen over hoe het wel zou kunnen: bepaalde typen panelen die precies de kleur hebben van de woning, toch wat verdiepte panelen, zodat je ze niet vanaf straatniveau ziet, enz. Dus we proberen echt zo goed mogelijk mee te kijken met woningeigenaren wat er wel kan. Tegelijkertijd zijn we natuurlijk ook trots op de historische vesting met elkaar en gaan we niet voor verloedering zorgen in dat aanzien. Dus op het moment dat er heel duidelijk in het aangezicht panelen komen, dus bijvoorbeeld blauwe panelen op rode pannen, dat hebben we dan liever niet in het historisch aangezicht, maar we denken echt heel goed mee met bewoners wat er wel zou kunnen.

Een aantal vragen zijn gesteld over lokaal eigendom; het amendement van D66 gaat daar ook over. Laat ik eerst op het amendement reageren. Het amendement gaat eigenlijk uit van een 'go'-scenario en het zal u niet verrassen als ik zeg dat dat niet in lijn is met de manier waarop het college in dit vraagstuk staat. Ik voel in die zin wel met u mee, als u zegt dat lokaal eigendom in z'n algemeenheid belangrijk is. Dat hoor ik ook breed in de raad. U zegt eigenlijk allemaal: of het nu op Avelingen is of in andere trajecten, we willen het bij energieprojecten met elkaar hebben over de lasten en de lusten. Je kunt daar ook verschillende ideeën over hebben, van: wat is nu lokaal eigendom, moeten bewoners of bedrijven dan echt eigenaar zijn van de molen, of moeten ze het rendement krijgen, of moeten ze juist de kilowatturen kunnen krijgen, of wil je een lokaal gebiedsfonds? Er zijn best wel veel vormen in. Ik wil best eens inzichtelijk maken welke varianten daarin zijn en wat goede voorbeelden zijn in het land. Misschien moeten we gewoon eens met z'n allen in een busje stappen en wat voorbeelden gaan bekijken, om een goed beeld te krijgen van de manier waarop we dat zouden kunnen invullen.

De heer Tekir: Is de wethouder bereid al die varianten uit te werken en beschikbaar te stellen aan de raad? In de basis is dat ook wat wij in ons amendement vragen.

Wethouder De Boer: Ten aanzien van lokaal eigendom wil ik daar zeker mee aan de slag. Hoe wij tegenover het amendement ‘an sich’ staan, moge duidelijk zijn. Mochten er nog openstaande vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

De heer Tekir: Ik heb inderdaad nog een openstaande vraag, namelijk hoe uw evenknie heeft gereageerd op deze move vanuit Gorinchem. U zult hem ongetwijfeld hebben gesproken.

Wethouder De Boer: In z’n algemeenheid zijn we in de RES-regio en in de regio goed met elkaar in gesprek. Dat neemt niet weg dat door onze RES-partners duidelijk is gemaakt dat zij het jammer vinden dat Avelingen niet doorgaat. In Gorinchem hebben we met elkaar de RES vastgesteld waar de zoeklocaties in stonden, en dat schept ook verwachtingen naar onze partners. Ik kan me dan ook wel iets voorstellen bij die teleurstelling en ik betreur het ook dat het zo is gelopen.

De heer Tekir: Die teleurstelling kunnen wij ons ook voorstellen, daar waren we al bang voor. Zou u niet met de provincie kunnen delen dat onze partner hierin is teleurgesteld en kunnen vragen of zij ons de tijd wil geven om dit onderling uit te werken tot een alternatief?

Wethouder De Boer: In december gaat de provincie het omgevingsbeleid vaststellen en in de huidige situatie staat daar Avelingen in. Mevrouw Van Oversteeg heeft al aangegeven dat dat niet zo’n ramp is. Tegelijkertijd: op het moment dat daar initiatieven komen, of dat daar een traject wordt doorlopen door het resterende aantal partners, of een marktpartij, die aangeeft van: hé, we hebben die rapporten eens gelezen, doe mij er maar twee-

De heer Tekir: Maar het lijkt mij dat de provincie ook niet iets wil doordrukken bij gemeenten die nog geen overeenstemming hebben bereikt over een alternatieve invulling van die energiestrategie. Dan is het in bestuurlijk Nederland toch normaal dat we een gezamenlijk verzoek doen van: geef ons gewoon nog meer tijd en neem even geen besluit over Avelingen? Bent u bereid dat te gaan doen? ‘Nee’ heb je, ‘ja’ kun je krijgen.

Wethouder De Boer: Nee, voorzitter. Wij maken als college een hele duidelijke keuze om met elkaar het traject te stoppen op Avelingen. Over specifiek Avelingen zouden wij graag het gesprek hebben met de provincie, omdat die juist ook uit het omgevingsbeleid verdwijnt.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, ik zie hierin ook wel een kans ontstaan. Ik heb de bijdragen van de collega-fracties even op me in laten werken en meerdere hebben aangegeven dat ze niet tegen wind zijn en op zoek willen gaan naar alternatieven. Dan zou de wethouder dit toch ook als kans kunnen omarmen, door te zeggen: we willen Avelingen echt niet – volgens mij is daar heel breed draagvlak voor, ook in deze raad –, maar het is ons ook wat waard om dat RES-doel te halen en daarom stel ik u dit proces voor? En dat we dan ook gezamenlijk als raad zeggen: we hebben daar al een besluit in genomen, namelijk in de RES, en dat is waar we op gaan voortborduren.

De heer Tekir: Voorzitter, aanvullend: als we voor die zorgvuldige route kiezen, is zelfs D66 bereid om het amendement vanavond te laten vervallen, want dan gunnen we u een zorgvuldig traject waarin we bouwen aan vertrouwen binnen onze regio en samen met de provincie optrekken in een alternatief dat werkt en waarmee we de realisatie van de klimaatdoelen zeker stellen. Dat zeg ik u toe, nu u.

De heer Houtepen: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Houtepen.

De heer Houtepen: Ik wil daar graag even op inhaken, want er lijkt nu een discussie te ontstaan alsof we alleen ‘nee’ zouden kunnen zeggen tegen Avelingen als we al een alternatief hebben, maar ik denk toch echt dat we Avelingen als Avelingen moeten beoordelen. Een slecht idee blijft gewoon een slecht idee, ondanks dat er misschien wel geen alternatief gevonden wordt in de komende jaren.

Mevrouw Van Oversteeg: En dus het RES-bod niet wordt gehaald.

De voorzitter: Daarover kan verschillende gedacht worden. De reactie van de wethouder en daarna gaan we weer door naar het volgende punt.

Wethouder De Boer: Voorzitter. Ik had het niet beter kunnen formuleren. Zo zit ik er zelf ook in, en het college eveneens. Ook als wij besluiten te stoppen met Avelingen, zijn er volgens mij nog steeds boordevol alternatieven mogelijk en daarover zullen we met elkaar in RES-verband het gesprek moeten voeren: hoe nu verder en wat zouden uw alternatieven kunnen zijn, zodat we te zijner tijd ook een voorstel kunnen doen aan de raden waarmee we ons bod wel kunnen halen. Ook wij voelen als college die verantwoordelijkheid en daarom willen wij dat RES-bod ook echt blijven hanteren. Op Avelingen ging het om vier grote windmolens. Laten we gaan kijken wat alsnog de mogelijkheden zijn bij ons, en in gesprek met Molenlanden. Ik ben niet zo pessimistisch te denken dat het op geen enkele manier mogelijk is ons RES-bod te halen. Volgens mij ben ik hiermee aan het einde van alle vragen gekomen.

De voorzitter: Dan kijk ik rond: is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer Tekir: Wij hebben behoefte aan een schorsing, voorzitter.

De voorzitter: Hoe lang wenst u te schorsen?

De heer Tekir: Maximaal tien minuten, inclusief sanitaire stop.

De voorzitter: Goed. De vergadering is voor tien minuten geschorst (00:15 uur)

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (00:32 uur). Ik stel vast dat er behoefte is aan een tweede termijn. Ik verzoek u wel die heel kort te houden. De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. We vinden het jammer dat de handreiking die we hebben gedaan om nog eens met de provincie in overleg te treden, om tijd te winnen en tot een zorgvuldige uitkomst te komen, niet is aangenomen. Dan blijft het voorstel dat vanavond is gedaan staan, waarmee de realisatie van de RES-doelen in zwaar weer komt. Voor D66 staat die realisatie van de RES-doelen voorop, niet de locatie waar eventuele windparken zouden komen, maar de realisatie van onze klimaatdoelstellingen. Daarop is het amendement ook gestoeld, waarin we vragen een volgende fase in te gaan op basis van de financiële en technische haalbaarheid die nu is geconcludeerd. We vragen ook nadrukkelijk een en ander nog uit te zoeken en geen conclusies te trekken op basis van een halve, niet representatieve draagvlakmeting waarin alleen de lasten zijn voorgehouden en niet de lusten. Ik wil dat verzoek nogmaals doen aan deze raad, omdat ik merk dat de behoefte daaraan heel sterk aanwezig is.

De voorzitter: Dat hebt u in eerste termijn ook al uitgebreid toegelicht. Zijn er nog punten die u nog níet benoemd hebt waarop u in wilt gaan?

De heer Tekir: Ja, dat we bij instemming met een voorwaardelijke ‘go’ eigenlijk een ‘go’ geven op de vervolgfase, waarmee we zeggen: gooi niet je oude schoenen weg voordat je betere hebt. Die overweging zou ik alle collega-fracties nog willen meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Houtepen.

De heer Houtepen: Voorzitter, ik doe het even vanaf mijn plaats, omdat het niet heel veel is. Nogmaals willen wij zeggen dat wij de wethouder volgen in zijn redenering. Twee dingen willen wij nog even aanhalen. Allereerst de individuele maatregelen die nu op papier niet meetellen in de RES, maar wij denken wel dat die in het verlengde meewerken. We weten natuurlijk niet hoe er in de toekomst over gedacht zal worden in Den Haag en daarnaast zal het allicht als verzachtende omstandigheid meewerken mochten we toch onverhoopt de RES-doelen niet halen. Ik hoorde een collega zeggen dat het niet zo kan zijn dat we minder duurzame energie opwekken dan we verbruiken. Nou, daar helpt dit natuurlijk ook in. Het leidt meteen tot mijn tweede puntje: de toezegging van de wethouder op het amendement wat ik noemde. Fijn dat de wethouder aangeeft dat hier inmiddels wel beter naar gekeken wordt, maar we zouden toch echt willen oproepen om hierover wat actiever te informeren, want wij merken, maar het blijkt ook uit de mailtjes waaraan de wethouder refereert, dat bewoners er gewoon nog niet bekend genoeg mee zijn in onze binnenstad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. Allereerst over het zoekgebied Avelingen. Mevrouw Hamann interrompeerde mij daarop en daarom benadruk ik nogmaals dat wij ook gevoelig zijn voor het ontbreken van elk draagvlak daarvoor. Wij vinden dat een heel belangrijke factor. In ons verkiezingsprogramma hebben wij ook opgeschreven hoe belangrijk wij het vinden om een betrouwbare overheid te zijn. Daarom zijn we daar ook niet voor.

Nog even een korte beschouwing naar aanleiding van zonet. Wij vinden het heel belangrijk om de RES-doelen te halen, maar wij achten dat onwaarschijnlijk, omdat we vanavond nog geen begin van een oplossing hebben gehoord. Dat baart ons heel veel zorgen. Daarom vragen wij toch open te staan voor die verkenning langs de A27, om twee redenen. Eén: wij zien daar echt een kans om succesvoller te zijn richting de provincie om Avelingen ook daadwerkelijk te schrappen. Volgens mij is dat iets waarvoor vanavond breed draagvlak is gebleken. Ja, wij vinden ook dat wij daar een heel zorgvuldig proces in moeten voeren, maar laten we ook met elkaar afspreken om niet bij elk zuchtje tegenwind te buigen. De tweede reden waarom ik het belangrijk vind dat uit te spreken, is om zo gezamenlijkheid met onze belangrijkste partner, Molenlanden, te tonen. Daarmee laat je ook zien dat we samen in de wedstrijd zitten en dat het ons allebei wat mag kosten.

Ik sluit af met hoe wij straks zullen stemmen. Wij zullen voor dit voorstel stemmen, maar wel met een zwaar gemoed, want het valt me tegen dat ondanks de toenaderingen die ik heb geprobeerd te zoeken bij de wethouder, geen enkele toenadering terugkomt. Ik probeer er vertrouwen in te houden dat wat hij in het raadsvoorstel heeft laten opstellen om de RES-doelen te halen zal lukken, maar ik zal hem daar wel heel nauwgezet op volgen.

Mevrouw Hamann: Voorzitter, ik heb een vraag voor mevrouw Van Oversteeg. Heeft zij contact met het CDA in Molenlanden over die A27?

Mevrouw Van Oversteeg: Nee.

Mevrouw Hamann: Nou, dat zou dan eens kunnen, zou ik zeggen.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Vanwege alle onzekerheden uit het rapport en de zekere schade aan dit unieke natuurgebied, in combinatie met een verrommeld optisch beeld, met name ook naar aanleiding van de meanderende rivier langs onze vestingstad, steunen wij het raadsvoorstel voor een 'no go' op Avelingen. Dat neemt niet weg dat we ons bod moeten uitvoeren en daarvoor ons best zullen moeten doen. De RES geeft aan dat het regionaal is, dus het is geen ding van Gorinchem alleen, maar ook van onze partners in de regio. Daarbij roepen wij op om samen te werken en samen te onderzoeken wat mogelijk is en hoe we daarin creatief aan de slag kunnen gaan en ook alle innovativiteit kunnen toepassen. Van belang is daarbij dat we uitgaan van geldende wet- en regelgeving. Zolang er geen geldende wet- en regelgeving is, roepen wij ook op om onze eigen voorwaarden, onze eigen eisen, op te stellen en die met elkaar te bespreken. Dat willen we dan zeker ook doen met onze RES-partners. We zien ernaar uit dat we nog steeds ons RES-bod gaan halen. Gezamenlijkheid geldt daarbij als uitgangspunt.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Omwille van de tijd zal ik het kort houden. Wij sluiten ons helemaal aan bij de woorden van D66, en dat zal vast niet als een verrassing komen, aangezien wij samen met D66 het amendement hebben ingediend.

De voorzitter: Dank u wel. Ik neem aan dat dit voldoende is voor de tweede termijn. Dan geef ik graag namens het college wethouder De Boer het woord.

Wethouder De Boer: Voorzitter. Natuurlijk ga ik met alle plezier het gesprek aan met de raad, maar in tweede termijn heb ik vooral beschouwingen van raadsleden gehoord op het onderwerp en daaruit heb ik geen concrete vragen kunnen destilleren.

De voorzitter: Het waren inderdaad meer reflecties en daar hoeft u niet op te reageren, bij voorkeur niet zelfs, gezien het tijdstip!

We gaan over tot stemming, eerst over het amendement, daarna over het raadsvoorstel.

Amendement A2 wordt in stemmen gebracht en met 20 tegen 4 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de fracties van CDA, ChristenUnie/SGP, Democraten Gorinchem, Gorcum Actief, SP, Stadsbelang en VVD.

Voor hebben gestemd de fracties van D66 en PvdA.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt in stemming gebracht en met 20 tegen 4 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de fracties van CDA, ChristenUnie/SGP, Democraten Gorinchem, Gorcum Actief, SP, Stadsbelang en VVD.

Tegen hebben gestemd de fracties van D66 en PvdA.

De voorzitter: Dan geef ik mevrouw Hamann nog even het woord over de stemming over het vorige agendapunt.

Mevrouw Hamann: Ja, voorzitter. Ik had per abuis het verkeerde knopje ingerukt, in de veronderstelling dat het amendement in stemming was. Hert ging echter over het raadsvoorstel en daar zijn wij uiteraard voor.

De voorzitter: Het wordt opgenomen in de notulen.

Dames en heren. Zojuist heb ik even conclaaf gehad met de fractievoorzitters over de vraag: hoe nu verder? Op de agenda staan nog twee punten waarover in principe uitgebreid gesproken zou kunnen worden. Dat gaan we niet doen. Het is echter wel van belang agendapunt 8.e vanavond te behandelen en ik zal zo meteen uitleggen welke afspraak we daarover hebben gemaakt. Agendapunt 8.f, de turap, zal worden doorgeschoven naar de volgende vergadering, zijnde de begrotingsvergadering. Zo meteen behandelen we nog wel even agendapunt 9, maar dat betreft alleen begrotingswijzigingen en zal niet al te spannend zijn.

8e. Bestrijding energiearmoede ([2022-826404](#))

De voorzitter: Dames en heren. Ten aanzien van dit voorstel hebben we zojuist het volgende afgesproken. Bij dit agendapunt zullen twee moties worden ingediend. De

indiener daarvan zal toelichten waarom het van belang is achter die moties te gaan staan. Vervolgens zal vanuit het college een reactie worden gegeven op de moties, waarna zal worden overgegaan tot stemming. Ik neem aan dat u daarmee kunt instemmen. Dat is het geval, stel ik vast. Het woord is aan de heer Koçak.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Alvorens op de moties in te gaan wil ik het volgende opmerken. Met belangstelling heb ik het voorstel gelezen. We gaan vijf ton reserveren en dat gereserveerde bedrag is met name bedoeld voor inwoners met een inkomen tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm. Dat begrijp ik en daar sta ik ook achter, maar ik ga er wel liefdevolle kanttekeningen bij plaatsen.

Dit is naar onze mening geen voorstel om de bestrijding van energiearmoede aan te pakken. Andere gemeenten hebben heel veel beleid opgesteld waar integraal heel veel energiebesparende maatregelen in zitten. Ik stel daarom voor er nog vijf ton bij te doen en het gereserveerde bedrag dus te verhogen tot 1 miljoen euro. Neem daarna asjeblieft de tijd en kom met een integrale aanpak met energiebesparende maatregelen. We zijn al bezig met heel veel activiteiten, maar als aanvulling hebben wij nog de volgende suggesties. Denk bijvoorbeeld aan het verruimen van energiecoaches, zodat de komende drie jaar in samenwerking met POORT6 alle huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm huisbezoek kunnen krijgen voor energiebesparende maatregelen. Denk aan witgoedregelingen, waarbij gratis een wasmachine en koelkast kunnen worden verstrekt met energielabel. Als we lef hebben, moeten we dat ook doen. Daarom stel ik voor er vijf ton bij te doen en die te dekken uit de algemene reserve of de reserve sociaal domein.

En dan nu de moties. De eerste motie over energietoeslag voor studenten zal ik mogelijk straks meteen alweer intrekken. Ik ben er vanavond namelijk achter gekomen dat Avres ook energietoeslag toekent voor studenten. Dat was voor mij een positieve verrassing. Daarbij kan de wethouder misschien toegeven dat het met de communicatie misschien mis is gegaan, want we hebben geen raadsinformatiebrief hierover gehad en we hebben ook niet in de krant kunnen lezen dat Avres ook studenten een energietoeslag toekent. Vraag hierbij is wel of de studielening ook als inkomen gezien wordt voor onze studenten en of de voorwaarden van bijzondere bijstand ook geldig zijn voor energietoeslag. Als ik daarop positieve antwoorden kan krijgen, ben ik bereid de motie weer in te trekken.

De tweede motie hangt samen met het voorstel dat ik zojuist deed om het bedrag van vijf ton te verhogen tot 1 miljoen euro. Neem de tijd om er in ieder geval een beleid van te maken. Zorg daarom dat u met een integraal, zorgvuldig plan van aanpak komt voor de bestrijding van energiearmoede. Dit is volgens ons echt geen voorstel om de bestrijding van energiearmoede aan te pakken. Anderzijds zijn we er wel voor dat ook energietoeslag toegekend wordt voor inwoners met een inkomen tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm.

De heer Van der Meijden: Voorzitter, mag ik een punt van orde maken?

De voorzitter: Dat mag u.

De heer Van der Meijden: Zou u de vergadering anderhalve minuut willen schorsen?

De voorzitter: Anderhalve minuut?

De heer Van der Meijden: Ja, sorry.

De heer Koçak: Goed idee, voorzitter!

De voorzitter: Oké, dat kan. Ik schors de vergadering (00:50 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (00:52 uur). De heer Koçak heeft het woord.

De heer Koçak: Voorzitter. Het late tijdstip op de avond, of nacht, maakte mij wat balorig. Excuses voor mijn onduidelijkheden. De beide moties die ik zojuist heb toegelicht zal ik nu indienen, in afwachting van de reactie van het college. Vervolgens wil ik mijn voorstel tot verhoging van het bedrag met vijf ton intrekken, zij het wel met het verzoek aan het college aan te geven hoe het denkt over een integrale aanpak voor de bestrijding van energiearmoede. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college. Dit voorstel, nogmaals, is geen bestrijding van energiearmoede. Dit is wat mij betreft de eerste termijn.

Motie M5: Energietoeslag voor studenten

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 20 oktober 2022;
stelt voor:

- de energietoeslag toe te kennen aan iedereen die een woning huurt en in de groep valt met een inkomen tot 130% van het bijstandsniveau;
- niet af te wachten of studenten in de knel raken en hen dan de optie voor bijzondere individuele bijstand aan te bieden;
- studenten die zelfstandig een woning huren primair te zien als huurders die ook te maken hebben met een toenemende energiekosten, in plaats van hen primair als studenten te zien;
- de groep studenten die zelfstandig een woning huren ook de energietoeslag toe te kennen;
- hierbij worden de volgende voorwaarden minimaal in acht genomen (zoals vastgesteld door de Rijksoverheid):

u heeft de Nederlandse nationaliteit of daaraan gelijkgesteld.

u bent minimaal 21 jaar.

het energiecontract staat op uw naam.

u verdient maximaal 130% van het bijstandsniveau.

Ali Koçak, PvdA

Tom van der Meijden, D66.

En gaat over tot de orde van de dag

Motie M6: Multidisciplinaire aanpak energiearmoede

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 20 oktober 2022;
verzoekt het college:

- op korte termijn te inventariseren welke huishoudens ondanks alle maatregelen toch energiearmoede ervaren;
- hiervoor zo spoedig mogelijk een eenvoudige regeling te publiceren op de website en de gemeentelijke pagina's. Daarnaast verzoeken we het college proactief bewoners te benaderen d.m.v. bijvoorbeeld een deur-aan-deur-folder-verspreiding of bushokadvertentie;
- een multidisciplinaire aanpak voor het tegengaan van toekomstige energiearmoede te ontwikkelen (een goed voorbeeld is De Arnhemse Aanpak Energie Armoede 2020- 2023);*
- dit plan voor te leggen aan de raad in het voorjaar van 2023.

*<https://www.arnhemsekoerier.nl/nieuws/algemeen/145725/arnhemse-aanpak-energiearmoede>

Ali Koçak, PvdA

De voorzitter: De twee moties zijn ingediend en ik begrijp dat u even wacht op de reactie vanuit het college. Daarna geef ik u een minuut schorsing en dan kunt u even bepalen of u de moties al dan niet handhaaft.

Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ook in het college zijn er nu een aantal verwarde personen, onder wie ik. De heer Koçak heeft ons echt in opperste staat achtergelaten!

Het voorliggende voorstel pretendeert niet een complete aanpak van de energiearmoede te zijn. Het voorstel gaat net over dat stukje tussen 120% en 130% waarvoor we maatwerk willen gaan leveren om de energiearmoede aan te pakken, en dat kunnen verschillende dingen zijn. Er gebeurt namelijk al heel veel in Gorinchem. Ik ben zelf van de week bij een inloop geweest waar echt iedereen die ook maar iets met energie of armoede te maken had aanwezig was: Avres, POORT6, Natuurcentrum, de energiecoaches, nou ja, noem maar op. We zijn dus al volop bezig met die integrale aanpak en wij zullen u zo snel mogelijk een overzicht geven van wat er allemaal al gebeurt. In uw motie hebt u als tip de Arnhemse aanpak vermeld. Ik heb daar even naar gekeken en kan u zeggen dat wij dat eigenlijk allemaal al doen. Er zit niks nieuws in, sterker nog: ik denk dat wij méér doen. Er wordt dus aan gewerkt. Er wordt ook outreachend gewerkt met karren waarmee men naar de mensen toe gaat en de mensen zaken aanbiedt. Daarbij kijken we vooral naar de wijken waar het het meest nodig is. Uit de cijfers blijkt dat dat Gildewijk, Haarwijk en centrum zijn. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor het volgend jaar en daar krijgt u informatie over. Dit is het korte antwoord op de motie ‘Multidisciplinaire aanpak energiearmoede’.

De motie over de studenten. In de beantwoording van de schriftelijke vragen van de Partij van de Arbeid hierover hebben wij geprobeerd aan te geven dat wij ons in Gorinchem niet zozeer aan het advies van de VNG willen houden, maar dat eigenlijk ook open willen stellen voor studenten. En inderdaad: Avres heeft dat nu ook z’n website staan. Ook bij het stukje tussen 120% en 130% waarover dit voorstel gaat zullen wij geen studenten uitsluiten. Wij zien daar geen enkele reden voor. Zodra een student in de doelgroep valt en zelfstandig een huis huurt – een woonhuis zal een student misschien niet zo gauw hebben –, kan hij hiervoor in aanmerking komen en wordt hem of haar hetzelfde maatwerk geboden.

De heer Koçak: Weet de wethouder zeker dat bij studenten geen beperkingen worden toegepast wat betreft aanvragen voor energietoeslag, zoals dat Avres de studieleningen als inkomen ziet?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het is wel weer heel technisch. Je kunt als student lenen tot 900 euro en dan wordt dat, zeg maar, verrekend met. Maar..., hoe was het ook alweer?, ik ben het even helemaal kwijt- Het is gewoon een heel technisch verhaal en ik kan u dat vanavond niet uitleggen, het spijt me wel. Volgens mij komt het erop neer dat er geen uitsluitingsgrond is op het moment dat een student in de lage-inkomenscategorie valt. Als u wilt, zal ik u het hele technische verhaal doen toekomen, om u daarvan te overtuigen.

De heer Koçak: Nog een vraag, voorzitter. Kunnen ook studenten met een inkomen tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm een energietoeslag aanvragen?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Zij kunnen hetzelfde maatwerk krijgen als alle andere mensen die in die categorie vallen.

De voorzitter: De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Begrijp ik de wethouder goed als ik zeg dat dit een ondersteuning is van het beleid? Dan hebben we de waarborg voor de Partij van de Arbeid en D66 dat we u bestuurlijk de opdracht geven om het zonder beperkingen aan die studenten te geven en dan zegt u: ja, dat werkt. Dan hoeven we de techniek niet uit te werken, hebben wij een bestuurlijke toezeggingen en kunt u doorgaan met wat u aan het doen bent.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Sterker nog: we doen het al.

De heer Van der Meijden: Ik hoorde de wethouder eerder vanavond zeggen dat ze ‘overbodig’ heel flauw vindt, dus ik ga ervan uit dat het dan aanbeveling ondersteuning beleid is.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Maar dan moet u wel ophouden met allemaal overbodige moties in te dienen. Dat is dan wel een vereiste.

De voorzitter: Kan ik concluderen dat beide moties zijn ingetrokken?

De heer Van Willigen: Voorzitter, mag ik nog wat aan de wethouder vragen?

De voorzitter: Dat kan.

De heer Van Willigen: Ik weet hoeveel moeite gedaan wordt door de ambtelijke organisatie en de gemeente om de mensen te bereiken, maar toch ben ik vorige week tot mijn verbazing geconfronteerd met drie gezinnen die niet op de hoogte waren van de 120/130%. Ze kusten me bijna! Op de een of andere manier slagen we er kennelijk nog steeds niet in om bepaalde doelgroepen te bereiken. Als we blijven doen wat we altijd doen, krijgen we ook wat we krijgen. Ik weet ook de oplossing niet, maar we bereiken blijkbaar nog steeds niet iedereen om ze op de hoogte te brengen van de mogelijkheden.

De voorzitter: Die oproep is gehoord en bezien zal worden hoe daarmee verder wordt omgegaan. Ik wil nu graag uitsluitsel over de twee moties. Mijnheer Koçak.

De heer Koçak: Ik wil graag een schorsing, voorzitter.

De voorzitter: Ik heb net gezegd ‘een minuut’, dus: go! (01:00 uur)

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (01:02 uur). De heer Koçak heeft het woord.

De heer Koçak: Voorzitter. U wilde uitsluitel over onze moties. Over de motie ‘Energietoeslag voor studenten’ willen wij graag de bestuurlijke toezegging hebben dat er geen beperkingen zijn voor studenten die een energietoeslag willen aanvragen. Als er geen toezegging komt, willen we motie handhaven. De tweede motie zullen we ook handhaven.

De voorzitter: Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik heb het technische verhaal ingefluisterd gekregen in mijn ene oor. Als een student die een beurs krijgt en niet het volledige bedrag neemt, maar bijvoorbeeld 300 of 500 euro, een aanvraag zou indienen voor ondersteuning in het kader van de energiearmoede, wordt ervan uitgegaan dat je eigenlijk ongeveer 900 euro zou kunnen lenen. Dat doe je dan niet, maar dat zou je kunnen doen. Daar wordt dan naar gekeken, en dat is op zich geen probleem, omdat je dan nog steeds in de categorie zit die een aanvraag kan doen. Alleen als je er dan ook nog bij werkt, heb je een probleem, want in wezen heb je die 900 euro dan wel niet, maar daar wordt dan wel mee gerekend. Ik weet niet of ik dat kan oplossen, maar misschien komt het ook wel niet zo heel vaak voor, dat weet ik gewoon niet. Dat is in ieder geval de technische uitleg. Of dat een belemmering is, weet ik niet. Néé, het is geen toezegging, zoals ik hier hoor fluisteren-

De voorzitter: Mensen, dit gaat allemaal weer heel erg lang duren. Volgens mij is de strekking van het verhaal in ieder geval helder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Op deze uitzondering na, waarvan ik niet weet of we die belemmering weg kunnen nemen, en ik denk ook niet dat het om heel veel studenten in Gorinchem gaat, zijn er verder volgens mij geen belemmeringen.

De voorzitter: Ik begrijp van de heer de heer Koçak dat hij de motie dan handhaaft. Dat betekent dat we twee moties hebben en een raadsvoorstel. Aan de orde is de stemming, allereerst over motie M5, ‘Energietoeslag voor studenten’.

De motie wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 11 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de fracties van ChristenUnie/SGP, SP, Stadsbelang en VVD, alsmede de heer Bahlmann.

Voor hebben gestemd de fracties van CDA, D66, PvdA en Democraten Gorinchem, alsmede mevrouw Hamann.

De voorzitter: Aan de orde is motie M6, ‘Multidisciplinaire aanpak energiearmoede’.

De motie wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 10 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de fracties van ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, SP, Stadsbelang en VVD.

Voor hebben gestemd de fracties van CDA, D66, PvdA en Democraten Gorinchem.

De voorzitter: Dan breng ik het raadsvoorstel in stemming. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Als ik om me heen kijk, hebben we hier ondertussen ook behoorlijk last van energiearmoede. Ik stem van harte in met de intentie van het college om een substantiële inzet te plegen. Aan het begin van de avond hebben we gehoord hoeveel nood er is, ook bij de voedselbank. Wat ik wel een beetje lastig vind, is dat het voorstel een beetje op twee gedachten lijkt te hinken: enerzijds een generieke maatregel, want in de raming wordt uitgegaan van een bereik van 70% van de mensen tussen 120% en 130%, waarbij gerefereerd wordt aan een toeslagbedrag van 1300 euro, aan de andere kant een maatwerkregeling waarbij ingezet wordt op de mensen die daadwerkelijk grote problemen hebben als gevolg van gestegen energiekosten. Ik denk dat het goed is daarin een duidelijke keuze te maken in de uitwerking.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een hele mooie bijdrage voor me, geschreven en wel, maar ik zal me beperken tot de essentie, om iedereen blij te stemmen. Ja, D66 denkt dat we nog meer hadden kunnen doen, maar ik ben op zich heel tevreden met de uitwerking van dit raadsvoorstel, in de zin dat het college hiermee goede stappen voorwaarts zet. Daarvoor complimenten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Dank. Je zit bijna langer als Gorcums raadslid dan als premier in het Verenigd Koninkrijk tegenwoordig, maar vooruit. Heel positief over het voorstel, fijn dat zo snel geschakeld kan worden door het college. We hadden misschien op iets meer gehoopt, maar blijkbaar gebeurt er al heel veel. In lijn met wat de heer Van Willigen zei, roep ik u op daarover vooral te communiceren. Ik zag van de week iets op Twitter van de heer De Boer, dat er blijkbaar een soort Gorcums Klusteam is. Nou, draag dat vooral uit en zegt het voort. Dus van harte instemming met dit voorstel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Dank, voorzitter. Ook wij gaan van harte instemmen en wij dagen het college ook nog uit om wel de grenzen van de AVG, die soms belemmerend kan werken bij het bereiken van mensen, heel nadrukkelijk op te zoeken, want de AVG is bedoeld om mensen te beschermen en deze maatregel is ook bedoeld om mensen te beschermen. Dus zoek alstublieft de grenzen van de AVG op, om de mensen alsnog te kunnen bereiken.

De voorzitter: Niemand wenst meer het woord, stel ik vast.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Overzicht begrotingswijzigingen oktober 2022 ([2022-830177](#))

De voorzitter: Dames en heren. Het moge duidelijk zijn dat wat in dit overzicht is vermeld over de turap zal moeten worden geschrapt.

Met inachtneming hiervan wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

10. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag

Geen.

11. Sluiting.

De voorzitter sluit te 01.09 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Bahlmann, B.C.S, 14, 18, 19

Boer, M. de, 16, 17, 18, 19, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 73

Boutachkourt, A., 12

Foppen, A.H.A., 11, 17

Gammeren, D.R.E. van, 13

Geest, J.P. van der, 5, 21, 31, 34, 39, 40, 41, 79

Groot, mw. P. de, 53, 58, 59, 73

Hamann, mw. E.W.H., 5, 25, 26, 37, 46, 53, 56, 57, 63, 64, 72, 73

Hartog, W.G. den, 27, 37, 38, 40, 44, 45

Houtepen, M.C., 6, 60, 70, 71

Houwelingen, A.C. van, 33, 38, 39, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 59, 60

Klein, J., 25, 36, 44, 57, 58

Koçak, E.A., 14, 19, 20, 26, 33, 37, 42, 43, 74, 75, 77, 78

Krol, A., 3, 16, 19, 79

Meijden, T.I. van der, 3, 4, 11, 13, 18, 21, 22, 32, 33, 35, 36, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 75, 77, 79

Molengraaf, mw. M.J., 8, 9, 10, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 40, 41, 42, 43, 44, 76, 77, 78

Oversteeg, mw. J. van, 15, 17, 18, 51, 61, 63, 64, 66, 68, 70, 72

Pagter, M. de, 3, 5, 39, 40, 72

Pellikaan, mw. L.P.W., 24, 25, 36

Santen, N. van, 3, 5, 14, 49, 50

Schefferlie, P.C.J., 7, 8, 10, 54, 55, 56, 57, 65, 66

Tekir, I., 5, 29, 30, 46, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 67, 69, 70, 71

Willigen, C. van, 28, 77, 80